

САВА осигурување а.д. Скопје

Консолидирани финансиски извештаи
за годината што завршува на 31 декември 2018
со Извештај на независните ревизори

РЕВИДИРАН КОНСОЛИДИРАН
ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА
РАБОТЕЊЕТО ЗА 2018 ГОДИНА
НА САВА ОСИГУРУВАЊЕ АД
СКОПЈЕ

Содржина:

ОБРАЌАЊЕ НА УПРАВАТА.....	4
I. ИЗВЕШТАЈ ЗА УПРАВАТА НА ДРУШТВОТО	6
1 ПОДАТОЦИ ЗА ЧЛНОВИТЕ НА ОДБОР НА ДИРЕКТОРИ	7
2 РАКОВОДНИ ЛИЦА.....	10
II. ДОСЕГАШЕН И ИДЕН РАЗВОЈ НА ДРУШТВОТО	11
1 ИСТОРИЈА НА ДРУШТВОТО	12
1.1 Најважни настани на Друштвото	12
1.2 Најважни настани во 2018 година.....	13
2 РАЗВОЈ ВО 2018 И ОЧЕКУВАН РАЗВОЈ ВО 2019.....	14
2.1 Визија, мисија и вредности	14
2.2 Профил на Друштвото	14
2.3 Дејност на Друштвото	16
2.4 Позначајни случајувања за 2018 година	17
2.5 Развој во 2018	18
2.6 Очекуван иден развој во 2019.....	18
2.7 Опис на главните опасности и несигурности со кои се соочуваше Друштвото	20
3 КОРПОРАТИВНО УПРАВУВАЊЕ.....	21
3.1 Стратегски насоки на Друштвото	21
3.2 Исполнување на деловните цели	22
3.3 Овластени ревизори.....	22
3.4 Материјални фактори на ризик.....	23
3.5 Зделки со заинтересирана страна	24
3.6 Големи зделки	25
3.7 Измени во основната главнина и во резултатите за извештајниот период.....	25
3.8 Промена во сопственичката структура	26
3.9 Акционерски капитал и сопственичка структура	26
3.10 Организациона шема	28
3.11 Подружници на Друштвото.....	28
3.12 Податоци за продажната мрежа	31

4 ОПИС НА СОСТОЈБАТА ВО СТОПАНСТВОТО	32
4.1 Макроекономски движења во 2017 и очекувања во 2018.....	32
4.2 Осигурителен пазар.....	37
III. АНАЛИЗА НА РАБОТЕЊЕТО НА ДРУШТВОТО	40
1 КЛУЧНИТЕ ИНДИКАТОРИ НА РАБОТЕЊЕТО НА ДРУШТВОТО.....	40
1.1 Најважни финансиски показатели за 2018 година.....	40
2 ПРЕМИЈА.....	41
2.1 Број на склучени договори за осигурување.....	41
2.2 Полисирана премија	43
2.2.1 Структура на полисирана премија.....	44
2.2.2 Полисирана премија по дистрибуциски канали	44
3 ШТЕТИ	45
3.1 Број на ликвидирани штети	45
3.2 Износ на ликвидирани штети	46
3.2.1 Структура на штети	47
3.2.2 Ликвидирани штети по дистрибуциски канали.....	48
3.2.3 Штети / премија (loss ratio).....	49
4 РЕЗЕРВИРАНИ ШТЕТИ	50
4.1 Број на резервирали штети	50
4.2 Износ на резервирали штети	51
4.2.1 Структура на бруто резервирали штети	52
5 РЕОСИГУРУВАЊЕ.....	53
6 ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ	55
6.1 Бруто технички резерви	55
6.2 Нето технички резерви.....	56
6.2.1 Структура на нето технички резервации.....	57
IV. АНАЛИЗА НА РАБОТЕЊЕТО НА САВА СТЕЈШН ДООЕЛ СКОПЈЕ	58
7 ПРОДУКЦИЈА НА ТЕХНИЧКАТА СТАНИЦА.....	59
8 КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСИСКИ РЕЗУЛТАТ	60
8.1 Консолидиран резултат од работењето.....	60

9 КОНСОЛИДИРАНА ФИНАНСИСКА ПОЛОЖБА	61
9.1 Активи и пасива	61
9.2 Консолидиран капитал и резерви.....	62
V. ОСТАНАТИ ПОДАТОЦИ ЗНАЧАЈНИ ЗА РАБОТЕЊЕТО.....	64
1 УПРАВУВАЊЕ СО ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ	65
1.1 Стратешки насоки од областа на управување со човечки ресурси	65
1.2 Клучни активности од областа на управување со кадри во 2018 година	65
1.3 Вработување и структура на вработени	65
1.3.1 Вкупен број на вработени во Друштвото	66
1.3.2 Број на вработени во Друштвото врз основа на типот на вработеност (скратено/полно работно време)	68
1.3.3 Вработени во Друштвото врз основа на степенот на образование.....	68
1.3.4 Вработени во Друштвото врз основа на возраст.....	68
1.3.5 Вработени во Друштвото врз основа на пол.....	68
2 ИНФОРМАТИЧКА ТЕХНОЛОГИЈА.....	69

ОБРАЌАЊЕ НА УПРАВАТА

Почитувани акционери, деловни партнери, соработници и пријатели,

Овогодинешното обраќање до сите вие е, по многу нешта, различно од досегашните. Годината ја започнуваме со промена во раководството, горди на досегашните успехи и достигнувања, и со надеж за остварување на уште повисоки цели во иднина.

Во годината кога заокруживме 25 години постоење на Сава осигурување, работевме како секогаш - со многу посветеност, стручност и слух за потребите на нашите клиенти. Тоа се гледа и во финансиските резултати кои, прикажани низ бројки, изгледаат така:

Сава осигурување а.д. Скопје ја заврши 2018 година со позитивен финансиски резултат во износ од 27.322.529 денари пред одданочување, со што реализираше пораст од 10,9 на добивката во однос на претходната 2017 година. Уште еднаш ја утврдивме стабилната позиција и оценката за добар рејтинг на македонскиот осигурителен пазар.

Покрај бројките, би сакал да се осврnam на неколку значајни карактеристики на Сава осигурување кои што со задоволство и гордост ги нагласувам во секоја можна ситуација:

Пред сè, тоа дека нашите осигуреници и деловни соработници во нас препознаваат сериозен и стабилен партнёр, со висока корпоративна култура заснована на транспарентно и тимско работење. Ние тоа го докажуваме во секојдневната работа и комуникација, преку иновативните решенија со кои им го олеснуваме процесот на соработка во секој сегмент од нашата дејност, со креирање на осигурувања по мерка, со брзата и коректна исплата на штети. Зад сите овие процеси стои професионален, одлично организиран и посветен тим од повеќе од 200 вработени; мрежа од продажни канали, подружници и агенти, онлајн продажба, банкоосигурување; сопствена станица за технички преглед, сопствен 24/7 контакт-центар и сопствен асистентски центар за организација и координација на помош.

Во последниве години, нашата веб-продавница битно влијаеше на создавањето култура на онлајн пазарење во Македонија. Минатава година таму додадовме уште еден продукт, а тоа е законски задолжителната полиса за осигурување од автомобилска одговорност или популарно наречена АО. Со тоа, на македонскиот осигурителен пазар, станавме компанија со најголем број полиси што може да се купат онлајн.

Годината помина во знакот на исклучително важниот проект за доброволно приватно здравствено осигурување. Долго и внимателно го следевме нашиот и регионалниот пазар за да оформиме и обезбедиме најквалитетно можно покритие. Со нашите продукти од ДПЗО, осигурениците се одлично згрижени во развиена партнёрска мрежа од болници и дијагностички центри низ Република Македонија. Особено важен момент во приказната е што имаме сопствен асистентски центар кој што врши координација на сите процеси, одејќи го целиот пат заедно со осигуреникот. При тоа, трошоците се грижа на Сава осигурување уште од моментот на најава во асистентскиот центар, па осигуреникот добива истовремено логистичка и финансиска поддршка.

Остануваме лидери на пазарот со проектот за банкоосигурување, кој продолжува успешно да функционира и расте.

Во меѓувреме, семејството на нашата групација Сава Ре се зголеми за уште еден член од Република Македонија - Сава пензиски фонд. Ова беше одлична можност за нови развојни перспективи, па така нашите две куки склучија стратешки договор за соработка со кој членовите на фондот, како и сите заинтересирани, можат да побараат овластен агент за пензиско осигурување и во подружниците на Сава осигурување а.д. Скопје.

Постигнавме општествено одговорното однесување да биде вкоренето во работната етика на нашиот колектив. Продолжија редовните активности и проекти поврзани со грижа за околината во која живееме и работиме: преку поддршка на маргинализирани групи, еднородителски семејства, крводарителски акции, спонзорирања во спортот, со вклучувања во

активности за заштита и разубавување на природата... Го надополнивме долгогодишното партнерство со Црвениот крст на град Скопје со учество во новиот проект за социјално претприемништво „Копче“. Како прва компанија што се вклучи во проектот, континуирано ја даваме својата поддршка на создавањето добри општествени навики, во обучување и вработување на лица од ранливите категории во општеството, а во исто време ја потврдуваме својата улога на позитивен пример во бизнис заедницата.

Како дел од активностите со кои треба да се подигнува свеста за безбедно однесување во сообраќајот, на Град Скопје му предадовме донација од пет дигитални мерачи на брзина.

Сава осигурување продолжува по својот пат, со истата квалитетна екипа која што неуморно и несебично се вложува сите овие години. Ја освежуваме и засилуваме со визии што во наредниот период ќе ги остварува новиот Генерален директор Сашо Дракуловски. Му посакувам успешна и плодна работа, со несмалена поддршка и соработка од сите вас, почитувани акционери, партнери, соработници, клиенти и пријатели на Сава осигурување.

Искрено,

Сашо Дракуловски,
Генерален директор

Петер Скварча,

ИЗВЕШТАЈ ЗА УПРАВАТА НА ДРУШТВОТО

1 ПОДАТОЦИ ЗА ЧЛЕНОВИТЕ НА ОДБОР НА ДИРЕКТОРИ

Одборот на Директори го сочинуваат седум членови во следниот состав:

ПЕТЕР СКВАРЧА, М-р за европски интеграции (дипломиран политиколог), извршен член на Одборот на директори, роден на 01.02.1975 година во Крањ, Република Словенија, машки пол, Државјанство: словенечко, датум на првично именување: 22.11.2011 година со Одлука на Собранието на акционери на Друштвото со постоеан мандат до 05.09.2020 година, кој беше вработен во САВА осигурување, а.д. Скопје на работно место Генерален директор и кој функцијата ја обавуваше заклучно со 28.12.2018 година, дејност: неживотно осигурување. Тој не членуваше во органи на управување и надзорни органи во други правни лица.

САШО ДРАКУЛОВСКИ, М-р на економски науки од областа на МБА менаџмент (дипломиран економист), извршен член на Одборот на директори, роден на 17.04.1980 година во Скопје, Република Македонија, машки пол, Државјанство: македонско, датум на првично именување: 15.10.2018 година со Одлука на Собранието на акционери на Друштвото со постоеан мандат до 05.09.2020 година, со дадена согласност за негово именување од страна на Агенцијата за супервизија на осигурување на ден 24.12.2018 година за период од 1 година заклучно со 23.12.2019 година, вработен во САВА осигурување, а.д. Скопје на работно место Генерален директор кој функцијата започна да ја обавува од 29.12.2018 година, дејност: неживотно осигурување. Тој не членува во органи на управување и надзорни органи во други правни лица.

ИЛО РИСТОВСКИ, дипломиран електротехнички инженер, извршен член на Одборот на директори на Друштвото, роден на 26.04.1969 година во Велес, Р.Македонија, пол машки, државјанство: македонско, датум на првично именување 24.07.2017 година од страна на Одборот на директори на Друштвото со дадена согласност за негово именување од страна на Агенцијата за супервизија на осигурување на ден 14.09.2017 година и продолжена на ден 31.10.2018 година, вработен во САВА осигурување, а.д. Скопје на работно место Извршен директор, дејност: неживотно осигурување, не членува во органи на управување и надзорни органи во други правни лица.

МЕЛИТА ГУГУЛОВСКА, дипломиран градежен инженер, извршен член на Одборот на директори на Друштвото, родена на 20.11.1966 година во Скопје, Р.Македонија, пол женски, државјанство: македонско, датум на првично именување 24.07.2017 година од страна на Одборот на директори на Друштвото, со дадена согласност за негово именување од страна на Агенцијата за супервизија на осигурување на ден 14.09.2017 година и продолжена на ден 31.10.2018 година, вработена во САВА осигурување, а.д. Скопје на работно место Извршен директор, дејност: неживотно осигурување, не членува во органи на управување и надзорни органи во други правни лица.

Бруто годишниот надоместок на извршните членови на Одборот на директори на Друштвото за 2017 година по основ на плата и други права кои им следуваат според Менаџерските договори изнесува вкупно 15.130.184,00 денари.

РОК МОЉК, дипломиран економист, претседател и неизвршен член на Одборот на директори на Друштвото, роден на 20.04.1968 година во Постојна, Република Словенија, машки пол, без индивидуален надоместок за членување во Одборот на директори на САВА осигурување, Државјанство: словенечко, датум на првично именување: 08.02.2012 година со Одлука на Собранието на акционери на Друштвото со постоен мандат до 05.09.2020 година, член на Управата на Заварovalница САВА д.д., Република Словенија и член на надзорните органи на Illyria Kompania e Sigurimeve sh.a. и Illyria Life Kompania e Sigurimit tё Jёtёs, sh.a. – Косово. Вработен во Заварovalница САВА, д.д. од Марибор, Р.Словенија, дејност: осигурување, на работно место член на Управа.

ПОЛОНА ПИРШ ЗУПАНЧИЧ, М-р по економски науки, неизвршен член на Одборот на директори на Друштвото, родена на 14.06.1975 година во Љубљана, Република Словенија, пол женски, без индивидуален надоместок за членување во Одборот на директори на САВА осигурување, Државјанство: словенечко, датум на првично именување: 31.07.2012 година со Одлука на Собранието на акционери на Друштвото со постоен мандат до 05.09.2020 година, член во надзорните органи на Zavarovalnica SAVA, d.d., Sava životno osiguranje, a.d.o. Beograd. Вработена во Позаварovalница САВА, д.д. од Љубљана, Р.Словенија, дејност: реосигурување, на работно место Член на Управа.

ЈАНЕЗ ЈЕЛНИКАР, М-р по фармација, неизвршен-независен член на Одборот на директори на Друштвото, роден на 15.05.1957 година во Љубљана, Република Словенија, пол машки, со индивидуален надоместок за членување во Одборот на директори на САВА осигурување во износ од 500 ЕУР во денарска противвредност, Државјанство: словенечко и македонско, датум на првично именување: 30.09.2013 година со Одлука на Собранието на акционери на Друштвото со постоеен мандат до 05.09.2020 година, не членува во органи на управување и надзорни органи во други правни лица. Вработен во Јанифарм ДООЕЛ Куманово, дејност консултантски: услуги и трговија, на работно место Управител.

МИЛАН ВИРШЕК, дипломиран правник, неизвршен член на Одборот на директори на Друштвото, роден на 05.11.1968 година во Љубљана, Република Словенија, пол машки, без индивидуален надоместок за членување во Одборот на директори на САВА осигурување, Државјанство: словенечко, датум на првично именување: 25.03.2010 година со Одлука на Собранието на акционери на Друштвото со постоеен мандат до 05.09.2020 година, член во надзорните органи на Заварovalница САВА д.д., Република Словенија, САВА Монтенегро а.д. Подгорица - Црна Гора и Illyria Kompania e Sigurimeve sh.a., Приштина - Косово. Вработен во Позаваровалница САВА, д.д. од Љубљана, Р.Словенија, дејност: реосигурување, на работно место Директор на областа за надзор во Секторот за поддршка на Групацијата – надзор на неживотно осигурување.

2 РАКОВОДНИ ЛИЦА

- Сектор за продажба, Стојан Манушев, директор;
- Сектор за развој и преземање на ризици, Елена Петровска, директор;
- Сектор за штети (оценка и ликвидација);
- Сектор за финансии и сметководство, Јордан Ралуповски, директор;
- Сектор за општи и правни работи, Искра Костова, директор;
- Самостојна служба за внатрешна ревизија, Наташа Џидрова, раководител;
- Самостојна служба за контролинг, Билјана Аргир, раководител;
- Самостојна служба за наплата на побарувања, Јасмина Џартова, раководител;
- Самостојна служба за актуарски работи, Владимир Стојаноски, раководител;
- Самостојна служба за ИТ, Александар Михајловски, раководител;
- Самостојна служба за управување со ризици, Билјана Аргир, раководител.

ДОСЕГАШЕН И ИДЕН РАЗВОЈ НА ДРУШТВОТО

1 ИСТОРИЈА НА ДРУШТВОТО

1.1 НАЈВАЖНИ НАСТАНИ НА ДРУШТВОТО

Година	Најважни настани
1993	САВА осигурување, а.д. Скопје е основано како а.д. за осигурување ТАБАК – Скопје, на основачкото собрание одржано на 24.12.1993 година, со почетен капитал од 1 милион германски марки или 1000 обични акции со вредност од 1.000 ДЕМ по акција. После успешно спроведената втора емисија на акции, во текот на 1994 и 1995 година обезбеден е дополнителен капитал, со што вкупната главнина изнесувала 2.530.000 ДЕМ или 1.265.000 ЕУР. Со резервирање на 66,9% од остварената добивка во 2001 година и преку издавање на трета емисија на акции во 2002 година, акционерскиот капитал е зголемен за 3.010 акции, или за дополнителни 1.505.000 ЕУР.
2006	Во 2006 година сопственичката структура била распределена на 21 акционер, а 10 од нив контролирале 81% од вкупниот број на акции.
2007	Во почетокот на 2007 година SAVA RE Љубљана го откупила мнозинскиот пакет на акции, а во Ноември 2007 година Друштвото го промени името во Акционерско Друштво за осигурување САВА ТАБАК.
2008	Во Јануари 2008 година извршена е четвртата емисија на акции во износ од 230.000 ЕУР, со која се емитирани 460 обични акции, со цел усогласување со новите измени и дополнувања на Законот за супервизија на осигурувањето. Со овие измени основачкиот капитал на Друштвото изнесува 3.000.000 ЕУР.
2011	На 10–ти Ноември 2011 година Друштвото се ребрендираше и го промени своето име во САВА осигурување а.д. Скопје. Со тоа Друштвото се унифицираше во својот корпоративен идентитет и лого со останатите придружни друштва на групацијата Сава РЕ.
2013	Во август 2013 година Групацијата САВА РЕ стана сопственик на 100% од осигурителната компанија Заварovalница Марибор (Zavarovalnica Maribor) од Словенија, со што доживеа значајна трансформација и стана втората по големина осигурителна групација во регионот. Ова претставува остварување на важна стратешка цел – да се зацврсти позицијата на развиениот осигурителен пазар и да се воспостави бизнис модел кој е добро избалансиран во однос на локалните и светските трендови на осигурителниот пазар. Тоа се двета сегменти по кои групацијата ќе го очекува и најголемиот прилив, главно поради растот на премиите на осигурителниот пазар на Западен Балкан – чиј потенцијал е токму во неговата недоволна развиеност, а кој треба да обезбеди зајакнување на групацијата и поддршка на нејзината политика за дивиденда.
2014	На 22.12.2014 како целосна инвестиција на Друштвото беше основана станицата за технички преглед Сава Стејшн, која е уште една успешна приказна за словенечко-македонското партнерство и економска соработка. Сава Стејшн е нова членка на групацијата Сава РЕ и проект на Сава осигурување а.д. Скопје. Станицата отпочна со работа во 2015 година со првичните резултати веќе ја зацврсти одличната позиционираност на Сава осигурување на македонскиот осигурителен пазар, но дава свој придонес во економскиот развој на општина Илинден, каде е лоцирана.
2015	Со вклучувањето на новата членка Заварovalница Марибор, групацијата од 2015 година планира значителен пораст на премијата и тоа, главно, на осигурителните пазари надвор од Словенија. Впрочем, главните цели на групацијата во наредните три години ќе бидат интеграцијата на осигурителниот пазар во Словенија и растот надвор од нејзините граници, поради што Сава РЕ ќе биде во потрага по нови развојни можности во регионот.
2016	Во процесот на спојување на четири друштва за осигурување (Заварovalница Марибор, Заварovalница Тилија, Велебит осигурување и Велебит Животно осигурување), сите членови на групата Сава РЕ се здружија и се формира нова осигурителна компанија под името Заварovalница Сава, д.д.
2017	На 24.07.2017 година, Собранието на акционери на Друштвото изгласа измени на Статутот на Друштвото, со кои бројот на членови на Одборот на директори на Друштвото се зголеми од постоечките 5 на 7 члена, од кои 3 извршни членови, 3 неизвршни и 1 неизвршен и независен член. На ден 12.12.2017 година Сава РЕ д.д. Љубљана потпиша договор за купување на 100% од акциите на НЛБ Нов пензиски фонд АД Скопје. Матичната куќа на САВА осигурување а.д. Скопје инвестира во развој на пензиското осигурување како дел од групакиската стратегија.

2018

Во март 2018 година, матичната куќа на Групација - Сава Ре д.д. ја доби согласноста од Македонската агенција за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување (МАПАС), како и сите останати одобренија од надлежните институции за аквизиција на компанијата НЛБ Нов пензиски фонд АД Скопје. Со тоа се исполнети сите потребни услови за остварување на купопродажниот договор од 12 декември 2017 година.

На 13 март 2018 година со купување на Македонска берза, Сава Ре д.д. Љубљана се стекна со 21200 акции, односно 100% од акционерскиот капитал во НЛБ Нов пензиски фонд АД Скопје. Со влегувањето на пазарот за пензиско осигурување во Република Македонија Сава Ре д.д. ја оствари својата стратегија за проширување на дејноста и зацврстување на својата позиција во Западен Балкан.

Македонските членки на групацијата Сава Ре - Сава осигурување а.д. Скопје и Сава пензиско друштво а.д. Скопје склучија важен стратешки договор за соработка во делот на вршењето на работи на маркетинг на пензиски фондови во продажната мрежа на Сава осигурување а.д. Скопје.

1.2 НАЈВАЖНИ НАСТАНИ ВО 2018 ГОДИНА

ЈАНУАРИ	ФЕВРУАРИ	ЈУНИ	ОКТОМВРИ	ДЕКЕМВРИ
<ul style="list-style-type: none"> •Апликација My SAVA •online полиса за Автоодговорност 	<ul style="list-style-type: none"> •Измена на тарифи и услови САЛ и операции 	<ul style="list-style-type: none"> •Доброволно приватно здравствено осигурување •Измена на тарифи и услови патничко осигурување, САЛ, операции, нови посебни услови ДЗО и нови услови и тарифи за осигурување на кредити 	<ul style="list-style-type: none"> •Нови тарифи и услови правни лица и прекин на работа •Се одржа вонредно Собрание на акционери на Друштвото на кое се донесоа одлуки за отповикување на членот на Одборот на директори г-дин Петер Скварча и избор на нов член на Одборот на директорот г-дин Сашо Дракуловски, со примена на истите по добивање согласност за вршење на функцијата член на орган на управување •Договор за деловно партнерство помеѓу Сава осигурување и Сава пензиско друштво, овластени агенти за пензиско осигурување отсега и во подружниците на Сава осигурување 	<ul style="list-style-type: none"> •Измена на услови за менаџери, домаќинство, ЦМР, патничко осигурување и тарифи за патничко осигурување и каско осигурување

2 РАЗВОЈ ВО 2018 И ОЧЕКУВАН РАЗВОЈ ВО 2019

2.1 ВИЗИЈА, МИСИЈА И ВРЕДНОСТИ

МИСИЈА

- Обезбедуваме континуитет во сигурноста, ги следиме во чекор сите новитети и потреби на осигурителниот пазар, се со цел поуспешно и поефикасно работење на Друштвото.

ВИЗИЈА

- Да бидеме осигурително друштво кое на домашниот пазар ќе го препознаваат како сериозен партнёр кој нуди услуги со највисок квалитет и сигурност.

ВРЕДНОСТИ

- Ние сме посветени кон клиентите, иновативни, професионални и етични, ние сме успешни во работењето, одговорни кон околнината, ние имаме приврзани и задоволни вработени и заедно го градиме уледот на Друштвото.

2.2 ПРОФИЛ НА ДРУШТВОТО

САВА осигурување а.д. со седиште во Скопје е подредено друштво на Позаваровалница САВА д.д. Љубљана, која има доминантно учество од 92,57% во неговиот акционерски капитал.

Име:

САВА осигурување, а.д. Скопје

Седиште:

Ул. Загребска бр.28 А, 1000 Скопје

Телефон:

+389 (2) 5101 500

Телефакс:

+389 (2) 5101 502

Web страна:

www.sava.mk

Матичен број:

4778529

Основна дејност:

Неживотно осигурување

Година на основање:

1993

Основен капитал:

234.072.672 МКД (3.805.905 ЕУР)

Број на обични акции

18.326

Удел во капиталот:

Позаваровалница Сава, д. д. Љубљана: 92,57%

Органи на управување:

Генерален директор:

Извршни директори:

Одбор на директори:

Претседател:

Членови:

Управувачка поврзаност:

Сашо Дракуловски

Ило Ристовски

Мелита Гугуловска

Рок Мольк

Сашо Дракуловски

Милан Виршек

Јанез Јелникар

Полона Пирш Зупанчић

Ило Ристовски

Мелита Гугуловска

Подредено друштво

На 02 јануари 2015 година, Друштвото вложи 12.300.000 денари како основачки влог во нов субјект, Сава Стејшн ДООЕЛ Скопје ("подружница"). Основната дејност на новата подружница е техничко испитување и анализа на моторни возила.

Име:

Седиште:

Телефон:

Телефакс:

Web страна:

Матичен број:

Основна дејност:

Година на основање:

Основен капитал:

Удел во капиталот:

Органи на управување:

Управител:

САВА СТЕЈШН ДООЕЛ Скопје

Ул. Загребска бр.28 А, локал 002 1000 Скопје

+389 (2) 5101 500

+389 (2) 5101 502

/

7005350

Технички преглед на возила

2014

12.300.000 MKD

САВА осигурување а.д. Скопје – 100%

Илија Николовски

2.3 ДЕЈНОСТ НА ДРУШТВОТО

САВА осигурување, а.д. Скопје обавува работи од дејноста на неживотно осигурување, со која обезбедува сигурност за клиентите, економска заштита на имотот, возилата и лицата од ризици и гарантира добро работење со капиталот.

Врз основа на Решение бр.18-23977/8-02 од 28.03.2003 година, Друштвото има дозвола за вршење на работи за осигурување во рамките на следните класи на осигурување:

- Осигурување од последици на несрекен случај-незгода;
- Здравствено осигурување кое не е покриено со задолжителното здравствено осигурување;
- Осигурување на моторни возила (каско);
- Осигурување на шински возила (каско);
- Осигурување на воздухоплови (каско);
- Осигурување на пловни објекти (каско);
- Осигурување на стоки во превоз (карго);
- Осигурување на имот од пожар и природни непогоди;
- Други осигурувања на имот;
- Осигурувања од одговорност од употреба на моторни возила;
- Осигурувања од одговорност од употреба на воздухоплови;
- Осигурувања од одговорност од употреба на пловни објекти;
- Општото осигурување од одговорност;
- Осигурување на гаранции;
- Осигурување од финансиски загуби;
- Осигурување на правна заштита;
- Осигурување на туристичка помош за лица кои се соочуваат со проблеми при патување.

Во Декември 2018 година Друштвото до Агенцијата за супервизија на осигурување поднесе барање за проширување својата дејност во нова класа на осигурување – осигурување на кредити.

Основната дејност на Друштвото е поврзана со:

- склучување и исполнување на договори за неживотно осигурување;
- склучување и исполнување на договори за соосигурување.

Работењето се одвива преку:

- Сектор за развој и преземање на ризици;
- Сектор за продажба;
- Сектор за штети;
- Сектор за финансии и сметководство;

- Сектор за општи и правни работи;
- Самостојна служба за внатрешна ревизија;
- Самостојна служба за наплата на побарувања;
- Самостојна служба за контролинг;
- Самостојна служба за актуарски работи,
- Самостојна служба за управување со ризици и
- Самостојна служба за ИТ.

Според обемот и видот на работата Секторите имаат оптимален капацитет за квалитетно извршување на работењето и располагаат со кадар кој има повеќегодишно искуство и знаење, потврдена стручност и компетентност за обавување на работите од областа на осигурувањето.

Стратешка определба на Друштвото е подобрување на квалитетот и перформансите во осигурувањето, и зголемување на учеството на осигурителниот пазар.

Делувањето на Друштвото е во согласност со принципите на корпоративното управување преку кое се изразува сигурност, доверба, транспарентност и рејтинг. Потврда за успешното работење се досегашните достигнувања на домашниот пазар и високата позиција во осигурителната дејност во државата.

2.4 ПОЗНАЧАЈНИ СЛУЧУВАЊА ЗА 2018 ГОДИНА

- Во текот на целата 2018 година редовно беа разгледувани од страна на Одборот на директори извештаи за измени во правната регулатива во Република Македонија, како и Извештаи за ревизија на усогласеноста на Друштвото со прописите и се следеше остварувањето на препораките дадени од Секторот за општи и правни работи (compliance);
- Беа усвојувани нови акти на деловна политика или се вршеше измена и дополнување на постоечките;
- Беа усвојувани нови интерни акти на Друштвото или се усогласуваа постоечките со измените во законската регулатива и со изменетите оперативни процедури,
- На 15.10.2018 година од страна на Собранието на акционери на Друштвото беа донесени одлуки за отповикување на еден извршен член на Одборот на директори и Генерален директор на Друштвото и за избор на нов извршен член на Одборот на директори и нов Генерален директор на Друштвото кои ќе влезат во сила по добивање на согласност од страна на Агенцијата за супервизија на осигурување за вршење на функцијата член на орган на управување на новиот Генерален директор.

2.5 РАЗВОЈ ВО 2018

Со цел да ја задржиме стекнатата позиција, поставуваме стабилни односи во Друштвото и се прилагодуваме на се поголемите барања на модерниот пазар. Во своето работење перманентно ги следиме современите европски и светски трендови и воведуваме иновации во согласност со светските стандарди. Во фокусот на нашето работење и понатаму остануваат осигурениците, како и придонесот за развојот на економијата во земјата. Вложувањето во квалитетот, знаењето и вештините се компаративна предност и придобивка за клиентите/осигурениците, акционерите и вработенити.

Друштвото во работењето се базира на следните вредности:

- Доверба и интегритет;
- Задоволство на клиентите;
- Продукти кои се формираат според потребите на клиентите;
- Грижа за уледот и напредокот на Друштвото;
- Користење на вкупните способности и капацитет, за развој и остварување на добри резултати во работењето;
- Задоволство и лојалност на вработените;
- Компетентност и одговорност во работењето;
- Транспарентност во работењето;
- Тимско и успешно работење.

2.6 ОЧЕКУВАН ИДЕН РАЗВОЈ ВО 2019

Како и во изминатите години така и во 2019 година се планира развој на постоечките, како и воведување на нови продукти кои ќе ја зајакнат конкурентската предност на компанијата, при што квалитетот на понуденото покритие останува носечки елемент на развојот. Во технологијата на работењето ќе се имплементираат современи деловни методи и ќе се вложува во знаење и вештини на нашите вработени. Така ќе обезбедиме сигурна иднина за своите клиенти, акционери и вработени.

Квалитетот на услугите и потребите на осигурениците секогаш ќе бидат на прво место во работењето на Друштвото, а на нашите клиенти (осигуреници) ќе им се обезбедат најдобри услуги, целокупен сервис во поглед на водење на осигурувањето и ризикот. Тоа е стратегија на нашето Друштво и гаранција за идниот развој.

Во 2019 година се планира развој на продажните канали и тоа:

1. Сопствена продажна мрежа - Во 2019 година ќе продолжиме со нашата клучна цел – подобрување на квалитетот на сопствената продажна мрежа и на Друштвото, развивање на Центарот за подршка на продажната мрежа (Контакт Центарот) и креирање поефикасен директен маркетинг, со цел да се зголеми бројот на нови осигуреници и да се зајакне осигурителниот портфолио.

2. Банкоосигурување - Очекуваме зголемување на осигурителниот портфолио со нови продукти во Банкоосигурувањето, со цел привлекување нови клиенти, задоволување на потребите на населението кои досега не биле опфатени со досегашната понуда на продукти, понуда на нови производи и сеопфатен пакет на осигурувања за граѓанството и за малото стопанство. Идејата е да се постигне што поголема сегментација на пазарот и понуда на осигурувања, кои се блиски на потребите на крајните корисници.

3. Интернет продажба - во смисла на проширување на продуктите кои се нудат за продажба преку интернет при што на клиентите ќе им се овозможи поедноставен и побрз начин да дојдат до саканата полиса.

4. Продажба преку тендери - во 2019 година се очекува да се задржи трендот на опаѓање заради воведување на задолжително завршување на тендерската постапка со електронска аукција (негативно наддавање). Електронската негативна аукција значи дополнително еродирање на и онака екстремно ниската просечна премија потребна за склучување на осигурување преку тендери.

Во 2019 ќе се продолжи со веќе отпочнатите активности со одредени големи правни субјекти за склучување на договори за осигурување.

Во однос на наплатата на премијата се очекува поголема ефикасност во наплатата, што произлегува и од целисходната примена на промените во подзаконската регулатива и извршувањето, како и посилната софтверска поддршка.

Во смерниците за инвестициона политика на Друштвото за 2019 година планира инвестиции во делот на отварање на други сопствени станици за технички преглед "Sava Station". Ангажманот на Друштвото во овој сегмент е пред се во насока на подобрување на услугата и зајакнување на сопствената продажна мрежа. Во рамките на овие технички станици Друштвото ќе формира сопствени продажни единици и сопствени штетни центри.

Организациската структура на Друштвото ќе се обликува динамично, според потребите и развојот. Во следната година ќе се работи и на хармонизацијата на сите делови на Друштвото, бидејќи тоа претставува битен фактор за успешно функционирање и координација на системот.

Со овие промени се очекува да се постигнат подобри резултати, поголема ефикасност, а со тоа и зголемување на задоволството на клиентите.

Задоволството на странките е наша основна вредност. Ќе се насочиме кон оптимизирање на квалитетот на услугите и зајакнување на лојалноста со странките.

Во односите со странките ќе се трудиме да ја зголемиме осигурителната култура и да го развираме сегментарниот и индивидуален пристап до странките, да воведеме мултиканална продажба и да го поедноставиме процесот на продажба.

За целосно задоволување на потребите на осигурениците треба да развираме осигурително-финансиски центри со широка понуда на финансиски услуги.

2.7 ОПИС НА ГЛАВНИТЕ ОПАСНОСТИ И НЕСИГУРНОСТИ СО КОИ СЕ СООЧУВАШЕ ДРУШТВОТО

Во 2018 година на македонскиот осигурителен пазар, кој сеуште спаѓа во категоријата на неразвиени осигурителни пазари, се повеќе се чувствува силна конкуренција и борба на пазарот. Покрај силната конкуренција САВА осигурување успешно се бори на пазарот, остварува напредок и го држи петтото место во вкупното бруто осигурување во Република Македонија со 9,6% пазарно учество заклучно со третиот квартал на 2018 година.

Конкуренцијата во наредниот период ќе биде силна, беспоштедна и поагресивна, поради што ќе биде неопходно да се инвестира многу повеќе во развојот, квалитетот и маркtingот.

Главните оперативни опасности во 2017 година беа:

- нелојална конкуренција;
- ниска куповна моќ;
- мал финансиски пазар;
- низок степен на ликвидност на стопанските субјекти;
- општ тренд на намалување на премиските стапки, особено за учество на тендерите, кои ја кршат економската логика и рентабилноста на работењето;
- општ тренд на зголемување на просечната провизиска стапка на пазарот.

З КОРПОРАТИВНО УПРАВУВАЊЕ

3.1 СТРЕТЕШКИ НАСОКИ НА ДРУШТВОТО

Во 2018 година активно се работеше на воведување современи методи и организација на работење и на подобрување на квалитетот на осигурувањето. Исто така, динамично се развиваше процесот на воспоставување на сигурни и доверливи односи со клиентите. Проектот за непосредно и систематично поврзување со осигурениците и задоволување на нивните интереси, односно обликување на процесот на работење спрема потребите и интересите на клиентите, успешно се остварува.

Развојот на продажните места, во што ги вклучуваме регионалните канцеларии, осигурителните застапници и агенти, исто така преставува значаен проект на Друштвото, кој дава добри резултати. До крајот на 2018 година се отворени и опремени 40 канцеларии надвор од седиштето на Друштвото. На самиот крај на 2018 година донесени се одлуки за отварање на 3 (три) нови подружници и истите ќе започнат со работа на почетокот на 2019 година.

Традицијата и високиот рејтинг, заедно со кадровската екипираност, се основа за натамошен успешен развој на САВА осигурување.

Долгорочни развојни цели на Друштвото:

- Постојан развој и раст на Друштвото како афирмирана осигурителна компанија, која е силно етаблирана на македонскиот пазар;
- Заштита на интересите на акционерите, осигурениците и на вработените, одржување и зголемување на стабилноста и финансиската моќ;
- Поефикасно и подинамично работење и целосна ориентираност кон корисниците и пазарот;
- Зголемување на квалитетот и на финансиската сила на Друштвото;
- Зголемување на довербата и рејтингот на Друштвото и подобрување на перформансите на Друштвото;
- Поголема дисперзија на осигурителното портфолио и поголемо учество на мали и средни компании и граѓаните во портфолиот на Друштвото;
- Воспоставување на темелните процеси во новиот информациски систем;
- Унапредување на работењето и развивање модел на корпоративно управување.

3.2 ИСПОЛНУВАЊЕ НА ДЕЛОВНИТЕ ЦЕЛИ

Со оглед на тешкиот период на рефлексија од целокупната економско-политичка криза во земјата, годината што измина беше прилично активна. Утврдената стратегија на Друштвото во однос на реализација на премијата за 2018 година е под планираните вредности за 4,7%, додека во однос на ликвидацијата на штетите планот на ликвидации е подфрлен за 4,0%.

Се праве големи напори и главните активности беа насочени кон остварување на следните принципи во осигурителното работење:

- Квалитетни услуги кои ќе ги задоволат потребите на осигурениците;
- Постојана ликвидност во работењето;
- Задржување на постоечкиот обем на работа и зголемување на осигурителното портфолио со придобивање на нови осигуреници;
- Афирмирање на работењето, обезбедување пополовни услови на осигурување и пополовна коњуктура, работа според пазарните услови и постоечката конкуренција;
- Максимална сигурност во исплатата на штетите на осигурениците и нивна што пореална проценка, за да се заштитат и задоволат интересити на осигурениците;
- Зголемување на ангажираноста, професионалноста и лојалноста на вработените во вршењето на осигурителните услуги;
- Прилагодување на условите и тарифите во согласност со техничкиот резултат;
- Развивање и јакнење на софтверската поддршка;
- Одржување на финансиската стабилност и обезбедување на profit за акционерите и за Друштвото.

3.3 ОВЛАСТЕНИ РЕВИЗОРИ

Собранието на акционери на Друштвото донесе одлука Друштвото за ревизиски, консалтинг и даночни услуги ДИЛОИТ ДОО Скопје да изврши ревизија на Годишната сметка и финансиските извештаи на Друштвото за деловната 2018 година . Врз основа на Одлуката Друштвото побара и доби согласност од АСО за Друштво за ревизиски, консалтинг и даночни услуги ДИЛОИТ ДОО Скопје да врши ревизија за деловната 2018 година.

3.4 МАТЕРИЈАЛНИ ФАКТОРИ НА РИЗИК

САВА осигурување ја креира политиката за управување со ризикот согласно прописите за управување со ризикот, според Законот за супервизија на осигурување, водејќи сметка за потребното ниво на обемот на капиталот, маргината на солвентноста, износот на техничките резерви, вредноста на средствата, вложувања и локализацијата на средствата кои ги покриваат техничките резерви.

Службата за управување со ризици ги идентификува, мери и проценува ризиците на кои е изложено Друштвото во своето работење, односно управува со истите така што се обезбедува трајно одржување на степенот на изложеност на ризици, без притоа да го загрози капиталот и работењето на Друштвото. Воедно, обезбедува соодветна заштита на интересите на осигурениците, корисниците на осигурувањето, третите оштетени лица и другите доверители на Друштвото, во согласност со Законот, останатите прописи и донесените акти.

Во 2018 година Друштвото пренесе дел од ризиците во реосигурување од обврските што произлегуваат од договорите за осигурување, кои се над износот на максималното покритие во реосигурувањето согласно член 99 од Законот за супервизија на осигурувањето.

Процедурите, инструкциите, постапките и дејствата со кои Друштвото управува со ризикот опфаќаат квалитативен и квантитативен начин на управување со тој ризик.

Управувањето со ризиците е во согласност со прописите, правилата на струката, добрите деловни обичаи и деловната етика.

Друштвото во своето работење е изложено на следните ризици:

- Ризик од неисполнување на обврски од договорени страни
- Ризик од осигурување
- Пазарен ризик
- Оперативен ризик
- Ликвидносен ризик
- Стратегиски ризик

Самостојната служба за управување со ризици заедно со Органот на управување на Друштвото преземаат мерки за отстранување на наведените ризици и со нив управуваат на следниов начин:

- **Ризик од осигурување** - Друштвото ги елиминира и смалува ризиците на осигурување на тој начин што се прави адекватна процена на ризикот кој се превзема во осигурувањето. Воедно, Друштвото се грижи за адекватно одредување на премијата, како од аспект на висината, така и во однос на структурата.

САВА осигурување адекватно го утврдува и нивото на самопридржајот, при што вишокот на ризик над самопридржајот го пренесува во реосигурување. Друштвото настојува да изабере оптимално реосигурување и при тоа многу се води сметка за рејтингот на реосигурувачот.

Исто така, Друштвото адекватно ги утврдува техничките резерви, при што, како и до сега, на овој ризик му се пристапува со големо внимание. Ова се обезбедува со употреба на прилагодени актуарски методи и анализи.

- **Пазарен ризик** - При прилагодувањето, спрема барањата на корисниците на услугите од осигурувањето, Друштвото води сметка за нивната адекватност. Воедно, Друштвото се спротиставува на нелојалната конкуренција, во согласност со прописите, кои ја регулираат оваа област. САВА осигурување ги превзема сите можни мерки да обезбеди адекватно управување со имотот и обврските. При тоа, посебно се води сметка да се обезбеди адекватна заштита од промена на каматните стапки, промена на цената на хартиите од вредност, промена на цената на недвижностите и др.

- **Оперативен ризик** - Друштвото перманентно ги проверава внатрешните процедури и прописи, со што се отстрануваат и намалуваат можностите за пропусти во работењето. Воедно, се настојува на добра организациска поставеност и систематизација на работните места.

- **Ликвидносен ризик** - Друштвото перманентно ја следи солвентноста и ликвидноста на компанијата во работењето, соодветно управува со средствата и обврските. Врши правилна проценка, евидентирање, презентирање и транспарентност во објавување на вредноста на средствата, изворите на средства, како и приходите, расходите и разутатите од работење.

- **Ризик од неисполнување на обврски од договорени страни** - Друштвото перманентно го следи ризикот од неисполнување на обврските - ризик дека издавачот на обврзници нема да е во можност во целост да ја подмири обврската, неисполнување на обврски по договори за реосигурување и др. Исто така континуирано се следи ризикот од намлување на кредитниот рејтинг на комитентите.

- **Стратегискиот ризик** - Друштвото го контролира и упавува на тој начин што врши следење и отстранување на можностите од појава на ризик од неочекуван пад на вредноста на компанијата како резултат на негативен ефект од менаџерска одлука, промени на бизнис средината како и промена во развојот на пазарната економија.

Постојниот информатички систем постојано се надградува и прилагодува спрема потребите на Друштвото.

3.5 ЗДЕЛКИ СО ЗАИНТЕРЕСИРАНА СТРАНА

Друштвото во 2018 година изврши избор на реосигурителна компанија со цел да обезбеди реосигурително покрите за деловната 2019 година при што ќе бидат склучени повеќе договори за реосигурување со Позаварovalница САВА д.д. кои се однесуваат на 2019 година со кои се врши реосигурување на ризиците на САВА осигурување кои се над максималното покритие на компанијата, и тоа:

- Property and Technical branches surplus treaty reinsurance agreement-Пропорционален договор за имотно реосигурување на вишок на ризик,
- Property & Engineering Risk XL Treaty-Непропорционален вишок на штети договор за имотно осигурување,
- Earthquake Quota Share Treaty-Пропорционален договор за имотно осигурување за ризикот земјотрес,
- Catastrophe Excess of loss-Непропорционален вишок на штети договор за реосигурување на катастрофални штети,
- Personal Accident Catastrophe Excess of loss – Непропорционален вишок на штети договор за реосигурување на катастрофални штети при незгода
- Crops Quota Share Quota Share Treaty-Пропорционален договор за имотно осигурување на посеви и плодови,
- Domestic and Green card XL MTPL -Непропорционален вишок на штети договор за осигурување на одговорност кон трети лица (договорот во 2019 вклучува покритие за реосигурување на ЦМР и каско осигурување).
- GTPL surplus treaty – Пропорционален договор за реосигурување на општа одговорност.
- Stop Loss Extended Warranty – Стоп лосс договор за реосигурување на продолжена гаранција.

3.6 ГОЛЕМИ ЗДЕЛКИ

Во 2018 година Друштвото нема склучено голема зделка.

3.7 ИЗМЕНИ ВО ОСНОВНАТА ГЛАВНИНА И ВО РЕЗУЛТАТИТЕ ЗА ИЗВЕШТАЈНИОТ ПЕРИОД

Во 2018 година не настанале промени во основната главнина на Друштвото, па соодветно на тоа немало никакво влијание од таков карактер на резултатите на Друштвото.

3.8 ПРОМЕНА ВО СОПСТВЕНИЧКАТА СТРУКТУРА

Во 2018 година во акционерската структура на САВА осигурување а.д. Скопје („Друштвото“) не е извршена промена. Pozavarovalnica SAVA D.D Ljubljana како и на крајот на 2017 и сега поседува вкупно 16.964 или 92,57 % од вкупниот број на издадени акции.

3.9 АКЦИОНЕРСКИ КАПИТАЛ И СОПСТВЕНИЧКА СТРУКТУРА

На ден 31.12.2018 година акционерскиот капитал на САВА осигурување а.д. Скопје изнесува 3.805.905 ЕУР. Акционерскиот капитал на САВА осигурување е поделен на 18.326 обични акции со номинална вредност на 1 акција од 207,6779 ЕУР. 1 обична акција дава право на 1 глас во Собранието на акционери на САВА осигурување, а.д. Скопје. Акционерите - сопственици на обични акции од САВА осигурување, а.д. Скопје ги имаат следниве права од акциите, и тоа:

1. Право на глас во Собранието на Друштвото,
2. Право на исплата на дел од добивката (дивиденда) и
3. Право на исплата на дел од остатокот на ликвидационата, односно стечајната маса на Друштвото.

Акционерска структура

Акционер	Број на акции	Номинална вредност на акциите (еур)	Структура %
Позаваровалница САВА Д.Д. Словенија, Љубљана	16.964	3.523.048	92,57%
Премиум Инвест Дооел Увоз-Извоз Скопје	596	123.776	3,25%
Ѓорѓи Трајковски	287	59.604	1,57%
Еуростандард Банка Скопје	237	49.220	1,29%
Крсте Таневски	135	28.037	0,74%
Друштво за трговија и услуги ФМГ Груп ДООЕЛ Скопје	83	17.237	0,45%
Југотутун АД Скопје	13	2.700	0,07%
Ѓорѓи Јованов	11	2.284	0,06%
ВКУПНО	18.326	3.805.905	100,0%

Членовите на Одборот на директори немаат сопственост на акции во акционерскиот капитал на САВА осигурување.

Учество на правни и физички лица во акционерската структура

Акционери	Број акции	% во сите издадени акции

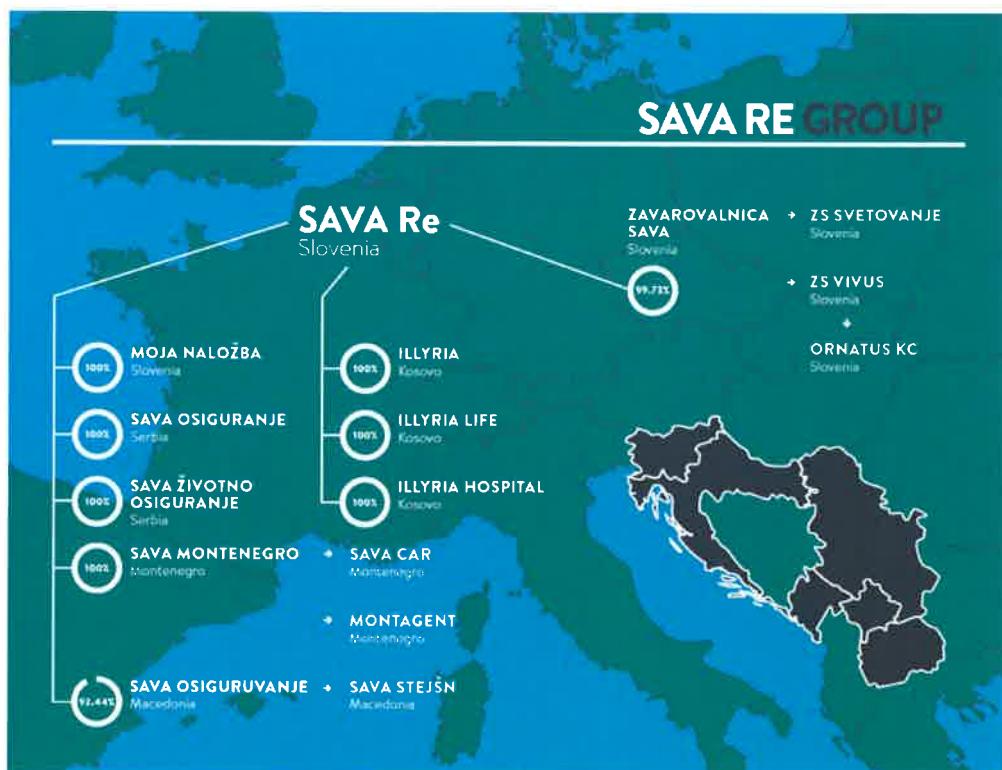
Правни лица	17.893	97,64%
Физички лица	433	2,36%
Фондови	-	/
ВКУПНО	18.326	100,00%

Денес САВА осигурување е дел од групацијата на Позаваровалница САВА д.д. Словенија, Љубљана која е една од најголемите реосигурителни компании во Централна Европа. Привилегијата да се биде дел од таква групација е многукратна. Покрај сигурноста која ја има клиентот, тука е и многугодишното искуство во осигурителната сфера, но и перспективата за воведување на нови развојни начини на продажба на нашиот осигурителен пазар.

Изминатите периоди не потсетија на комплексноста на управувањето со ризикот, што всушност е задача која што никогаш не е завршена. Исто така, се испостави дека глобализацијата сепак содржи позитивни и негативни импликации за речиси секоја економија и секоја компанија.

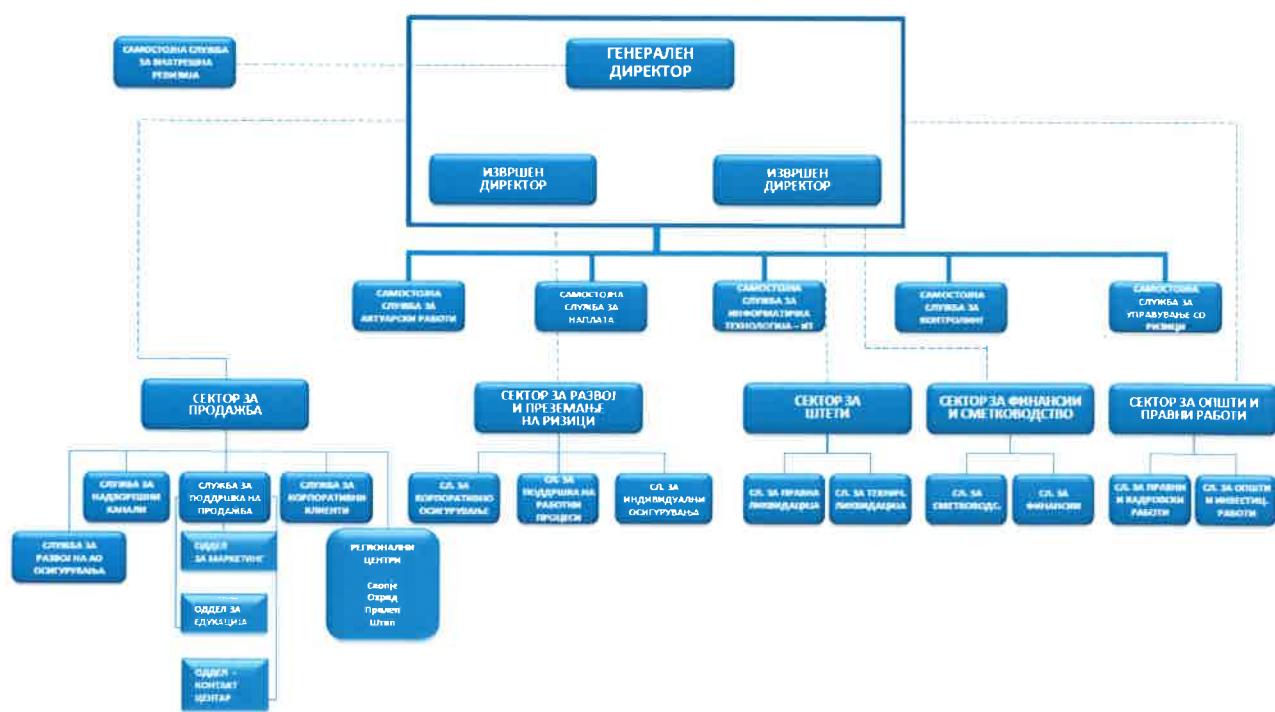
Сава РЕ Групацијата ја подобри својата бонитетна оцена во А со прогноза „стабилна“, според рејтинг компанијата Standard & Poor's во Јули 2018 година, и според A.M. Best со рејтинг А од Ноември 2018 година.

Групација Сава РЕ

3.10 Организациона шема

Графикон 3.10 - Организациона структура

3.11 Подружници на Друштвото

САВА осигурување а.д. Скопје на крајот на 2018 година располага со 40 подружници низ Република Македонија, и тоа со следниве локации:

1. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Автокоманда, со седиште во Скопје на ул. 624 бр. 1, Скопје;

2. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Тетово, со седиште во Тетово, на ул. Јане Сандански бр. 101 Тетово;
3. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Тетово 1, со седиште во Тетово, на ул. 29-ти Ноември бр.108, Тетово;
4. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Автобуска Станица со седиште во Скопје, на ул.Никола Карев бр. 20 Скопје - Центар;
5. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Дирекција Скопје, со седиште во Скопје, на ул. Загребска бр. 28 А Скопје;
6. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Три Бисери Скопје, со седиште во Скопје, на Бул. Јане Сандански бр. 7 ТЦ Три Бисери Скопје - Аеродром;
7. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Карпош Скопје, со седиште во Скопје, на бул. Партизански Одреди бр. 62/2-13 Скопје;
8. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Грација Скопје, со седиште во Скопје, на ул. Максим Горки бр. 19, Скопје-Центар;
9. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Илинден Скопје, со седиште во Скопје, на ул. Трница бр. 1, Илинден;
10. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Велес, со седиште во Велес, на ул.Владимир Назор бр. 2 Велес;
11. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Кавадарци, со седиште во Кавадарци, на ул. Мито Хаџивасилев Јасмин бр. 21 Кавадарци;
12. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Прилеп, со седиште во Прилеп, на ул. 11-ти Октомври бр. 80 Прилеп;
13. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Битола, со седиште во Битола, на ул. Јосиф Христовски бр. 1 Битола;
14. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Берово, со седиште во Берово, на ул. 23-ти Август бб, Берово;
15. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Виница, со седиште во Виница, на ул. Кирил и Методиј бр. 23 Виница;
16. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Радовиш, со седиште во Радовиш, на бул. Александар Македонски бб Радовиш;
17. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Струмица, со седиште во Струмица, на ул. 24-ти Октомври бр. 46, Струмица;
18. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Свети Николе, со седиште во Свети Николе, на ул. Кумановска бр. 66 Свети Николе;

19. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Делчево, со седиште во Делчево, на Бул. Македонија бб Делчево;
20. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Штип, со седиште во Штип, на ул. Кеј Маршал Тито бб, Штип;
21. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Куманово, со седиште во Куманово, на ул. Ленинова бр. 2 лок. 4 Куманово;
22. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Куманово 1, со седиште во Куманово, на ул. Козјачка бр. 7, Дорошане, Куманово;
23. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Гевгелија, со седиште во Гевгелија, на ул. Маршал Тито бр. 55 Гевгелија;
24. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Гостивар, со седиште во Гостивар, на ул. Никола Парапунов бр.104 Гостивар;
25. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Охрид, со седиште во Охрид, на ул. Димитар Влахов. Бр. 1 Охрид;
26. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Охрид 1, со седиште во Охрид, на ул. Јане Сандански бр. 49, Охрид;
27. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Охрид 2, со седиште во Охрид на ул. 15-ти Корпус бр. 93 Охрид;
28. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Охрид 3, со седиште во Охрид на ул. Лазо Трпоски бр. 1 Охрид;
29. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Ќафасан, со седиште во Струга, на Границен премин Ќафасан бб, Струга;
30. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Струга, со седиште во Струга, на ул. ЈНА бр. 26 А, Струга;
31. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Дебар, со седиште во Дебар на ул. Братство Едниство бр. 1, Дебар;
32. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Кичево, со седиште во Кичево, на бул. Ослободување бр. 81, Кичево.
33. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Ресен, со седиште во Ресен, на ул. 29-ти Ноември бр. 30 / ГТЦ, Ресен.
34. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Струмица 1, со седиште во Струмица , на ул. Ленинова бр. 96 Струмица ;
35. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Струмица 2, со седиште во Струмица , на ул. Климент Охридски бб, Струмица ;

36. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Гостивар 1, со седиште во Гостивар , на ул. Борис Кидрич бб, Гостивар ;
37. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Пробиштип, со седиште во Пробиштип, на ул. Миро Барага бр. 1, Пробиштип;
38. САВА осигурување а.д. Скопје – Подружница Струмица 3, со седиште во Струмица бр.246, с.Турново, Босилово, Струмица,
39. САВА осигурување а.д. Скопје – Подружница Неготино, со седиште во Неготино на ул.Јане Сандански бр.23, Неготино и
40. САВА осигурување а.д. Скопје - Подружница Кавадарци 1, со седиште на ул. Ц. Поп-Ристов бр.7, Кавадарци.

3.12 ПОДАТОЦИ ЗА ПРОДАЖНАТА МРЕЖА

САВА осигурување во Секторот продажба располага со добро развиена мрежа на агенти во 40 подружници во Скопје и во градовите низ Републиката. Патот на постигнатите резултати беше тежок, но се работеше за млада и амбициозна екипа која имаше доверба во себе и во одговорните кои беа со нив.

Агентската мрежа во Скопје, продажбата ја почна ставајќи акцент на физички лица и на мали и средни претпријатија, и тоа: осигурување на имот, возила, незгода и осигурување на имотот на вработените. Изградени се добри односи со осигурениците и во наредниот период не се очекуваат проблеми од аспект на продажбата, обнова на полиси и ширење на продажбата.

Продажната мрежа, односно продажбата на осигурување се врши во Секторот за продажба во Скопје и во подружниците во поголемите градови низ Републиката и продажните места - шалтери во помалите градови, и тоа со:

- 55 редовно вработени агенти;
- 46 надворешни агенти;
- 33 брокерски друштва;
- 3 деловни банки;
- 90 туристички агенции,
- 1 увозник на возила;
- 2 агенции за застапување во осигурување;
- и останати канали на продажба.

Агентите продолжија со добрата практика - еден вработен со еден клиент и можност за пружање целосна услуга од сите видови на осигурување. На вработените во Секторот за продажба овозможено им е целосно да се фокусираат на продажбата и на работата со клиентите. Нивните резултати програмски се евидентираат и врз основа на резултатите стимулативно се наградуваат.

Од овој начин на продажба има забележливи резултати и голем број на предности меѓу кои: унифицирано работење во сите центри на продажба - подружници, зголемен квалитет на услугата, брзо, квалитетно и навремено изготвување на понудите и пресметките по електронски пат, ефикасна контрола на изготвените полиси, зголемена контрола во наплатата на полисираната премија и пред се остварени добри односи со клиентите. Востоставената деловна соработка е доста успешна и резултира со зголемен број на договори и полиси.

4 ОПИС НА СОСТОЈБАТА ВО СТОПАНСТВОТО

4.1 МАКРОЕКОНОМСКИ ДВИЖЕЊА ВО 2017 И ОЧЕКУВАЊА ВО 2018

Меѓународно економско окружување - Глобалната економија се карактеризира со поволни остварувања и во третиот квартал од 2018 година, при што солидни стапки на економски раст се забележуваат и кај развиените, но и кај земјите во развој. Така, и покрај малото забавување во однос на претходниот квартал, еврозоната оствари раст од 2,1% на годишна основа, додека, пак, кај американската економија продолжи трендот на забрзување на економската активност, поттикнат главно од фискалниот стимул. Очекувањата упатуваат дека во наредниот период ќе продолжат поволните глобални економски остварувања, но на среден рок ќе дојде до економско забавување, со што се очекува дека растот особено во развиените економии ќе се доближи до стапките на потенцијалниот раст. Како ризици коишто би можеле да имаат негативни ефекти врз светската економија во претстојниот период се наведуваат зголемувањето на протекционизмот во трговијата, затегнувањето на финансиските услови, како и геополитичките тензии и несигурности, меѓу кои и оние коишто произлегуваат од преговорите околу Брекзитот. Како резултат на претежно повисоките цени на примарните производи во последниот период, за 2019 година се очекуваат повисоки стапки на инфлација кај двете групи земји. Се очекува дека оцените за поголема искористеност на производствените капацитети на глобално ниво понатаму ќе придонесат за постепено забрзување на инфлацијата. Стапката на економски раст во еврозоната во вториот квартал изнесува 2,1% на годишна основа. Според октомвриските проекции на ММФ, се очекува дека стапката на раст на глобално ниво ќе изнесува 3,7% во 2018 и 2019 година, соодветно, и 3,6% во просек во периодот 2020-2023 година.

Македонска економија - По минималниот раст во првото тримесечје на 2018 година од 0,1%, во второто тримесечје домашната економија оствари солидна годишна стапка на реален економски раст, којшто според проценетите податоци на ДЗС изнесува 3,1%. Главен носител на ваквите позитивни движења е групата од дејностите „трговија, транспорт и угостителство“, а позитивен придонес имаше и индустријата. Од друга страна, додадената вредност во градежништвото и во овој период негативно придонесува за растот, но неговото неповољно влијание е значително послабо во споредба со влијанието во првото тримесечје. Во однос на движењата во третиот квартал на 2018 година, најголемиот дел од расположливите податоци за периодот јули-август за одделните економски сектори упатуваат на поповолни движења, во споредба со вториот квартал.

Во вториот квартал од 2018 година домашната економија зајакна, при што бруто домашниот производ забележа раст од 3,1% на годишна основа. Растот се очекува постепено да се приближува кон 3,5 % на среден рок. Со опоравувањето на инвестициите од долготрајната криза, растот на реалниот БДП е проектиран да достигне 2,8 проценти во 2019 година. Понатамошното зголемување на среден рок се должи на планираните инвестиции во инфраструктурата и посилниот извоз. Ризиците и понатаму се значајни, како што се обновената политичка неизвесност, која би можела да го одложи инвестицискиот скок. Враќањето на политичката стабилност и напредокот во решавањето на спорот за името со Грција конкретно ги зголеми шансите за отворање на преговорите за пристапување во Европската Унија (ЕУ) по повеќе од дванаесет години од добивањето на кандидатскиот статус. За 2019 - 2020 година се задржуваат досегашните претпоставки за раст предизвикан главно од извозот и инвестициите, и покрај малку понеповољниот надворешен амбиент, малата надолна ревизија на очекуваниот раст на странската ефективна побарувачка и зголемени ризици од надворешното окружување. Оттука, за 2019 година е задржана оцената за раст на економијата од 3,5%, додека во 2020 година се очекува умерено забрзување на економскиот раст, којшто според тековните оцени би достигнал 3,8%. На подолг рок, македонската економија се очекува дека и натаму ќе расте, при што стапката на раст во 2021 година би достигнала 4%.

Вработеност и плати - Согласно со солидните економски остварувања, показателите за пазарот на труд во вториот квартал на 2018 година упатуваат на натамошни подобрувања на овој пазарен сегмент. Така, бројот на вработени лица се зголемува, со сличен интензитет како и во претходниот квартал. Истовремено, стапката на невработеност сведе на 21,1%, што претставува нов историски минимум.

Во третиот квартал продолжија позитивните движења на пазарот на работна сила, така што според Анкетата на работна сила, бројот на вработени лица е повисок за 2,2%, односно за 16,0 илјади лица во однос на истиот квартал во 2017 година, а најголем раст на вработеноста има во индустријата (12,7 илјади или 7,4%), по што следуваат градежништвото (1,3 илјади или 2,5%), услужниот сектор

(852 или 0,2%) и земјоделството (477 или 0,4%). Анализирано според економскиот статус, зголемување на вработеноста има кај сите групи, при што најголем раст е забележан кај вработените за сопствена сметка, чии број е зголемен за 7,4 илјади или 7,6%, по кои следуваат вработените лица (приматели на плата) со раст од 5,0 илјади или 0,9%, семејните работници со раст од 2,4 илјади или 5,6% и работодавачите со раст од 1,2 илјади или 4,1%. Стапката на вработеност во К3-2018 изнесува 45,1% и во однос на истиот квартал во 2017 година е повисока за 0,9 п.п.. Растот на вработеноста е придружен со пад на бројот на невработени, кој е намален за 12,0 илјади лица, односно за 5,7% во однос на истиот квартал во 2017 година. Овие движења предизвикаа стапката на невработеност во К-3-2018 да се намали на 20,8%, односно за 1,3 п.п. во споредба со истиот квартал во 2017 година, а во однос на претходниот квартал истата е пониска за 0,3 п.п. . Гледано по возрасни групи, стапката на невработеност е најмногу намалена кај најмладата возрасна група (15-24 години), за 4,0 п.п. во однос на К-3-2017, со што изнесува 45,8%. Пад на невработеноста има и кај централната возрасна група (25-49 години), додека невработеност кај најстарата возрасна група (50-64 години) е зголемена. Бројот на активно население е зголемен за 4,0 илјади лица, односно за 0,4% на годишна основа. Активното население во К-3-2018 претставува 57,0% од вкупното работоспособно население и е зголемено за 0,2 п.п. во споредба со истиот квартал во 2017 година. Просечната месечна нето-плата во К-3- 2018 изнесува 24.212 денари и е повисока за 5,6% на номинална основа споредено со истиот квартал во 2017 година, додека на реална основа, нето платата регистрира зголемување од 4,0%. Просечната месечна бруто-плата во К-3-2018 изнесува 35.563 денари и бележи раст од 5,5% на номинална основа, односно раст од 3,9% на реална основа.

Сепак, показателите за конкурентноста и понатаму упатуваат на неповолни поместувања, коишто иако се поумерени, сепак и натаму упатуваат на намалена продуктивност на трудот и зголемени трошоци за труд по единица производ. Активните политики на пазарот на трудот треба да продолжат да ги таргетираат долгорочко невработените, од кои многумина се млади, но со поголем фокус врз градење на вештини и олеснување на транзицијата од образование до вработување преку практиканство.

Инфлација - Во третиот квартал од годината, домашните цени и натаму растат на годишна основа, со слична динамика како и во претходните два квартала од 2018 година. Во однос на структурата, во овој квартал се забележува забрзан годишен раст на цените на енергијата, согласно со движењата на цените на нафтата и нафтените деривати на светските пазари, додека растот на цените на храната бележи забавување. Позитивен и стабилен придонес кон растот на домашните цени има и базичната инфлација. Показателите за идната краткорочна динамика на потрошувачките цени главно не упатуваат на позначителни нагорни притисоци врз ценовното ниво, со исклучок на трошоците за труд, чијшто раст продолжи и во вториот квартал на оваа година, но забавено. За 2019 година е

задржана проекцијата од 2%, ниво околу кое се очекува дека ќе гравитира стапката на инфлација сè до 2021 година, во отсуство на поголеми шокови на страната на понудата и побарувачката

Биланс на плаќање – Во второто тримесечје на 2018 година, тековната сметка на билансот на плаќања забележа суфицит, што не претставува карактеристично движење за овој период. На годишна основа, позитивни поместувања бележат сите компоненти на тековната сметка, но најголем е придонесот на салдото во размената на стоки и услуги со странство. Во финансиската сметка, во текот на вториот квартал се остварени нето-приливи коишто произлегуваат од високите нето-приливи кај странските директни инвестиции и приливи врз основа на заеми. Останатите категории на финансиската сметка бележат умерени нето-одливи во вториот квартал на годината, со исклучок на портфолио-инвестициите каде што не се забележуваат поголеми промени. Вкупните остварувања на поединчните компоненти на билансот на плаќања придонесоа за раст на девизните резерви во второто тримесечје на 2018 година. Во второто тримесечје од 2018 година, извозот на стоки и натаму расте со солидна стапка на раст од 14,7% на годишна основа (13,9% во претходното тримесечје). Новите индустриски капацитети ориентирани кон извоз и натаму имаат најголем придонес во прирастот на вкупниот извоз. Увозот на стоки во вториот квартал забележа мало забавување на годишниот раст од 9,8%, наспроти растот од 12,6% во претходното тримесечје. Движечки фактор за годишниот раст на увозот претставува сировинскиот увоз за новите капацитети, што пред сè го отсликува зголемениот увоз во рамки на категоријата машини и транспортни уреди. Дополнителни нагорни притисоци предизвика и енергетскиот увоз, односно увозот на нафтени деривати. Годишните промени на двете компоненти на надворешнотрговската размена доведоа до намалување на дефицитот во размената на стоки за 4,3%. Анализата на надворешнотрговската размена според трговски партнери покажува дека и во вториот квартал од 2018 година Европската Унија е најзначајниот трговски партнер на домашната економија, со учество од 71,7% во вкупната размена на стоки со странство. Во периодот на проекција се очекуваат нето-приливи од странските директни инвестиции и долгорочното задолжување на јавниот сектор. Оцените за движењето на компонентите на билансот на плаќања во периодот на проекциите 2018 - 2021 година и натаму укажуваат на умерен дефицит на тековната сметка (од околу 1,3% од БДП во просек за периодот).

Монетарна политика - Во текот на третиот квартал од 2018 година НБРМ ја олабави монетарната политика, преку намалување на основната каматна стапка од 3,00% на 2,75%. Одлуката за намалување на основната каматна стапка на НБРМ за 0,25 процентни поени, вторпат од почетокот на годината, беше донесена во услови на и натаму присутни поволни движења на девизниот пазар, солидна надворешна позиција и стабилни очекувања на економските субјекти. Имено, во услови на подобра девизна позиција на корпоративниот сектор, но и поволни движења на менувачкиот пазар, Народната банка интервенира со значителен откуп на девизи на девизниот пазар во третиот квартал,

со што девизните резерви остварија раст. Според сите показатели за нивна адекватност, тие и натаму се одржуваат во сигурната зона. Натамошното постепено стабилизирање на очекувањата на економските субјекти беше видливо и преку депозитната база на банките, односно позитивните поместувања кај депозитите на домаќинствата, коишто и натаму растат. Општо земено, во текот на кварталот беше задржана оцената дека економијата се темели на здрави економски основи, без присуство на нерамнотежи. НБРМ ќе продолжи внимателно да ги следи состојбите, заради навремено и соодветно приспособување на монетарната политика.

Јавни финансии – Во вториот квартал од 2018 година, буџетските приходи и расходи забележаа раст на годишна основа. Растот на буџетските приходи во најголем дел е одраз на подобрите остварувања кај даночите, пред сè приходите од данокот на додадена вредност и данокот на добивка. Поумерен позитивен придонес кон растот на вкупните приходи имаа и приходите врз основа на придонеси. Во однос на буџетските расходи, растот е резултат на тековните трошоци, додека придонесот на капиталните трошоци е негативен. Буџетскиот дефицит во вториот квартал изнесува 0,2% од БДП, што е пониско остварување во споредба со истиот квартал од претходната година (0,8% од БДП). Во периодот јануари – август, дефицитот во Буџетот изнесува 1,1% од БДП (1,7% во истиот период 2017 година) и претставува 37,5% од предвидениот буџетски дефицит за 2018 година. Финансирањето на остварениот буџетски дефицит во овој период во најголем дел се изврши преку користење на дел од приливите од еврообврзницата на РМ издадена во јануари 2018 година, а во мал дел и преку нова емисија на државни хартии од вредност на домашните финансиски пазари. Вкупниот јавен долг на крајот на вториот квартал од 2018 година изнесуваше 48,8% од БДП, што е за 0,5 п.п. повеќе во однос на претходниот квартал.

Табела 4.1 – Макроекономски индикатори

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Проценка 2018	План 2019
БДП реална стапка на раст (во %)	-0,5	2,9	3,6	3,9	2,9	0	2,3	3,5
БДП (во милиони денари)	466.703	501.891	527.631	558.954	598.881	619.788	662.660	705.497
БДП (во милиони евра)	7.585	8.150	8.562	9.072	9.723	10.081	10.775	11.471
Стапка на невработеност (просек, во %)	31	29	28	26,1	23,7	22,4	21,1	19,7
Инфлација (просек, во %)	3,3	2,8	-0,3	-0,3	-0,2	1,4	1,7	2
Население (милиони)	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1
БДП/жител (во евра)	3.612	3.881	4.077	4.320	4.630	4.800	5.131	5.463
Осигурителна премија (во милиони евра)	113,8	116,2	123,8	134,5	141,5	146,3	154,6	165,0
- раст/пад осигурителна премија	3,1%	2,1%	6,6%	8,6%	5,3%	3,4%	5,7%	6,0%
Осигурителна премија - неживот (во милиони евра)	104,1	104,4	109,4	116,7	120,6	122,7	128,0	134,4
- раст/пад осигурителна премија - неживот	1,9%	0,3%	4,8%	6,7%	3,3%	1,8%	4,3%	5,0%
Осигурителна премија - живот (во милиони евра)	9,7	11,8	14,4	17,8	21	23,5	26,7	30,7
- раст/пад осигурителна премија - живот	18,4%	21,4%	22,6%	23,2%	17,9%	12,0%	13,5%	15,0%
Премија/жител (во евра)	54,2	55,3	59	64	67,4	69,6	73,6	78,6
Премија/жител (во евра) неживот	49,6	49,7	52,1	55,6	57,4	58,4	60,9	64,0
Премија/жител (во евра) живот	4,6	5,6	6,9	8,5	10	11,2	12,7	14,6

Премија/БДП (во %)	1,5	1,4	1,4	1,5	1,5	1,5	1,4	1,4
Премија/БДП (во%) неживот	1,4	1,3	1,3	1,3	1,2	1,2	1,2	1,2
Премија/БДП (во%) живот	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3
Просечна месечна нето плата (во евра)	337	331	336	345	351	388	394	425
Среден курс MKD/EUR)	61,5	61,6	61,6	61,6	61,6	61,5	61,5	61,5

Извор: НБРМ и проценки на САВА осигурување а.д. Скопје

4.2 ОСИГУРИТЕЛЕН ПАЗАР

Пазарот на осигурување во Р. Македонија во последните неколку години бележи тренд на пораст, раст на бруто полисираната премија и бројот на вработени. Овој тренд се должи пред сè на зголемената понуда на нови продукти, подобрување на продажната услуга на друштвата за осигурување од една страна и зголемената свесност на физичките и правни лица за потребата од осигурување од друга страна.

Осигурителната индустриска во Р. Македонија заклучно со третиот квартал 2018 година бележи умерен пораст во сите сегменти во своето работење и покрај нагласеното влијание на ризици од неекономска природа и во услови на забавен раст на вкупната економија.

На пазарот на осигурување активно работат 16 друштва за осигурување, од кои 11 друштва вршат работи на неживотно осигурување, додека останатите 5 друштва за осигурување работат на осигурување на живот. Според последната информација на Агенцијата за супервизија на осигурување на РМ, во друштвата за осигурување на крајот на 2017 година вработени се 1.935 лица што е пораст од 1,26% во однос на минатата 2016 година.

Друштвата за осигурување се во доминантна сопственост на странски правни лица од финансиски сектор, кои се делумно или целосно присутни во 15 од вкупно 16 друштва за осигурување на пазарот. Притоа, 11 друштва за осигурување се дел од осигурителни групации со седиште во земји-членки на ЕУ, додека само едно друштво за осигурување е во целосна сопственост на домашни инвеститори.

На пазарот на осигурување делуваат 35 осигурителни брокерски друштва и 11 друштва за застапување во осигурување. Пет деловни банки вршат застапување во осигурување. Законот за супервизија на осигурување, Законот за задолжително осигурување во сообраќајот и Законот за доброволно здравствено осигурување се основна законска рамка која ги регулира условите и начинот на вршење работи на осигурување и реосигурување, начинот и условите на вршење работи на посредување во осигурувањето и спроведувањето супервизија врз работењето на друштвата за осигурување, осигурително брокерските друштва и друштвата за застапување во осигурување.

Пазарот на осигурување според последните пресметани показатели, Степен на пенетрација (учеството на бруто полисираните премии во БДП) кој изнесува 1,45% и Степен на густина (бруто полисирани премии по жител) кој изнесува 4.335,73 ден., се карактеризира како недоволно развиен, но со оглед на тоа дека во последните неколку години важноста на компаниите за осигурување како дел од финансискиот сектор значително се зголеми постои голем потенцијал за негов развој. Пазарот на осигурување во Р. Македонија во последните неколку години бележи тренд на пораст, раст на бруто полисираната премија, бројот на вработени. Овој тренд се должи пред сè на зголемената понуда на нови продукти, подобрување на продажната услуга на друштвата за осигурување од една страна и зголемената свесност на физичките и правни лица за потребата од осигурување од друга страна.

Во периодот 01.01-30.09.2018 сите друштва полисирале вкупна бруто премија од 7,4 милијарди денари, од кои 6,3 милијарди денари се преку полиси за неживотно осигурување, а 1,1 милијарди се на полиси за животно осигурување.

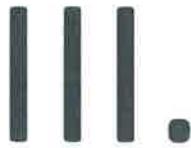
Во период 01.01.2018-30.09.2018 година САВА осигурување а.д. Скопје учествува со 8,2% во вкупната бруто полисирана премија. САВА осигурување а.д. Скопје во истиот период има остварено бруто полисирана премија во износ од 604.884 милиони денари (2017: 598.560 милион денари) односно зголемување од 1,06% во однос на истиот период минатата година.

Табела 4.1 - Пазар на осигурување на РМ

Осигурителни компании	Осигурителна премија 01.01. - 30.09.				Раст/пад осигурителна премија	
	2018		2017			
	Премија	Структура	Премија	Структура	2018 - 2017	2018/2017
Триглав	1.141.470	18,10%	700.596	10,30%	440.874	62,93%
Еуролинк	837.262	13,28%	1.026.705	15,10%	-189.443	-18,45%
Македонија	733.600	11,63%	427.160	6,30%	306.440	71,74%
Сава	604.884	9,59%	598.560	8,80%	6.324	1,06%
Винер	576.319	9,14%	596.455	8,80%	-20.136	-3,38%
Уника	556.757	8,83%	680.547	10,00%	-123.790	-18,19%
Ос.Полиса	513.374	8,14%	203.205	3,00%	310.169	152,64%
Евроинс	499.728	7,92%	542.439	8,00%	-42.711	-7,87%
Кроација	318.875	5,06%	522.557	7,70%	-203.682	-38,98%
Нова	268.738	4,26%	243.728	3,60%	25.010	10,26%
Еurosig	255.562	4,05%	309.914	4,60%	-54.352	-17,54%
Неживот	6.306.569	85,20%	5.851.866	86,10%	454.703	7,77%
Кроација	502.820	45,89%	404.306	42,65%	98.514	24,37%
Граве	338.332	30,88%	338.243	35,68%	89	0,03%
Винер	177.968	16,24%	150.958	15,93%	27.010	17,89%
Уника	61.066	5,57%	54.406	5,74%	6.660	12,24%
Триглав	15.512	1,42%	0	0,00%	15.512	
Живот	1.095.698	14,80%	947.913	13,94%	147.785	15,59%
Вкупно	7.402.267	100,00%	6.799.779	100,00%	602.488	8,86%

Извор: Агенција за супервизија на осигурување на Р.Македонија

1 КЛУЧНИТЕ ИНДИКАТОРИ НА РАБОТЕЊЕТО НА ДРУШТВОТО

1.1 НАЈВАЖНИ ФИНАНСИСКИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА 2018 ГОДИНА

Табела 1.1 - Финансиски показатели за 2018 година

САВА Осигурување а.д. Скопје	2017	2018	План 2018	2018 - 2017	2018 - План 2018	2018 / 2017	2018 / План 2018
Бруто полисирана премија	783.313.135	802.983.154	842.867.349	19.670.019	-39.884.195	2,51%	-4,73%
Чисти приходи од премија	691.992.519	702.246.971	720.877.343	10.254.452	-18.630.373	1,48%	-2,58%
Бруто ликвидирани штети	547.210.203	375.171.191	390.702.033	-172.039.012	-15.530.842	-31,44%	-3,98%
Чисти расходи за штети	325.388.269	319.698.197	333.451.659	-5.690.072	-13.753.462	-1,75%	-4,12%
Бруто трошоци за работењето	319.598.595	326.794.700	316.388.359	7.196.105	10.406.341	2,25%	3,29%
Едноставен штетен количник	69,9%	46,7%	46,4%	-23,1%	0,4%	-33,1%	0,8%
Бруто меродавен коефициент	57,1%	41,7%	42,3%	-15,4%	-0,6%	-26,9%	-1,5%
Нето меродавен коефициент	47,0%	45,5%	46,3%	-1,5%	-0,7%	-3,2%	-1,6%
Бруто трошковен коефициент	40,7%	41,3%	38,0%	0,5%	3,3%	1,3%	8,7%
Нето трошковен коефициент	45,1%	45,4%	42,8%	0,3%	2,6%	0,7%	6,1%
Нето комбиниран коефициент S&P	99,5%	98,8%	98,4%	-0,7%	0,4%	-0,7%	0,4%
% на нето премија во бруто полисирана премија	28,9%	28,3%	28,3%	-0,6%	0,1%	-2,1%	0,3%
% на останати трошоци во премија	11,8%	11,8%	9,3%	0,0%	2,5%	-0,3%	27,2%
% на нето премија во бруто полисирана премија	88,3%	87,5%	85,5%	-0,9%	1,9%	-1,0%	2,3%
Ретенција на расходите за штети (меродавен показател)	101,3%	74,2%	98,3%	-27,1%	-24,2%	-26,8%	-24,6%
Осигурително-технички резултат	-5.580.237	2.006.775	8.444.330	7.587.013	-6.437.555	-136,0%	-76,2%
Резултат од финансиски пласмани	21.115.400	18.326.639	20.935.113	-2.788.761	-2.608.474	-13,2%	-12,5%
Резултат останато	9.109.817	6.989.115	3.197.197	-2.120.702	3.791.918	-23,3%	118,6%
Резултат пред одданочување	24.644.980	27.322.529	32.576.640	2.677.549	-5.254.111	10,86%	-16,13%
Резултат по одданочување	22.027.183	24.098.085	29.318.976	2.070.902	-5.220.891	9,40%	-17,81%
Нето осигурително-технички резервации	719.977.139	725.320.643	780.344.740	5.343.504	-55.024.097	0,74%	-7,05%
Активи	1.399.855.531	1.331.021.295	1.321.099.152	-68.834.236	9.922.143	-4,92%	0,75%
Капитал	336.277.684	363.119.489	357.573.587	26.841.805	5.545.902	7,98%	1,55%
ROA	1,6%	1,8%	2,2%	0,1%	-0,4%	9,0%	-18,1%

ROE	6,8%	6,9%	8,5%	0,1%	-1,6%	1,2%	-18,5%
ROR	3,2%	3,4%	4,1%	0,2%	-0,6%	7,8%	-15,6%
Бруто осигурително-технички резервации	803.129.186	776.498.272	809.138.296	-26.630.914	-32.640.024	-3,32%	-4,03%
Инвестиционо портфолио	790.953.655	866.927.300	838.903.407	75.973.645	28.023.892	9,61%	3,34%
Вработени	193,8	196,8	202,5	3,0	-5,8	1,55%	-2,84%
Полисирана премија по вработен	4.042.907	4.081.236	4.162.308	38.329	-81.072	0,95%	-1,95%

*Податоците се во согласност со известувањето спрема матичната компанија Сава Рe Љубљана

2 ПРЕМИЈА

2.1 БРОЈ НА СКЛУЧЕНИ ДОГОВОРИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ

Во периодот од 01.01. до 31.12.2018 година САВА осигурување склучи 289.534 полиси (2017: 256.952), што преставува зголемување на бројот на полиси за 32.582 во однос на претходната година или пораст од 12,7% во однос на 2017 година. Бројот на полиси е зголемен поради фактот што Друштвото продолжи со повеќегодишниот тренд на диверзификација на ризикот во портфолиото, развој на сопствената продажна мрежа која реализираше значајни проекти во изминатата 2018 година. Сето тоа придонесе со зголемен обем на работа, а со тоа и зголемен број на склучени осигурувања.

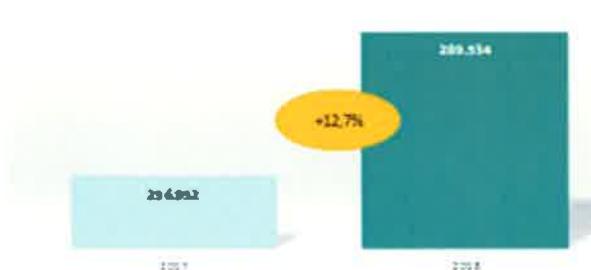
Табела бр.2.1 - Број на склучени осигурувања

Класи на осигурување	Број на склучени договори за осигурување		Индекс	Разлика помеѓу
	2017	2018		
01 Осигурување од незгода	93.848	115.041	122,6	21.193
02 Здравствено осигурување	170	1.464	861,2	1.294
03 Осигурув. на патнички возила(каско)	6.752	6.875	101,8	123
06 Осигурување на пловни објекти (каско)	8	5	62,5	-3
07 Осигурување на стока превоз (карго)	224	285	127,2	61
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	10.841	10.343	95,4	-498
09 Останати осигурувања на имот	16.721	20.375	121,9	3.654
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	69.779	68.551	98,2	-1.228
12 Осигурув. од одговорност пловни објекти	230	242	105,2	12
13 Општо осигурување од одговорност	480	499	104,0	19
15 Гаранциско осигурување	260	5.312	2.043,1	5.052
16 Финансиски штети	63	63	100,0	0
18 Осигурување на туристичка помош	57.576	60.479	105,0	2.903
Вкупно	256.952	289.534	112,7	32.582

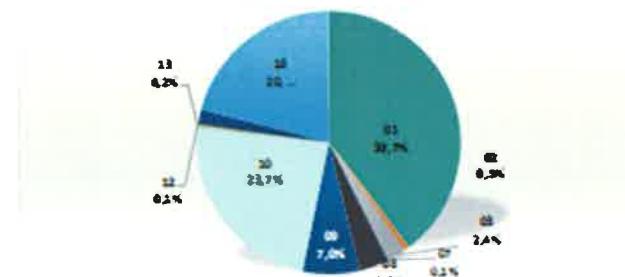
Текст - во број - Број на полиси со кои друштвото има договор за осигурување

Текст - во број - Споредателни број на полиси со кои друштвото има договор за осигурување во 2018 година

Број на откупени и дополнителни полиси со кои друштвото има договор за осигурување

Структура на број на откупени и дополнителни полиси со кои друштвото има договор за осигурување во 2018 година

Зголемување бележат сите класи на осигурување, со исклучок на класите Осигурување на одговорност од употреба на моторни возила и Осигурување на имот од пожар и природни непогоди, каде намалувањето од 1,8% и 4,6% се должи на необновени полиси кои се случуваа претходната деловна година. Најголемо зголемување на бројот на полиси Друштвото реализираше во класата Незгода (21.193 полиси над минатогодишната реализација или зголемување од 22,6%). Ова зголемување првенствено е резултат на развојот на Банкоосигурувањето. Значајно зголемување во бројот на полиси Друштвото бележи во класите на Гаранциско осигурување, Здравственото осигурување и Имотното осигурување заради новите продукти кои беа воведени оваа година. Друштвото успеа преку сопствената продажна мрежа да обезбеди диверзифицирано портфолио и органски раст на премијата токму во овие свои продукти.

Напорите за зголемување на обемот на работа Друштвото ќе ги негува и во претстоечките периоди и ќе се стреми кон градење на портфолио со дисперзиран ризик и поквалитетни осигурувања.

2.2 ПОЛИСИРАНА ПРЕМИЈА

Во 2018 година САВА Осигурување реализираше бруто премија во износ од 802.983.154 денари (2017: 783.313.135 денари) и реализираше пораст во однос на минатата година од 19.670.019 денари или пораст од 2,5% во однос на полисираната премија во 2017 година. Годишниот план на премија е подфрлен со 4,7%, или помалку реализирана премија во однос на планираната за 39.884.195 денари.

Табела бр.2 - Бруто премија

Класи на осигурување	Бруто премија			Индекс		Разлика помеѓу	
	2017	2018	План 2018	2018/2017	2018/П 2018	2018 & 2017	2018 & П 2018
01 Осигурување од незгода	74.562.680	75.565.051	82.575.310	101,3	91,5	1.002.371	-7.010.259
02 Здравствено осигурување	1.363.443	5.460.122	7.599.873	400,5	71,8	4.096.679	-2.139.751
03 Осигурув. на патнички возила(каско)	120.785.775	126.721.234	126.684.824	104,9	100,0	5.935.458	36.410
06 Осигурување на пловни објекти (каско)	186.432	66.817	36.212	35,8	184,5	-119.615	30.605
07 Осигурување на стока превоз (карго)	2.789.905	4.057.183	2.227.835	145,4	182,1	1.267.278	1.829.349
Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	56.562.843	57.365.325	61.103.437	101,4	93,9	802.482	-3.738.112
09 Останати осигурувања на имот	84.931.833	90.827.614	95.583.777	106,9	95,0	5.895.781	-4.756.163
Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	390.948.504	395.132.233	404.108.549	101,1	97,8	4.183.728	-8.976.317
12 Осигурув. од одговорност пловни објекти	831.791	839.787	367.779	101,0	228,3	7.996	472.008
13 Општо осигурување од одговорност	13.525.168	8.854.668	14.576.531	65,5	60,7	-4.670.500	-5.721.863
15 Гаранциско осигурување	3.513.526	4.735.666	11.356.813	134,8	41,7	1.222.140	-6.621.146
16 Финансиски штети	3.313.971	2.860.843	2.962.498	86,3	96,6	-453.129	-101.655
18 Осигурување на туристичка помош	29.997.264	30.496.612	33.683.911	101,7	90,5	499.348	-3.187.300
Вкупно	783.313.135	802.983.154	842.867.349	102,5	95,3	19.670.019	-39.884.195

Графикон бр.4 - Бруто премија

Графикон бр.5 - Структура на бруто премија во 2018 година

Изминатава 2018 година, порастот по класи на осигурување е најизразен кај Осигурувањето на патнички возила (каско), Имотните осигурувања, Осигурувањето од одговорност од употреба на моторни возила и Здравственото осигурување. Значаен пораст бележат Незгода и Гаранциското

осигурување. Сето ова е резултат на големите напори и успешно спроведените проекти кои Друштвото ги оствари во изминатава деловна година.

Просечно остварената премија на Друштвото, по просечен број на вработен, во 2018 година изнесува 4.081.236 денари (2017: 4.042.907 денари) и истата е повисока во однос на минатата 2017 година за 38.329 денари или за 0,95%.

2.2.1 Структура на полисирана премија

Осигурителното портфолио на Друштвото е стабилно профилирано и дисперзирано по сите видови на осигурување. Мало намалување е евидентно во учеството на премијата на Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила која оваа година учествува со 49,2% (2017: 49,9%) во вкупното осигурување како и на Општото осигурување од одговорност кое учествува со 1,1% оваа година (2017: 1,7%). Намалувањето е поради фактот што на ова класа не се обновени значајни износи на премија која во дел беше надоместена со нова премија во 2018 година. Каско осигурувањето во 2018 учествува со 15,8% (2017: 15,4%), незгодата со 9,4% (2017: 9,5%), имотното осигурување со 11,3% (2017: 10,8%) и осигурувањето на туристичка помош учествува со 3,8% (2018: 3,8%) во вкупното портфолио на Друштвото.

Табела бр.3 - Структура на бруто премија

Класи на осигурување	Бруто премија			Разлика помеѓу	
	2017	2018	План 2018	2018 & 2017	2018 & П 2018
01 Осигурување од незгода	9,5%	9,4%	9,8%	-0,1%	-0,4%
02 Здравствено осигурување	0,2%	0,7%	0,9%	0,5%	-0,2%
03 Осигурув. на патнички возила(каско)	15,4%	15,8%	15,0%	0,4%	0,8%
07 Осигурување на стока превоз (карго)	0,4%	0,5%	0,3%	0,1%	0,2%
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	7,2%	7,1%	7,2%	-0,1%	-0,1%
09 Останати осигурувања на имот	10,8%	11,3%	11,3%	0,5%	0,0%
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	49,9%	49,2%	47,9%	-0,7%	1,3%
12 Осигурув. од одговорност пловни објекти	0,1%	0,1%	0,0%	0,0%	0,1%
13 Општо осигурување од одговорност	1,7%	1,1%	1,7%	-0,6%	-0,6%
15 Гаранциско осигурување	0,4%	0,6%	1,3%	0,1%	-0,8%
16 Финансиски штети	0,4%	0,4%	0,4%	-0,1%	0,0%
18 Осигурување на туристичка помош	3,8%	3,8%	4,0%	0,0%	-0,2%

2.2.2 Полисирана премија по дистрибуциски канали

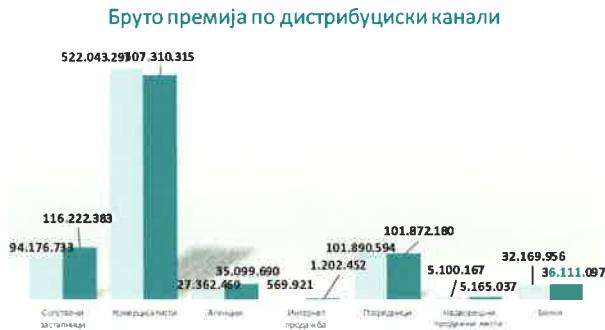
Структурата на премијата спрема продажни канали покажува дека 82,2% (2017: 80,1%) од вкупната премија е остварена од сопствената продажна мрежа (Комерцијалисти, Сопствени застапници, Агенции и Интернет продажба), а остатокот од 17,8% од надворешната продажна мрежа,

што во однос на минатата година покажува тренд на зголемување на продажбата преку сопствени канали на продажба за 2,1 п.п..

Табела бр.4 - Бруто премија по дистрибуциски канали

Дистрибуциски канали	2017	2018	План 2018	2018 / 2017	2018/П 2018	Структура % 2018
Сопствени застапници	94.176.733	116.222.383	98.963.687	123,4	117,4	14,5%
Комерцијалисти	522.043.297	507.310.315	545.857.518	97,2	92,9	63,2%
Агенции	27.362.469	35.099.690	29.515.239	128,3	118,9	4,4%
Интернет продажба	569.921	1.202.452	3.056.000	211,0	39,3	0,1%
Вкупно внатрешна продажна мрежа	627.629.644	659.834.840	677.392.444	105,1	97,4	82,2%
Посредници	101.890.594	101.872.180	118.386.559	100,0	86,1	12,7%
Надворешни продажни места	5.100.167	5.165.037	7.543.493	101,3	68,5	0,6%
Банки	32.169.956	36.111.097	39.544.853	112,3	91,3	4,5%
Вкупно надворешна продажна мрежа	123.904.711	143.148.314	165.474.905	115,5	86,5	17,8%
Вкупно	783.313.137	802.983.154	842.867.349	102,5	95,3	100,0%

Графикон бр.6 - Бруто премија по дистрибуциски канали

Графикон бр.7 - Структура на бруто премија по дистрибуциски канали во 2018 година

Структура на бруто премија по дистрибуциски канали во 2018 година

3 ШТЕТИ

3.1 БРОЈ НА ЛИКВИДИРАНИ ШТЕТИ

Во 2018 година ликвидирани се 6.517 штети (2017: 6.565) со што е остварен пад на бројот на ликвидирани штети за 0,7% или ликвидирани се 48 штети помалку од 2017 година.

Табела бр.4 - Број на штети

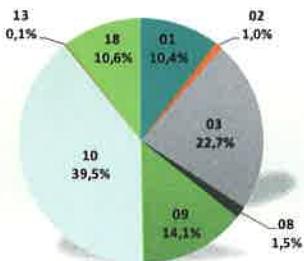
Класи на осигурување	Број на штети		Индекс	Разлика помеѓу
	2017	2018		
01 Осигурување од незгода	831	676	81,3	-155
02 Здравствено осигурување	7	64	914,3	57
03 Осигурув. на патнички возила(каско)	1.527	1.479	96,9	-48
07 Осигурување на стока превоз (карго)	5	5	100,0	0
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	110	99	90,0	-11
09 Останати осигурувања на имот	885	916	103,5	31
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	2.566	2.573	100,3	7
13 Општо осигурување од одговорност	15	8	53,3	-7
16 Финансиски штети	0	4	0,0	4
18 Осигурување на туристичка помош	618	692	112,0	74
Вкупно	6.565	6.517	99,3	-48

Графикон бр.8 - Број на штети

Графикон бр.9 - Структура на број на штети за 2018 година

Структура на бројот на штети за 2018 година

Во изминатава година немаше голем број на штетни настани споредено со претходната година.

Во 2018 години продолжи планираната ликвидација на штетите во класата на Општа одговорност на ЕВН, како и ликвидацијата на една голема штета на Осигурување на имот од пожар и природни непогоди. Забележителен пораст имаме и во класата на Здравствено осигурување кое е во корелација со новите продукти кои беа воведени на оваа класа на осигурување.

Во 2018 година отворени судски предмети се вкупно 76 (2017: 80), што е е на пониско ниво во споредба со 2017 година.

Во однос на регресните постапки (билианси), во 2018 година постапено е по 47 регреси (2017: 72 регреси).

3.2 ИЗНОС НА ЛИКВИДИРАНИ ШТЕТИ

Во извештајниот период ликвидирани се штети во износ од 375.171.191 денари (2017: 547.210.203 денари), што е за 31,4% помалку споредено со истиот период претходната година или ликвидациите бележат пад од 172.039.012 денари од минатата година. Главна причина за овој пад е тоа што минатата година беше ликвидирана големата штета на НЛБ Банка за овој износ.

Планираниот износ на ликвидациите отстапува од реализацијата на ликвидираниот износ за 15.530.842 денари или 4% помалку реализирани ликвидации од планираните за 2018 година.

Табела бр.5 - Брuto ликвидирани штети (со вклучени директни трошоци и регреси)

Клас на осигурување	Бруто ликвидирани штети			Индекс		Разлика помеѓу	
	2017	2018	План 2018	2018 / 2017	2018/П 2018	2018 & 2017	2018 & П 2018
01 Осигурување од неизгода	26.660.791	20.835.656	28.317.496	78,2	73,6	-5.825.135	-7.481.840
02 Здравствено осигурување	451.091	1.120.290	1.479.770	248,4	75,7	669.199	-359.480
03 Осигурув. на патнички возила(каско)	92.541.200	87.213.525	73.799.245	94,2	118,2	-5.327.675	13.414.280
06 Осигурување на пловни објекти (каско)	817.277	972.929	0	119,0	0,0	155.652	972.929
07 Осигурување на стока превоз (карго)	1.286.442	942.590	523.697	73,3	180,0	-343.853	418.893

08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	9.431.701	31.871.355	13.749.648	337,9	231,8	22.439.654	18.121.707
09 Останати осигурувања на имот	182.441.295	48.921.936	27.840.721	26,8	175,7	-133.519.359	21.081.215
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	168.364.136	165.268.228	167.603.445	98,2	98,6	-3.095.908	-2.335.217
13 Општо осигурување од одговорност	54.321.277	5.286.086	63.973.280	9,7	8,3	-49.035.192	-58.687.194
15 Гаранциско осигурување	0	0	958.015	0,0	0,0	0	-958.015
16 Финансиски штети	0	1.087.354	476.168	0,0	228,4	1.087.354	611.186
18 Осигурување на туристичка помош	10.894.992	11.651.241	11.980.548	106,9	97,3	756.250	-329.307
Вкупно	547.210.203	375.171.191	390.702.033	68,6	96,0	-172.039.012	-15.530.842

Графикон бр.10 - Бруто ликвидирани штети

Графикон бр.11 - Структура на бруто ликвидирани штети во 2018 година

3.2.1 Структура на штети

Структурата на ликвидациите на Друштвото во 2018 година во најголем дел се состои од класата на Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила 44,1% (30,8%) и од Осигурување на патнички возила (каско) 23,2% (2017: 16,9%), потоа следи Останати осигурувања на имот со 13% (2017: 33,3%) и Осигурување на имот од пожар и природни непогоди со 8,5% (1,7%). Драстичното зголемување кај Имотното осигурување е поради ликвидација на голема штета на крајот на годината.

Табела бр.6 - Структура на бруто ликвидирани штети

Класа на осигурување	Бруто ликвидирани штети			Разлика помеѓу	
	2017	2018	План 2018	2018 & 2017	2018 & П 2018
01 Осигурување од незгода	4,9%	5,6%	7,2%	0,7%	-1,7%
02 Здравствено осигурување	0,1%	0,3%	0,4%	0,2%	-0,1%
03 Осигур. на патнички возила(каско)	16,9%	23,2%	18,9%	6,3%	4,4%
06 Осигурување на пловни објекти (каско)	0,1%	0,3%	0,0%	0,1%	0,3%
07 Осигурување на стока превоз (карго)	0,2%	0,3%	0,1%	0,0%	0,1%
Осигурување на имот од пожар и природни непогоди					
08 Останати осигурувања на имот	1,7%	8,5%	3,5%	6,8%	5,0%
Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	33,3%	13,0%	7,1%	-20,3%	5,9%
13 Општо осигурување од одговорност	30,8%	44,1%	42,9%	13,3%	1,2%
15 Гаранциско осигурување	9,9%	1,4%	16,4%	-8,5%	-15,0%
16 Финансиски штети	0,0%	0,0%	0,2%	0,0%	-0,2%
18 Осигурување на туристичка помош	2,0%	3,1%	3,1%	1,1%	0,0%
Вкупно	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%

3.2.2 Ликвидирани штети по дистрибуциски канали

По основ на премија на внатрешната продажна мрежа Друштвото ликвидирало 85,2% (2017: 89,7%) од вкупните ликвидирани штети, а останатиот дел е од Надворешната продажна мрежа 14,8% (2017: 10,3%), и тоа кај Посредниците 12,9% (2017: 9,1%), Банките 1,2% и незначајни 0,6% кај Останатите продавачи.

Табела бр.8 - Бруто ликвидирани штети по дистрибуциски канали (без директни трошоци и регреси)

Дистрибуциски канали	2017	2018	2018 / 2017	Структура% 2018
Сопствени застапници	44.542.751	64.909.919	145,7	17,3%
Комерцијалисти	440.658.461	245.648.742	55,7	65,3%
Агенции	9.253.219	9.688.868	104,7	2,6%
Интернет продажба	143.478	234.856	163,7	0,1%
Вкупно внатрешна продажна мрежа	494.597.908	320.482.385	64,8	85,2%
Посредници	50.348.182	48.567.072	96,5	12,9%
Надворешни продажни места	3.542.945	2.339.278	66,0	0,6%
Банки	3.035.702	4.562.107	150,3	1,2%
Вкупно надворешна продажна мрежа	56.926.829	55.468.457	97,4	14,8%
Вкупно	551.524.737	375.950.842	68,2	100,0%

Графикон бр.12 - Бруто ликвидирани штети по дистрибуциски канали

Графикон бр.13- Структура на бруто ликвидирани штети по дистрибуциски канали

3.2.3 Штети / премија (loss ratio)

Вкупното учеството на бруто ликвидираните штети во бруто полисираната премија во 2018 година изнесува 46,7% (2017: 69,9%), и истото е намалено во споредба со претходната година за 23,2 п.п.. Поради помалиот број и износ на ликвидирани штети, Друштвото годината ја заврши во рамки на планираниот коефициент 46,6%.

Штетниот резултат изнесува 426.064.716 денари (2017: 231.361.957 денари), и во споредба со 2017 година бележи раст од 194.702.759 денари или 84,2%.

Внатрешната продажна мрежа во вкупниот штетен резултат има учество 79,8% (346.566.735 денари), додека останатиот дел е реализиран од надворешната продажна мрежа, и тоа во износ од 87.679.857 денари (20,2%). Штетниот коефициент на Внатрешната продажна мрежа изнесува 47,5%, додека Надворешната мрежа бележи штетен коефициент од 38,8%.

Табела бр.7 - Едноставен штетен коефициент по класи на осигурување

Класи на осигурување	Едноставен штетен коефициент			Разлика помеѓу	
	2017	2018	План 2018	2018 & 2017	2018 & П 2018
01 Осигурување од незгода	35,8%	27,6%	34,3%	-8,2%	-6,7%
02 Здравствено осигурување	33,1%	20,5%	19,5%	-12,6%	1,0%
03 Осигурув. на патнички возила(каско)	76,6%	68,8%	58,3%	-7,8%	10,6%
07 Осигурување на стока превоз (карго)	46,1%	23,2%	23,5%	-22,9%	-0,3%
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	16,7%	55,6%	22,5%	38,9%	33,1%
09 Останати осигурувања на имот	214,8%	53,9%	29,1%	-160,9%	24,7%
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	43,1%	41,8%	41,5%	-1,2%	0,4%
13 Општо осигурување од одговорност	401,6%	59,7%	438,9%	-341,9%	-379,2%
16 Финансиски штети	0,0%	38,0%	16,1%	38,0%	21,9%
18 Осигурување на туристичка помош	36,3%	38,2%	35,6%	1,9%	2,6%
Вкупно	69,9%	46,7%	46,4%	-23,1%	0,4%

Графикон бр.14 - Едноставен штетен коефициент

Графикон бр.15 - Едноставен штетен коефициент по класи на осигурување

4 РЕЗЕРВИРАНИ ШТЕТИ

4.1 БРОЈ НА РЕЗЕРВИРАНИ ШТЕТИ

На крајот на извештајниот период (31 Декември 2018), резервирали се 2.080 штети (2017: 1.979) или 101 штети повеќе отколку во истиот период претходната година. Со тоа бројот на резервирали штети е зголемен за 5,1% во однос на 2017 година. Подинамичен раст на бројот на резервираните штети бележиме кај Осигурувањето од незгода кое е во корелација со зголемениот број на склучени договори на оваа класа на осигурување.

Табела бр.8 - Број на резервирали штети

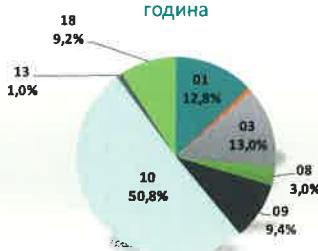
Класи на осигурување	Број на резервирали штети		Индекс	Разлика помеѓу 2018 & 2017
	2017	2018		
01 Осигурување од незгода	111	267	240,5	156
02 Здравствено осигурување	0	16	0,0	16
03 Осигурув. на патнички возила(каско)	402	270	67,2	-132
06 Осигурување на пловни објекти (каско)	1	0	0,0	-1
07 Осигурување на стока превоз (карго)	3	0	0,0	-3
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	71	63	88,7	-8
09 Останати осигурувања на имот	200	195	97,5	-5
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	1.038	1.057	101,8	19
13 Општо осигурување од одговорност	24	21	87,5	-3
18 Осигурување на туристичка помош	128	191	149,2	63
Вкупно	1.979	2.080	105,1	101

Графикон бр.16 - Број на резервирали штети

Графикон бр.17 - Структура на број на резервирали штети во 2018 година

Структура на број на резервирали штети во 2018 година

4.2 ИЗНОС НА РЕЗЕРВИРАНИ ШТЕТИ

Состојбата на резервираните штети на 31 декември 2018 изнесува 248.371.313 денари (2017: 287.453.035 денари), и е намалена за 13,6% во споредба со состојбата на истиот ден на 2017 година или резервацијата е пониска за 39.081.722 денари.

Во однос на годишниот план резервациите бележат поголем износ за 5.047.169 денари или за 2,1% повеќе резервации. Причината за ова отстапување е планираната ликвидација на штетите кои се резервирали во класата на Општо осигурување од одговорност, а кои не беа ликвидирани оваа деловна година.

Табела бр.9 - Бруто резервирали штети

Клас на осигурување	Бруто резервирали штети			Индекс		Разлика помеѓу	
	2017	2018	План 2018	2018 / 2017	2018/П 2018	2018 & 2017	2018 & П 2018
01 Осигурување од незгода	3.541.687	4.930.951	5.933.315	139,2	83,1	1.389.264	-1.002.364
02 Здравствено осигурување	0	223.171	300.000	0,0	74,4	223.171	-76.829
03 Осигурув. на патнички возила(каско)	25.800.493	20.320.314	19.522.842	78,8	104,1	-5.480.179	797.472
06 Осигурување на пловни објекти (каско)	600.000	0	0	0,0	0,0	-600.000	0
07 Осигурување на стока превоз (карго)	897.578	0	0	0,0	0,0	-897.578	0
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	11.287.790	9.579.627	10.068.168	84,9	95,1	-1.708.163	-488.541
09 Останати осигурувања на имот	18.348.673	5.537.564	12.094.560	30,2	45,8	-12.811.109	-6.556.996
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	170.726.411	179.568.341	189.739.815	105,2	94,6	8.841.930	-10.171.474
13 Општо осигурување од одговорност	54.991.555	25.064.310	1.040.532	45,6	2.408,8	-29.927.245	24.023.778
18 Осигурување на туристичка помош	808.848	3.147.035	4.121.420	389,1	76,4	2.338.187	-974.385
Вкупно	287.453.035	248.371.313	243.324.144	86,4	102,1	-39.081.722	5.047.169

Графикон бр 18 - Бруто резервирали штети

Графикон бр 19 - Структура на бруто резервирали штети во 2018 година

Структура на бруто резервирали штети во 2018 година

4.2.1 Структура на бруто резервирани штети

Во структурата на износот на резервираните штети најголемо учество опфаќаат резервациите на Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила со 72,3% (2017: 59,4%) и Општо осигурување од одговорност со 10,1% (2017: 19,1%).

Табела бр.10 - Структура на бруто резервирани штети

Класи на осигурување	Бруто резервирани штети			Разлика помеѓу	
	2017	2018	План 2018	2018 & 2017	2018 & П 2018
01 Осигурување од неизгоди	1,2%	2,0%	2,4%	0,8%	-0,5%
02 Здравствено осигурување	0,0%	0,1%	0,1%	0,1%	0,0%
03 Осигурув. на патнички возила(каско)	9,0%	8,2%	8,0%	-0,8%	0,2%
06 Осигурување на пловни објекти (каско)	0,2%	0,0%	0,0%	-0,2%	0,0%
07 Осигурување на стока превоз (карго)	0,3%	0,0%	0,0%	-0,3%	0,0%
Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	3,9%	3,9%	4,1%	-0,1%	-0,3%
09 Останати осигурувања на имот	6,4%	2,2%	5,0%	-4,2%	-2,7%
Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	59,4%	72,3%	78,0%	12,9%	-5,7%
13 Општо осигурување од одговорност	19,1%	10,1%	0,4%	-9,0%	9,7%
15 Гаранцијско осигурување	0,0%	0,0%	0,2%	0,0%	-0,2%
16 Финансиски штети	0,2%	0,0%	0,0%	-0,2%	0,0%
18 Осигурување на туристичка помош	0,3%	1,3%	1,7%	1,0%	-0,4%
Вкупно	100,0%	100,0%	100,0%		

5 РЕОСИГУРУВАЊЕ

Друштвото во 2018 година имаше склучено повеќе различни договори за реосигурување, и тоа:

1. Непропорционален Вишок на штети договор за имотно осигурување со капацитет од 500.000 еур и рetenција од 100.000 еур;
2. Пропорционален договор за имотно реосигурување на Вишок на штети на основа на Максимална можна штета над 500.000 еур со капацитет од 16.500.000 еур;
3. Пропорционален договор за Имотно реосигурување на ризикот земјотрес со капацитет од 7.000.000 еур;
4. Пропорционален договор за Имотно реосигурување на посеви и плодови со капацитет од 1.500.000 еур;
5. Непропорционален договор за Вишок на штети за реосигурување на катастрофални ризици (поплава, олуја и земјотрес) со капацитет од 1.000.000 еур;
6. Непропорционален договор за Вишок на штети за реосигурување на катастрофални ризици (незгода) со капацитет од 1.500.000 еур
7. Непропорционален Вишок на штети договор за реосигурување на домашна автомобилска одговорност и зелен картон, со капацитет до законски утврдените лимити;

Покрај овие договори компанијата обезбедува и факултативно реосигурување на ризиците кои се над нејзините максималните покритија.

Во 2018 година премијата предадена во реосигурување изнесува 79.168.512 денари. Цедираната премија во однос на 2018 година е на слично ниво како и во 2017 поради стабилизација на рetenцијата на компанијата

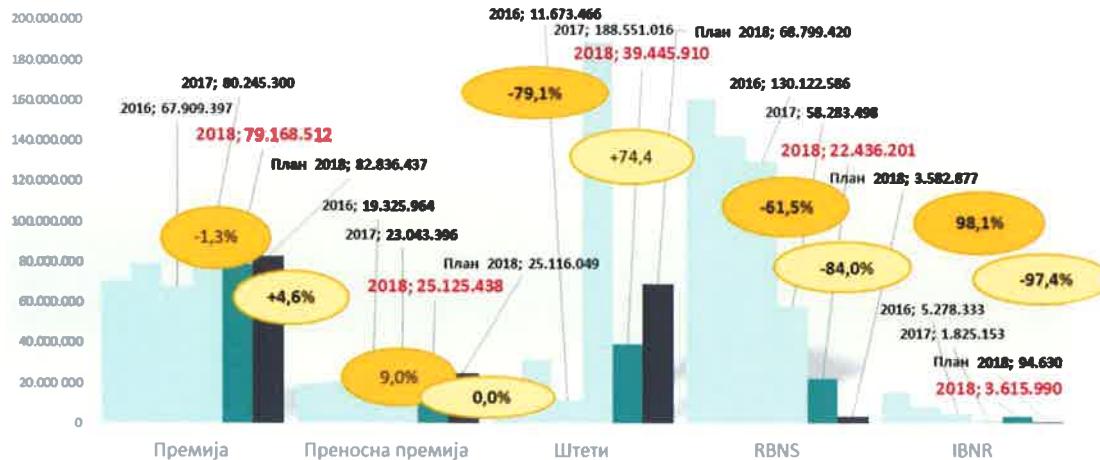
Штетите во реосигурување во 2018 година изнесуваат 39.445.910 денари.

Во однос на резервациите:

- преносната премија бележи минимален пораст во однос на 2017 година поради за нијанса повисоката преносна премија за БББ за НЛБ Банка.
- резервираните штети се намалија за 60 % поради решавањето на дел од штетите за одговорност на ЕВН Македонија како и штетите за посеви и плодови.
- резервите за настанати, а непријавени штети се зголемени за 98 % поради воведување на резерви на класа 10.

Графикон бр.20 - Реосигурување 2018 година

Реосигурување

6 ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ

6.1 БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ

Техничките резерви на крајот на 2018 година се пресметани и издвоени во согласност со одредбите од Законот за супервизија на осигурување и Правилникот за минималните стандарди за пресметка на техничките резерви и истите овозможуваат долгорочко исполнување на обврските од договорите за осигурување.

Техничките резерви се состојат од:

- **резерви за преносни премии**, пресметани по принципот *pro rata temporis*;
- **резерви за бонуси и попусти**; и
- **резерви за штети**, кои ги вклучуваат резервите за пријавените, а сеуште неликивидирани штети, резервите за настанати, но непријавени штети и резервите за трошоци за штети.

Табела бр.11 - Бруто технички резервации

Класи на осигурување	Бруто технички резервации			Индекс		Разлика помеѓу	
	2017	2018	План 2018	2018 / 2017	2018/П 2018	2018 & 2017	2018 & П 2018
01 Осигурување од незгода	38.136.698	39.753.294	49.311.958	104,2	80,6	1.616.596	-9.558.664
02 Здравствено осигурување	296.169	2.488.686	3.947.371	840,3	63,0	2.192.517	-1.458.685
03 Осигурув. на патнички возила(каско)	92.709.834	93.824.383	85.752.386	101,2	109,4	1.114.549	8.071.997
06 Осигурување на пловни објекти (каско)	721.980	26.872	14.006	3,7	191,9	-695.108	12.866
07 Осигурување на стока превоз (карго)	1.699.043	912.695	675.966	53,7	135,0	-786.348	236.729
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	38.668.578	39.829.991	41.925.465	103,0	95,0	1.161.413	-2.095.474
09 Останати осигурувања на имот	59.865.894	51.039.299	62.930.542	85,3	81,1	-8.826.595	-11.891.243
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	497.830.419	500.203.669	529.641.830	100,5	94,4	2.373.250	-29.438.161
12 Осигурув. од одговорност пловни објекти	433.016	435.804	188.299	100,6	231,4	2.788	247.505
13 Општо осигурување од одговорност	63.750.891	33.398.569	10.110.090	52,4	330,3	-30.352.322	23.288.479
15 Гаранциско осигурување	216.755	4.822.300	10.290.061	2.224,8	46,9	4.605.545	-5.467.761
16 Финансиски штети	1.929.312	1.524.676	1.493.371	79,0	102,1	-404.636	31.305
18 Осигурување на туристичка помош	6.870.597	8.238.034	12.856.951	119,9	64,1	1.367.437	-4.618.917
Вкупно	803.129.186	776.498.272	809.138.296	96,7	96,0	-26.630.914	-32.640.024

Графикон бр.21 - Бруто технички резерви

Графикон бр.22 - Структура на бруто технички резерви во 2018 година

Бруто техничките резерви на Друштвото на 31.12.2018 година изнесуваат 776.498.272 денари (2016: 803.129.186 денари), што е за 3,3% понизок износ споредено со претходната година.

Во однос на планот за 2018 година, бруто техничките резерви бележат понизок износ од 32,640,024 денари, односно истите се пониски од планираните за 4,0%. Причината за помалиот износ на бруто техничките резерви во однос на крајот на претходната година во најголема мера се должи на решавањето на штетите од осигуреникот ЕВН Македонија во класата на Општо осигурување од одговорност.

Бруто преносните премии на крајот на 2018 се за 21.433.882 денари повисоки во однос на крајот на 2017 година, што се должи на порастот на полисираната премија.

Табела бр.12 - Структура на бруто технички резервации

Класи на осигурување	Бруто технички резервации			Разлика помеѓу	
	2017	2018	План 2018	2018 & 2017	2018 & П 2018
01 Осигурување од незгода	4,7%	5,1%	6,1%	0,4%	-1,0%
02 Здравствено осигурување	0,0%	0,3%	0,5%	0,3%	-0,2%
03 Осигурув. на патнички возила(каско)	11,5%	12,1%	10,6%	0,5%	1,5%
06 Осигурување на пловни објекти (каско)	0,1%	0,0%	0,0%	-0,1%	0,0%
07 Осигурување на стока превоз (карго)	0,2%	0,1%	0,1%	-0,1%	0,0%
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	4,8%	5,1%	5,2%	0,3%	-0,1%
09 Останати осигурувања на имот	7,5%	6,6%	7,8%	-0,9%	-1,2%
Осигурување од одговорност од употреба на моторни					
10 возила	62,0%	64,4%	65,5%	2,4%	-1,0%
12 Осигурув. од одговорност пловни објекти	0,1%	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%
13 Општо осигурување од одговорност	7,9%	4,3%	1,2%	-3,6%	3,1%
16 Финансиски штети	0,2%	0,2%	0,2%	0,0%	0,0%
18 Осигурување на туристичка помош	0,9%	1,1%	1,6%	0,2%	-0,5%

6.2 НЕТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ

Нето техничките резерви (бруто технички резерви намалени за износот предаден во реосигурување) се за 0,7% или 5.343.504 денари повисоки во однос на претходната година. Промените кај вкупните нето технички резервации во однос на минатата година во одредена мера соодветствуваат на порастот на портфолиото на Друштвото.

Табела бр.13 - Нето технички резервации

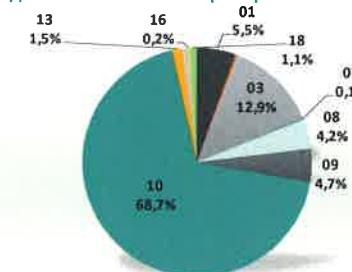
Класи на осигурување	Нето технички резервации			Индекс		Разлика помеѓу	
	2017	2018	План 2018	2018 / 2017	2018/П 2018	2018 & 2017	2018 & П 2018
01 Осигурување од неизгода	38.136.698	39.753.294	49.311.958	104,2	80,6	1.616.596	-9.558.664
02 Здравствено осигурување	296.169	2.488.686	3.947.371	840,3	63,0	2.192.517	-1.458.685
03 Осигурув. на патнички возила(каско)	90.839.602	93.824.383	85.752.386	103,3	109,4	2.984.781	8.071.997
06 Осигурување на пловни објекти (каско)	721.980	26.872	14.006	3,7	191,9	-695.108	12.866
07 Осигурување на стока превоз (карго)	1.634.355	684.405	675.966	41,9	101,2	-949.950	8.439
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	31.515.778	30.103.101	32.467.350	95,5	92,7	-1.412.677	-2.364.249
09 Останати осигурувања на имот	38.122.226	34.341.163	46.629.191	90,1	73,6	-3.781.063	-12.288.028
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	497.830.419	498.245.907	529.641.830	100,1	94,1	415.488	-31.395.923
12 Осигурув. од одговорност пловни објекти	433.016	435.804	188.299	100,6	231,4	2.788	247.505
13 Општо осигурување од одговорност	11.430.232	10.860.401	8.214.090	95,0	132,2	-569.831	2.646.311
15 Гаранцијско осигурување	216.755	4.793.917	9.364.374	2.211,7	51,2	4.577.162	-4.570.457
16 Финансиски штети	1.929.312	1.524.676	1.280.968	79,0	119,0	-404.636	243.708
18 Осигурување на туристичка помош	6.870.597	8.238.034	12.856.951	119,9	64,1	1.367.437	-4.618.917
Вкупно	719.977.139	725.320.643	780.344.740	100,7	92,9	5.343.504	-55.024.097

Графикон бр.23 - Нето технички резерви

Графикон бр.24 - Структура на нето технички резерви во 2018 година

Структура на нето технички резерви во 2018 година

6.2.1 Структура на нето технички резервации

Табела бр.12 - Структура на бруто технички резервации

Класи на осигурување	Бруто технички резервации			Разлика помеѓу	
	2017	2018	План 2018	2018 & 2017	2018 & П 2018
01 Осигурување од неизгода	4,7%	5,1%	6,1%	0,4%	-1,0%
02 Здравствено осигурување	0,0%	0,3%	0,5%	0,3%	-0,2%
03 Осигурув. на патнички возила(каско)	11,5%	12,1%	10,6%	0,5%	1,5%
06 Осигурување на пловни објекти (каско)	0,1%	0,0%	0,0%	-0,1%	0,0%
07 Осигурување на стока превоз (карго)	0,2%	0,1%	0,1%	-0,1%	0,0%
Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	4,8%	5,1%	5,2%	0,3%	-0,1%
09 Останати осигурувања на имот	7,5%	6,6%	7,8%	-0,9%	-1,2%
Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	62,0%	64,4%	65,5%	2,4%	-1,0%
12 Осигурув. од одговорност пловни објекти	0,1%	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%
13 Општо осигурување од одговорност	7,9%	4,3%	1,2%	-3,6%	3,1%
16 Финансиски штети	0,2%	0,2%	0,2%	0,0%	0,0%
18 Осигурување на туристичка помош	0,9%	1,1%	1,6%	0,2%	-0,5%

IV • АНАЛИЗА НА РАБОТЕЊЕТО НА САВА

СТЕЈШН ДООЕЛ СКОПЈЕ

7 ПРОДУКЦИЈА НА ТЕХНИЧКАТА СТАНИЦА

Продукција на ТС Сава Стејшн според број на предмети и возила

Вид на возило	2017		2018		Индекс 2018/2017		Разлика 2018 & 2017	
	Број на предмети	Број на возила	Број на предмети	Број на возила	Број на предмети	Број на возила	Број на предмети	Број на возила
Патничко	3.754	3.754	3.768	3.768	100,4	100,4	14	14
Товарно	874	874	953	953	109,0	109,0	79	79
Останати услуги	483	0	520	0	107,7	0,0	37	0
Полномошно	456	0	511	0	112,1	0,0	55	0
Тегнач	409	409	364	364	89,0	89,0	-45	-45
Полуприколка	413	413	372	372	90,1	90,1	-41	-41
Пробни таблици	111	0	74	0	66,7	0,0	-37	0
Автобус	32	32	26	26	81,3	81,3	-6	-6
Меѓународна возачка	223	0	162	0	72,6	0,0	-61	0
Специјално товарно	23	23	35	35	152,2	152,2	12	12
Товарно приклучно	22	22	17	17	77,3	77,3	-5	-5
Специјално работно	2	2	0	0	0,0	0,0	-2	-2
Работно возило	4	4	1	1	25,0	25,0	-3	-3
Специјално патничко	10	10	8	8	80,0	80,0	-2	-2
Специјално приклучно	0	0	4	4	0,0	0,0	4	4
Работно приклучно	1	1	0	0	0,0	0,0	-1	-1
Вкупно	6.817	5.544	6.815	5.548	100,0	100,1	-2	4

Во делот на планот и продукција на Сава Стејшн, можеме да кажеме дека во изминатата година планот кој беше поставен врз основа на проекциите од досегашната работа како и соодветни анализи е целосно остварен и надминат.

Продукција на ТС Сава Стејшн според број на предмети и возила

Вид на возило	Вкупен извештај за 2018 година									
	Број на предмети	Број на возила	Технички преглед со вклучен ддв	Полном ошно со вклучен ддв	Меѓунардна возачка со вклучен ддв	Потврда за пробно возење со вклучен ддв	Пробни таблици со вклучен ддв	Комплетирање документација со вклучен ддв	Обрасци и материјали со вклучен ддв	Вкупно
Патничко	3.768	3.768	3.440.135	0	0	0	0	2.181.053	148.975	5.770.163
Товарно	953	953	1.227.037	0	0	0	0	493.948	33.186	1.754.171
Останати услуги	520	0	0	0	0	0	0	183.962	20.744	204.706
Полномошно	511	0	0	271.288	0	0	0	0	0	271.288
Полуприколка	372	372	198.134	0	0	0	0	178.652	12.909	389.695
Тегнач	364	364	445.678	0	0	0	0	172.988	12.532	631.197
Меѓународна возачка	162	0	0	0	114.696	0	0	0	0	114.696
Пробни таблици	74	0	0	0	0	17.464	48.026	26.196	0	91.686
Автобус	26	26	29.028	0	0	0	0	9.440	963	39.431
Специјално товарно	35	35	34.987	0	0	0	0	20.237	1.352	56.576
Товарно приклучно	17	17	9.794	0	0	0	0	8.850	602	19.246
Специјално патничко	8	8	6.490	0	0	0	0	4.130	281	10.901
Специјално приклучно	4	4	4.602	0	0	0	0	2.360	160	7.122
Работно возило	1	1	0	0	0	0	0	590	40	630
Специјално работно	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Работно приклучно	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Вкупно	6.815	5.548	5.395.885	271.288	114.696	17.464	48.026	3.282.406	231.745	9.361.510

Вкупниот промет по сите основи на Сава Стејшн за 2018 година изнесува 9.709.873 денари , а во однос на 2017 е намален за 11%.

Во 2018 година прометот од приоритетната дејност – техничко испитување и анализа на моторни возила е во вкупен нето износ од 9.262.690 денари, која како ставка е доминантна и

учествува со 95% од вкупните приходи остварени за годината. Во однос на 2017 година во 2018 вкупните приходи од приоритетна дејност се намалени за 3%.

8 КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСИСКИ РЕЗУЛТАТ

8.1 Консолидиран резултат од работењето

Во 2018 година САВА осигурување оствари позитивен финансиски резултат од своето работење во износ од 25.932.012 денари (2017: 24.470.022 денари) после платениот данок, а 29.456.587 денари (2017: 27.420.097 денари) добивка пред одданочување.

Вкупните приходи од работењето изнесуваат 753.344.096 денари (2017: 755.844.738 денари), што претставува пад од 0,3% или 2.500.642 денари помалку приходи во однос на минатата деловна година.

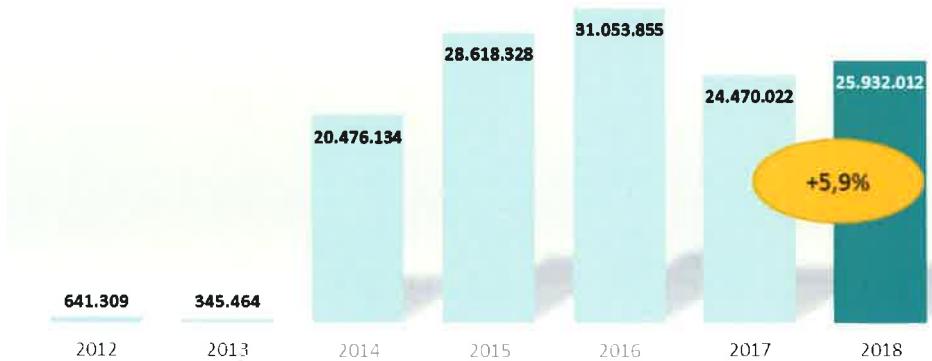
Вкупните расходи од работењето во 2018 година изнесуваа 723.887.509 денари (2017: 728.424.640 денари), што е за 0,6% или 4.537.131 денари пониски од минатата 2017 година.

Консолидиран биланс на успех за 2018 година

Опис на позиција	Износ		Индекс 2018/2017
	Тековна деловна година	Претходна деловна година	
А. ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО	753.344.096	755.844.738	99,7
I. ЗАРАБОТЕНА ПРЕМИЈА (НЕТО ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА)	702.226.453	691.972.344	101,5
II. ПРИХОДИ ОД ВЛОЖУВАЊА	19.031.369	23.285.252	81,7
III. ПРИХОДИ ПО ОСНОВ НА ПРОВИЗИИ ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ	8.321.011	7.317.292	113,7
IV. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ПРИХОДИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	5.785.289	5.266.087	109,9
V. ОСТАНАТИ ПРИХОДИ	17.979.974	28.003.763	64,2
Б. РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО	723.887.509	728.424.640	99,4
I. НАСТАНАТИ ШТЕТИ (НЕТО ТРОШОЦИ ЗА ШТЕТИ)	319.698.197	325.388.269	98,3
II. ПРОМЕНИ ВО ОСТАНАТИТЕ ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ	-197.083	436.054	-45,2
IV. ТРОШОЦИ ЗА БОНОСИ И ПОПУСТИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ	27.283.456	25.695.200	106,2
V. НЕТО ТРОШОЦИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕТО	328.632.179	320.395.677	102,6
VI. ТРОШОЦИ ОД ВЛОЖУВАЊА	703.482	2.168.998	32,4
VII. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ТРОШОЦИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	40.534.168	40.170.889	100,9
VIII. ВРЕДНОСНО УСОГЛАСУВАЊЕ НА ПОБАРУВАЊАТА ПО ОСНОВ НА ПРЕМИЈА	4.993.532	6.075.865	82,2
IX. ОСТАНАТИ РАСХОДИ, ВКУЧУВАЈКИ И ВРЕДНОСНИ УСОГЛАСУВАЊА	2.239.579	8.093.688	27,7
X. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПРЕД ОДДАНОЧУВАЊЕ	29.456.587	27.420.097	107,4
XII. ДАНOK НА ДОБИВКА ОДНОСНО ЗАГУБА	3.524.575	2.950.075	119,5
XIV. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДДАНОЧУВАЊЕ	25.932.012	24.470.022	106,0

Графикон бр.25 - Движење на резултатот од работењето во периодот 2012-2018 година

Движење на консолидираниот финансискиот резултат
во периодот 2012-2018

9 КОНСОЛИДИРАНА ФИНАНСИСКА ПОЛОЖБА

9.1 АКТИВА И ПАСИВА

САВА осигурување а.д. во 2018 година работи со стабилно портфолио и адекватна структура на капитал.

Вкупната актива на Друштвото изнесуваат 1.337.123.889 денари (2017: 1.404.538.605 денари), што е помалку од претходната година за 67.414.716 денари или помалку за 4,8%.

Најзначајни ставки во билансот на состојба на Друштвото за 2018 година се:

- **Вложувањата** се во износ од 982.508.063 денари (2017: 906.793.388 денари). Вложувањата се зголемени во однос на минатата деловна година и тоа за 8,3% или за 75.714.675 денари. Најголемо влијание врз зголемување на вложувањата е поради вонредниот прилив на средства врз основа на првостепена судска одлука по судскиот спор со МЕПСО. Учество на вложувањата во вкупната актива на Друштвото опфаќа 73,5% (2017: 64,6%).
- **Побарувањата** оваа деловна година се намалени за 33,1% или 109.416.828 денари, и изнесуваат 221.609.743 денари (2017: 331.026.571 денари). Разликата во најголем дел произлегува поради побарувања во 2017 год. по основ на учество во надомест на штети од соосигурување и реосигурување во износ од 144.021.518 денари, кои е резултат на договорот за реосигурување наменет за исплата на штетата на НЛБ Банка А.Д. Скопје, намалено за побарувањето во тековната година по основ на надомест на штети од реосигурување.

- Бруто техничките резерви** изнесуваат 776.498.272 денари (2017: 803.129.186 денари) и се намалени за 26.630.914 денари или за 3,3% во однос на крајот на 2017 година како резултат на поголемото намалување на резервациите на штети кои настанаа оваа година во однос на зголемувањето на преносната премија како резултат на повеќе полисираната премија во периодот. Нивното учество во вкупната актива на Друштвото опфаќа 58,5% (2017: 57,5%).
- Обрските** на Друштвото се во износ од 175.608.284 денари (2017: 247.320.360 денари) и се пониски во однос на лани за 71.712.075 денари или бележат пораст за 29,0%. Разликата од намалувањето на обрските спрема осигуреници, во најголем дел произлегува од измирувањето на големата штета и тоа во износ од 155.230.926 денари, према НЛБ Банка А.Д. Скопје во почетокот на 2018 год. но и во делот на намалувањето на доспеаните обрски према реосигурувачите првенствено кон Сава РЕ како и на обрските по основ на револвинг кредитот према Сава РЕ поради ликвидација на истиот, зголемено за примените средства од страна на МЕПСО по основ на првостепена судска одлука.

Консолидиран биланс на состојба за 2018 година

Опис на позиција	Износ		Индекс 2018/2017
	Тековна деловна година	Претходна деловна година	
АКТИВА	1.337.123.889	1.404.538.605	95,2
А. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА	6.082.618	8.741.993	69,6
Б. ВЛОЖУВАЊА	982.508.063	906.793.388	108,3
В. ДЕЛ ЗА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ ВО БРУТО ТЕХНИЧКИТЕ РЕЗЕРВИ	51.177.629	83.152.048	61,5
Д. ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ СРЕДСТВА	39.651	1.090.964	3,6
Ѓ. ПОБАРУВАЊА	221.609.743	331.026.571	66,9
Е. ОСТАНАТИ СРЕДСТВА	45.737.072	48.655.621	94,0
Ж. АКТИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАЗГРАНИЧУВАЊА	29.969.111	25.078.020	119,5
И. ВОН-БИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА - АКТИВА	44.910.307	39.259.685	114,4
ПАСИВА	1.337.123.889	1.404.538.605	95,2
А. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ	370.475.351	341.799.620	108,4
В. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ	776.498.272	803.129.186	96,7
Д. ОСТАНАТИ РЕЗЕРВИ	12.205.757	11.133.134	109,6
Ѓ. ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ ОБРСКИ	1.442.918	1.081.486	133,4
Ж. ОБРСКИ	175.608.284	247.320.360	71,0
З. ПАСИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАГРАНИЧУВАЊА	893.307	74.820	1193,9
Ј. ВОН-БИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА - ПАСИВА	44.910.307	39.259.685	114,4

9.2 Консолидиран капитал и резерви

Спрема важечката Законска регулатива (Сл.весник 79/2007) сите осигурителни друштва кои обавуваат неживотни осигурувања требаат до крајот на годината да обезбедат минимален капитал во износ од 3 милиони ЕУР во гарантниот фонд.

Во текот на 2018 година САВА осигурување а.д. бележи зголемување на вкупниот консолидиран капитал на Друштвото за 8,4% во однос на минатата 2017 година, поради остварениот позитивен финансиски резултат на крајот на 2018 година. Друштвото бележи зголемување и во

останатите делови од Капиталот, и тоа во Ревалоризационите резерви, Резервите на капиталот и Нераспоредената добивка.

Графикон бр.26 - Движење на активата и капиталот на Друштвото во периодот 2012-2018 година

V. ОСТАНАТИ ПОДАТОЦИ ЗНАЧАЈНИ ЗА РАБОТЕЊЕТО

1 УПРАВУВАЊЕ СО ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ

1.1 СТРАТЕШКИ НАСОКИ ОД ОБЛАСТА НА УПРАВУВАЊЕ СО ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ

Во САВА осигурување, а.д. Скопје ги следиме следните стратешки насоки во областа на управувањето со човечките ресурси, и тоа:

- развој на HR функцијата во Друштвото,
- развој на организациската култура,
- развој и обука на вработените на сите нивоа во организацијата,
- грижа за безбедноста и здравјето на вработените и
- почитување на правата на вработените согласно Законот за работни односи и општиот колективен договор.

1.2 КЛУЧНИ АКТИВНОСТИ ОД ОБЛАСТА НА УПРАВУВАЊЕ СО КАДРИ ВО 2018 ГОДИНА

Во 2018 година во областа на управувањето со човечките ресурси се фокусираавме на следниве активности, и тоа:

- нови вработувања, продолжување на постоечки договори за вработување и престанок на постоечки вработувања,
- обуки на вработените на сите нивоа во Друштвото,
- воведни и дополнителни обуки за сите нови вработени во Друштвото, (воведните обуки се изведувани од страна на Секторот за општи и правни работи, а дополнителните обуки се изведувани од страна на Секторот за штети, Секторот за финансии и сметководство, Самостојна служба за наплата и Самостојна служба за контролинг)
- различни модели на мотивирање и наградување на вработените (зголемување на платата на работникот, унапредување во работната позиција, парични награди, посета на обуки, тим билдинг, доделување на награди за колегијалност и сл.).

1.3 ВРАБОТУВАЊЕ И СТРУКТУРА НА ВРАБОТЕНИ

Главно вработувањата во текот на 2018 година во најголем дел се однесуваа на нови вработувања заради потребите на продажбата следејќи ја политиката на Друштвото за развој на

сопствената продажна мрежа, а помал дел на трансформација на веќе вработени во Друштвото од определено на неопределено време. Престанокот на вработувањата во најголем дел се однесува на лица кои не постигнале задоволителни резултати во своето работење со што не им е продолжен договорот за вработување во Друштвото, а помал дел на самоиницијативно заминување од Друштвото. Најголемиот дел од флуктуацијата на вработени се случува во Секторот за продажба и тоа во агентската мрежа.

1.3.1 Вкупен број на вработени во Друштвото

-Сава осигурување АД Скопје

На 31.12.2018 година вкупниот број на вработени лица во Друштвото изнесува 210, што претставува за 7 вработени лица повеќе во однос на претходната година и 6 вработени помалку во однос на планот за 2018 година.

Политиката на вработување во 2018 година беше непосредно поврзана со потребите на работата, односно поврзана со обемот на активности во делот на продажбата и адекватната поддршка која треба да ја добива Друштвото од другите сектори, а главната цел е мотивација, усовршување и оптимално користење на потенцијалот на вработените.

Во САВА осигурување во сите сектори и самостојни служби во текот на 2018 година беше евидентирана следнава состојба на вработени и тоа:

- 1. Секторот за Штети** на 31.12.2018 год. брои 17 вработени, за 2 вработени повеќе во однос на 31.12.2017 година и за 2 повеќе во однос на Планот за 2018 година,
- 2. Во Секторот за продажба** бројот на вработени на 31.12.2018 година изнесува 144 вработени, и тоа за 1 вработен повеќе во однос на 31.12.2017 година и за 10 вработени помалку во однос на Планот за 2018 година,
- 3. Секторот за развој и преземање на ризици** на 31.12.2018 година брои 13 вработени, за 2 вработени повеќе во однос на 31.12.2017 година и за 2 вработени повеќе во однос на Планот за 2018 година,
- 4. Секторот за финансии и сметководство** брои 7 вработени на 31.12.2018 година, а во однос на 31.12.2017 година и планот за 2018 година бројот на вработени не е променет,
- 5. Секторот за општи и правни работи** (контрола на усогласеноста на работењето со прописите, набавки на средства) брои 8 вработени на 31.12.2018 година, а во однос на 31.12.2017 година и планот за 2018 година бројот на вработени не е променет,
- 6. Самостојна служба за контролинг** брои 2 вработени на 31.12.2018 година, а во однос на 31.12.2017 година и планот за 2018 година бројот на вработени не е променет;

- 7. Самостојна служба за наплата на побарувања** брои 7 вработени на 31.12.2018 година, а во однос на 31.12.2017 година и планот за 2018 година бројот на вработени не е променет;
- 8. Самостојна служба за ИТ** брои 3 вработени на 31.12.2018 година, во однос на 31.12.2017 година бројот на вработени не е промонет, а за 1 вработен помалку во однос на планот за 2018 година;
- 9. Бројот на вработени во Управата на Друштвото** на ден 31.12.2018 година брои 7 вработени, што е за 3 вработени повеќе во однос на 31.12.2017 година и планот за 2018 година
- 10. Бројот на вработени во Самостојните служби за актуарски работи и внатрешна ревизија** на ден 31.12.2018 година не е променет како и во однос на 31.12.2017 година и планот за 2018 година,
- 11. Во Самостојната служба за управување со ризици** на ден 31.12.2018 година нема вработени, што е за 1 вработен помалку во однос на 31.12.2017 година и планот за 2018 година.

Број на вработени

Број на вработени	Вкупен број на вработени			Еквивалент на ефективно работно време		
	31.12.2018	31.12.2017	Разлика 31.12.2018 & 31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017	Разлика 31.12.2018 & 31.12.2017
Кабинет на Генерален директор	7	4	3	7,00	4	0
Продажба - застапници	48	49	-1	44,25	45,25	3,00
Развој - склучување и превземање на ризик за комплексни осигурувања, реосигурувања	2	2	0	2,00	2	-1,00
Продажба - раководство (менаџмент), шефови на регионални центри	27	27	0	26,00	27	0,00
Поддршка на продажба, администрација, реклама и останато	65	63	2	59,75	59,75	-1,00
Продажба - комерцијалисти, референти	4	4	0	3,00	3	0,00
Книговодство на премии и штети	3	3	0	2,00	3	0,00
Управување со побарувања и наплата	7	7	0	7,00	7	-1,00
Тарифирање			0			0,00
Штети и регреси	17	15	2	16,00	15	0,00
ИТ и работни процеси	3	3	0	3,00	3	1,00
Финансии	2	2	0	2,00	1	0,00
Сметководство	5	5	0	4,75	4,75	1,00
Контролинг	2	1	1	2,00	1	0,00
Општи и правни работи	6	7	-1	6,00	7	1,00
Купување и одржување на одновни средства	1	1	0	1,00	1	-1,00
Внатрешна ревизија	1	1	0	1,00	1	0,00
Актуарство	1	1	0	1,00	1	0,00
Управување со ризик	0	1	-1	0,00	1	0,00
Контрола на усогласеноста на работењето со прописите	1	1	0	1,00	1	-1,00
Развој	8	6	2	8,00	6	0,00
Вкупно	210	203	7	196,75	193,75	3

1.3.2 Број на вработени во Друштвото врз основа на типот на вработеност (скратено/полно работно време)

Број на вработени врз основа на типот на вработеност

Вработени по типот на вработеност	Вкупен број на вработени				По еквивалент на ефективно работно време			
	2018		2017		2018		2017	
	Број	Бо (%)	Број	Бо (%)	Број	Бо (%)	Број	Бо (%)
Скратено работно време	10	4,8%	12	5,9%	5,75	2,9	6,75	3,5%
Полно работно време	200	95,2%	191	94,1%	191,00	97,1	187	96,5%
Вкупно	210	100%	203	100,0%	196,75	100%	193,75	100,0%

1.3.3 Вработени во Друштвото врз основа на степенот на образование

Број на вработени по степен на образование

Степен на образование	Вкупен број на вработени				По еквивалент на ефективно работно време			
	2018		2017		2018		2017	
	Број	Бо (%)	Број	Бо (%)	Број	Бо (%)	Број	Бо (%)
I-IV - Степен	0	0,0	1	0,5%	0,00	0,0	1	0,5%
V- Степен	61	29,0	63	31,0%	57,50	29,2	58,75	30,3%
VI- Степен	6	2,9	6	3,0%	6,00	3,0	6	3,1%
VII- Степен	122	58,1	121	59,6%	112,25	57,1	116	59,9%
Магистри и Доктори	21	10,0	12	5,9%	21,00	10,7	12	6,2%
Вкупно	210	100%	203	100,0%	196,75	100%	193,75	100,0%

1.3.4 Вработени во Друштвото врз основа на возраст

Број на вработени по старосна група

Старосна група	Вкупен број на вработени				Вкупен број на вработени			
	2018		2017		2018		2017	
	Број	Бо (%)	Број	Бо (%)	Број	Бо (%)	Број	Бо (%)
20-25	9	4,3	7	3,4%	8,50	4,3	6,25	3,2%
26-30	28	13,3	30	14,8%	25,25	12,8	30,75	15,9%
31-35	41	19,5	41	20,2%	37,50	19,1	38	19,6%
36-40	46	21,9	38	18,7%	40,50	20,6	35,5	18,3%
41-45	45	21,4	44	21,7%	44,00	22,4	41,5	21,4%
46-50	11	5,2	16	7,9%	11,00	5,6	14,75	7,6%
51-55	14	6,7	11	5,4%	14,00	7,1	11	5,7%
56+	16	7,6	16	7,9%	16,00	8,1	16	8,3%
Вкупно	210	100%	203	100,0%	196,75	100%	193,75	100,0%

1.3.5 Вработени во Друштвото врз основа на пол

Број на вработени според пол

Пол	Вкупен број на вработени				Вкупен број на вработени			
	2018		2017		2018		2017	
	Број	Бо (%)	Број	Бо (%)	Број	Бо (%)	Број	Бо (%)
Жени	130	61,9	120	59,1%	117,50	59,7	113,5	58,6%
Мажи	80	38,1	83	40,9%	79,25	40,3	80,25	41,4%
Вкупно	210	100%	203	100,0%	196,75	100%	193,75	100,0%

- САВА СТЕЈШН ДООЕЛ Скопје

На 31.12.2018 година вкупниот број на вработени лица во САВА СТЕЈШН ДООЕЛ Скопје изнесува 8 работници, плус 1 отстапен работник преку Приватна агенција за вработување Декра Арбент Македонија.

Во САВА СТЕЈШН ДООЕЛ Скопје на 31.12.2018 година беше евидентирана следнава состојба на вработени, и тоа:

- 1 Раководител,
- 4 Контролори,
- 3 Администратори,
- 1 Шанкер во бифе, отстапен преку Приватна агенција за вработување Декра Арбент Македонија.

2 ИНФОРМАТИЧКА ТЕХНОЛОГИЈА

Информатичката технологија е клучен фактор за зголемување на перформансите и за современо работење и подобрување на ефектите во работењето.

САВА Осигурување постојано ги следи и имплементира новините во информатичката технологија. Сите нови софтверски и хардверски иновации тековно се имплементирани во постоечката структура.

Голем дел од работењето на ИТ службата е фокусиран кон безбедноста на системите, како и постојани обуки на вработените.

Во текот на 2018 година се доопремија сите постоечки локации со нова ИТ и телекомуникациска опрема.

СОФТВЕР:

- Бизнис апликацијата АСП е надоградена на нова верзија V3+, каде е поедноставено целокупното работење и имплементирани се нови модули во делот за штети, премиско книговордство, фактурирање и издавање полис
- Продолжување и проширување на договорот со Microsoft со M365 E3 и E5 лиценци.
- Направено е проширување на Веб старницата со можност за купување повеќе продукти
- Извешени се сите редовни контроли за безбедноста на системот.

ХАРДВЕР:

- Нова ИТ опрема за доопремување на сите постоечки канцелари,

- Извршена е замена на стари работни станици со нови
 - Персонални сметачи,
 - Мултифункционални уреди,
 - Преносни работни станици.

ТЕЛЕКОМУНИКАЦИИ:

- Тековно се извршуваат промени на постоечките договори за фиксната телефонија и интернетот
- Во подружниците каде имаше техничка можност, сите линкови се заменети со оптика.

Обновени се двогодишните договори со мобилните оператори кои истоа така се вклучени во Интернет решенијата како можност за бекап.

Изготвил

Билјана Аргир,

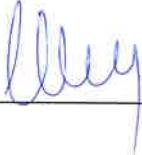
Извршни директори

Ило Ристовски,

Генерален директор

Мелита Гугуловска,

Сашо Дракуловски,

Содржина

Извештај на независните ревизори	1
Консолидирани финансиски извештаи	
Консолидиран извештај за финансиска состојба (Биланс на состојба)	3
Консолидиран извештај за сеопфатна добивка (Биланс на успех)	7
Консолидиран извештај за промени во капиталот	10
Консолидиран извештај за паричните текови	13
Белешки кон консолидираните финансиските извештаи	15- 66

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИТЕ РЕВИЗОРИ

ДО АКЦИОНЕРИТЕ И РАКОВОДСТВОТО НА САВА осигурување а.д. Скопје

Извршивме ревизија на приложените консолидирани финансиски извештаи (страна 2 – 66) на САВА осигурување а.д. Скопје и подружницата (во понатамошниот текст "Групата"), кои се состојат од консолидиран извештај за финансиската состојба на ден 31 декември 2018 година и консолидиран извештај за сеопфатната добивка, консолидиран извештај за промените во капиталот и консолидиран извештај за паричните текови за годината што тогаш завршува и преглед на значајни сметководствени политики и останати објаснувачки белешки.

Одговорност на раководството за консолидираните финансиски извештаи

Раководството е одговорно за подготвувањето и објективното презентирање на овие консолидирани финансиски извештаи во согласност со регулативата на Агенцијата за супервизија на осигурувањето и интерна контрола за која раководството смета дека е неопходна за подготвување на консолидираните финансиски извештаи кои не содржат материјално погрешно прикажување, без разлика дали тоа е резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие консолидирани финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја извршивме нашата ревизија во согласност со Законот за ревизија и стандардите за ревизија кои се во примена во Република Северна Македонија. Овие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата на начин кој ќе ни овозможи да добиеме разумно уверување дека консолидираните финансиски извештаи не содржат материјално погрешно прикажување.

Ревизијата вклучува спроведување на постапки за собирање на ревизорски докази за износите и обелденувањата во консолидираните финансиски извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од значајно погрешно прикажување на консолидираните финансиски извештаи, настанато како резултат на измама или грешка. При проценувањето на овие ризици ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвување и објективно презентирање на консолидираните финансиски извештаи на Друштвото со цел дизајнирање на ревизорски постапки кои што се соодветни на околностите, но не и со цел на изразување на мислење за ефективноста на интерната контрола на Друштвото. Ревизијата исто така вклучува и оценка за соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на раководството, како и оценка на севкупното презентирање на консолидираните финансиски извештаи.

Веруваме дека ревизорските докази кои ги имаме собрано се доволни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење.

(продолжува)

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИТЕ РЕВИЗОРИ

ДО АКЦИОНЕРИТЕ И РАКОВОДСТВОТО НА САВА осигурување а.д. Скопје (продолжение)

Мислење

Според наше мислење, консолидираните финансиски извештаи ја прикажуваат реално и објективно, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на САВА осигурување а.д. Скопје и подружницата на ден 31 декември 2018 година како и резултатите од работењето и паричните текови за годината што тогаш завршува во согласност со регулативата на Агенцијата за супервизија на осигурувањето.

Останато

Ревизијата на консолидираните финансиски извештаи на Друштвото за годината што завршува на 31 декември 2017 година беше извршена од страна на друг ревизор, кој во својот извештај од 1 март 2018 година изразил мислење без резерва.

Извештај за други правни и регулаторни барања

Раководството на Друштвото е одговорно за подготвување на консолидираниот годишен извештај и консолидираната годишна сметка во согласност со Законот за трговски друштва и истите беа прифатени и одобрени од раководството на Друштвото и кои Друштвото е во обврска да ги поднесе до Централниот регистар на Република Северна Македонија. Наша одговорност е да издадеме мислење во врска со конзистентноста на консолидираниот годишен извештај со консолидираната годишна сметка и консолидираните финансиски извештаи на Друштвото. Ние ги извршивме нашите постапки во согласност со Законот за ревизија и Меѓународниот стандард за ревизија 720 – Одговорности на ревизорот во врска со други информации во документи кои содржат ревидирани финансиски извештаи кој е во примена во Република Северна Македонија. Според наше мислење историските финансиски информации обелоденети во консолидираниот годишен извештај се конзистентни со консолидираната годишна сметка и приложените ревидирани консолидирани финансиски извештаи на Друштвото за годината што завршува на 31 декември 2018 година.

Дилоит ДОО Скопје

Лидија Нануш
Управител

Александар Аризанов
Овластен ревизор

Скопје, 27 февруари 2019 година

**Консолидиран извештај за финансиска состојба (Биланс на состојба)
На 31 декември 2018 година**

Опис на позицијата	Број на позиција	Број на белешка	Износ	
			Тековна деловна година	Претходна деловна година (ревидирано од друг ревизор)
1	2	3	4	5
АКТИВА				
A. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (002+003)	001	19	6,082,618	8,741,993
1. Гудвил	002		-	-
2. Останати нематеријални средства	003		6,082,618	8,741,993
B. ВЛОЖУВАЊА (005+013+021+041)	004		982,508,063	906,793,388
I. ЗЕМЈИШТЕ, ГРАДЕЖНИ ОБЈЕКТИ И ОСТАНАТИ МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (006+009)	005	20	143,802,966	145,245,020
1. Земјиште и градежни објекти кои служат за вршење на дејноста (007+008)	006		143,802,966	145,245,020
1.1 Земјиште	007		-	-
1.2 Градежни објекти	008		143,802,966	145,245,020
2. Земјиште, градежни објекти и останати средства кои не служат за вршење на дејноста (010+011+012)	009		-	-
2.1 Земјиште	010		-	-
2.2 Градежни објекти	011		-	-
2.3 Останати материјални средства	012		-	-
II. ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА ВО ДРУШТВА ВО ГРУПА - ПОДРУЖНИЦИ, ПРИДРУЖЕНИ ДРУШТВА И ЗАЕДНИЧКИ КОНТРОЛИРАНИ ЕНТИТЕТИ (014+015+016+017+018+019+020)	013	21	16,700,157	17,611,851
1. Акции, удели и останати сопственички инструменти од вредност во друштва во група - подружници	014		-	-
2. Должнички хартии од вредност кои ги издале друштва во група - подружници и заеми на друштва во група - подружници	015		-	-
3. Акции, удели и останати сопственички инструменти во придружени друштва	016		-	-
4. Должнички хартии од вредност кои ги издале придружени друштва и заеми на придружени друштва	017		-	-
5. Останати финансиски вложувања во друштва во група - подружници	018		-	-
6. Останати финансиски вложувања во придружени друштва	019		-	-
7. Вложувања во заеднички контролирани ентитети	020		16,700,157	17,611,851
III. ОСТАНАТИ ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА (022+025+030+035+040)	021		822,004,940	743,936,517
1. Финансиски вложувања кои се чуваат до достасување (023+024)	022		-	-
1.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	023		-	-
1.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	024		-	-
2. Финансиски вложувања расположливи за продажба (026+027+028+029)	025	22	637,752,141	560,810,054
2.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	026		153,999,864	160,665,709
2.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	027		334,082,926	367,293,161
2.3 Акции, удели и останати сопственички инструменти	028		-	-
2.4 Акции и удели во инвестициски фондови	029		149,669,351	32,851,185
3. Финансиски вложувања за тргување (031+032+033+034)	030		-	-
3.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	031		-	-
3.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	032		-	-
3.3 Акции, удели и останати сопственички инструменти	033		-	-

3.4 Акции и удели во инвестициски фондови	034		-	-
4. Депозити, заеми и останати пласмани (036+037+038+039)	035	23	184,252,799	183,126,463
4.1 Дадени депозити	036		184,252,799	183,126,463
4.2 Заеми обезбедени со хипотека	037		-	-
4.3 останати заеми	038		-	-
4.4 Останати пласмани	039		-	-
5. Деривативни финансиски инструменти	040		-	-
IV. ДЕПОЗИТИ НА ДРУШТВА ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ КАЈ ЦЕДЕНТИ, ПО ОСНОВ НА ДОГОВОРИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	041		-	-
В. ДЕЛ ЗА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ ВО БРУТО ТЕХНИЧКИТЕ РЕЗЕРВИ (043+044+045+046+047+048+049)	042	28	51,177,629	83,152,048
1. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервата за преносна премија	043		25,125,438	23,043,396
2. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто математичката резерва	044		-	-
3. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за штети	045		26,052,192	60,108,652
4. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за бонуси и попусти	046		-	-
5. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто еквилизационата резерва	047		-	-
6. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто останатите технички резерви	048		-	-
7. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви за осигурување на живот каде ризикот од вложувањето е на товар на осигуреникот	049		-	-
Г. ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА КАЈ КОИ ОСИГУРЕНИКОТ ГО ПРЕВЗЕМА ИНВЕСТИЦИСКИОТ РИЗИК (ДОГОВОРИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ)	050		-	-
Д. ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ СРЕДСТВА (052+053)	051		39,651	1,090,964
1. Одложени даночни средства	052		-	-
2. Тековни даночни средства	053		39,651	1,090,964
Ѓ. ПОБАРУВАЊА (055+059+063+067)	054		221,609,743	331,026,571
I. ПОБАРУВАЊА ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ (056+057+058)	055	24	172,924,806	169,789,916
1. Побарувања од осигуреници	056		168,709,550	166,008,615
2. Побарувања од посредници	057		4,215,256	3,781,301
3. Останати побарувања од непосредни работи на осигурување	058		-	-
II. ПОБАРУВАЊА ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ (060+061+062)	059		29,358,872	144,021,518
1. Побарувања по основ на премија за сооосигурување и реосигурување	060		-	-
2. Побарувања по основ на учество во надомест на штети од соосигурување и реосигурување	061		29,358,872	144,021,518
3. Останати побарувања од работи на соосигурување и реосигурување	062		-	-
III. ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА (064+065+066)	063	25	19,326,065	17,215,137
1. Останати побарувања од непосредни работи на осигурување	064		9,912,600	9,619,185
2. Побарувања по основ на финансиски вложувања	065		1,644,030	1,874,040
3. Останати побарувања	066		7,769,435	5,721,912
IV. ПОБАРУВАЊА ПО ОСНОВ НА ЗАПИШАН А НЕУПЛАТЕН КАПИТАЛ	067		-	-
E. ОСТАНАТИ СРЕДСТВА (069+072+077)	068		45,737,072	48,655,621
I. МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА КОИ СЛУЖАТ ЗА ВРШЕЊЕ НА ДЕЈНОСТА (ОСВЕН ЗЕМЈИШТЕ И ГРАДЕЖНИ ОБЈЕКТИ) (070+071)	069	20	16,886,889	20,796,354
1. Опрема	070		16,886,889	20,796,354
2. Останати материјални средства	071		-	-

II. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ОСТАНАТИ ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ (073+074+075+076)	072	26	28,831,433	27,825,470
1. Парични средства во банка	073		28,043,899	26,863,516
2. Парични средства во благајна	074		787,534	958,754
3. Издвоени парични средства за покривање на математичката резерва	075		-	3,200
4. Останати парични средства и парични еквиваленти	076		-	-
III. ЗАЛИХИ И СИТЕН ИНВЕНТАР	077		18,751	33,797
Ж. АКТИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАЗГРАНИЧУВАЊА (079+080+081)	078		29,969,111	25,078,020
1. Претходно пресметани приходи по основ на камати и наемници	079		-	-
2. Одложени трошоци на стекнување	080		27,618,279	23,177,230
3. Останати пресметани приходи и одложени трошоци	081		2,350,833	1,900,790
З. НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНАТО РАБОТЕЊЕ	082		-	-
S. ВКУПНА АКТИВА (А+Б+В+Г+Д+Ѓ+Е+Ж+З)	083		1,337,123,889	1,404,538,605
И. ВОН-БИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА - АКТИВА	084		44,910,307	39,259,685
ПАСИВА				
A. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ (086+090+091+095+101-102+103-104)	085		370,475,351	341,799,620
I. ЗАПИШАН КАПИТАЛ (087+088+089)	086	27	234,072,672	234,072,672
1. Запишан капитал од обични акции	087		234,072,672	234,072,672
2. Запишан капитал од приоритетни акции	088		-	-
3. Запишан а неуплатен капитал	089		-	-
II. ПРЕМИИ ЗА ЕМИТИРАНИ АКЦИИ	090		-	-
III. РЕВАЛОРИЗАЦИОНА РЕЗЕРВА (092+093+094)	091		4,865,552	2,121,832
1. Материјални средства	092		-	-
2. Финансиски вложувања	093		4,865,552	2,121,832
3. Останати ревалоризациони резерви	094		-	-
IV. РЕЗЕРВИ (096+097+098-099+100)	095		33,637,157	26,172,621
1. Законски резерви	096		33,637,157	26,172,621
2. Статутарни резерви	097		-	-
3. Резерви за сопствени акции	098		-	-
4. Откупени сопствени акции	099		-	-
5 Останати резерви	100		-	-
V. НЕРАСПРЕДЕЛЕНА НЕТО ДОБИВКА	101		71,967,959	54,962,472
VI. ПРЕНЕСЕНА ЗАГУБА	102		-	-
VII. ДОБИВКА ЗА ТЕКОВНИОТ ПРЕСМЕТКОВЕН ПЕРИОД	103		25,932,012	24,470,022
VIII. ЗАГУБА ЗА ТЕКОВНИОТ ПРЕСМЕТКОВЕН ПЕРИОД	104		-	-
Б. СУБОРДИНИРАНИ ОБВРСКИ	105		-	-
В. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ (107+108+109+110+111+112)	106	28	776,498,272	803,129,186
I. Бруто резерви за преносни премии	107		381,055,097	357,405,384
II. Бруто математичка резерва	108		-	-
III. Бруто резерви за штети	109		392,951,813	443,035,357
IV. Бруто резерви за бонуси и попусти	110		2,491,362	2,688,445
V. Бруто еквилизациона резерва	111		-	-
VI. Бруто останати технички резерви	112		-	-
Г. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ ВО ОДНОС НА ДОГОВОРИ КАЈ КОИ ОСИГУРЕНИКОТ ГО ПРЕВЗЕМА ИНВЕСТИЦИСКИОТ РИЗИК	113		-	-
Д. ОСТАНАТИ РЕЗЕРВИ (115+116)	114	29	12,205,757	11,133,134
1. Резерви за вработени	115		12,205,757	11,133,134
2. Останати резерви	116		-	-

2. Останати резерви	116		-	-
Г. ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ ОБВРСКИ (118+119)	117		1,442,918	1,081,486
1. Одложени даночни обврски	118		-	-
2. Тековни даночни обврски	119		1,442,918	1,081,486
Е. ОБВРСКИ КОИ ПРОИЗЛЕГУВААТ ОД ДЕПОЗИТИ НА ДРУШТВА ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ КАЈ ЦЕДЕНТИ, ПО ОСНОВ НА ДОГОВОРИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	120		-	-
Ж. ОБВРСКИ (122+126+130)	121		175,608,284	247,320,360
I. ОБВРСКИ ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ (123+124+125)	122	30	20,545,779	156,843,340
1. Обврски спрема осигуреници	123		20,545,778	155,230,926
2. Обврски спрема застапници и посредници	124		-	-
3. Останати обврски од непосредни работи на осигурување	125		1	1,612,414
II. ОБВРСКИ ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ (127+128+129)	126		23,792,292	40,927,468
1. Обврски по основ на премија за соосигурување и реосигурување	127		23,746,430	40,881,610
2. Обврски по основ на учество во надомест на штети	128		-	-
3. Останати обврски од работи на соосигурување и реосигурување	129		45,861	45,858
III. ОСТАНАТИ ОБВРСКИ (131+132+133)	130	31	131,270,214	49,549,552
1. Останати обврски од непосредни работи на осигурување	131		111,337,374	12,138,756
2. Обврски по основ на финансиски вложувања	132		-	18,488,602
3. Останати обврски	133		19,932,839	18,922,194
3. ПАСИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАГРАНИЧУВАЊА	134		893,307	74,820
S. НЕТЕКОВНИ ОБВРСКИ ВО ВРСКА СО НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНАТИ РАБОТЕЊА	135		-	-
И. ВКУПНА ПАСИВА А+Б+В+Г+Д+Ѓ+Е+Ж+З+S	136		1,337,123,889	1,404,538,605
J. ВОН-БИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА - ПАСИВА	137		44,910,307	39,259,685

Финансиските извештаи прикажани на страниците од 3 до 66 се одобрени од страна на Одборот на Директори на 27 февруари 2019 година и беа потпишани во нивно име од:

Сашо Дракуловски
Генерален Директор

Ило Ристовски
Извршен Директор

**Консолидиран извештај за сеопфатна добивка (Биланс на успех)
За годината што завршува на 31 декември 2018 година**

Опис на позиција	Број на позиција	Број на белешка	Износ	
			Тековна деловна година	Претходна деловна година (ревидирано од друг ревизор)
1	2	3	4	5
A. ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (201+210+223а+224+225)	200		753,344,096	755,844,738
I. ЗАРАБОТЕНА ПРЕМИЈА (НЕТО ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА (202+203+204-205-206-207+208+209)	201	8	702,226,453	691,972,344
1. Бруто полисирана премија за осигурување	202		802,962,636	783,292,960
2. Бруто полисирана премија за соосигурување	203		-	-
3. Бруто полисирана премија за реосигурување/ретроцесија	204		-	-
4. Бруто полисирана премија предадена во соосигурување	205		-	-
5. Бруто полисирана премија предадена во реосигурување/ретроцесија	206		79,168,512	80,245,300
6. Промена во бруто резервата за преносна премија	207		23,649,713	14,792,747
7. Промена во бруто резервата за преносна премија - дел за соосигурување	208		-	-
8. Промена во бруто резервата за преносна премија - дел за реосигурување	209		2,082,042	3,717,431
II. ПРИХОДИ ОД ВЛОЖУВАЊА (211+212+216+217+218+219+223)	210	10	19,031,369	23,285,252
1. Приходи од подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	211		-	-
2. Приходи од вложувања во земјиште и градежни објекти (213+214+215)	212		-	-
2.1 Приходи од наемници	213		-	-
2.2 Приходи од зголемување на вредноста на земјиште и градежни објекти	214		-	-
2.3 Приходи од продажба на земјиште и градежни објекти	215		-	-
3. Приходи од камати	216		17,324,964	20,299,293
4. Позитивни курсни разлики	217		608,918	2,206,692
5. Вредносно усогласување (нереализирани добивки, сведување на објективна вредност)	218		-	-
6. Реализирани добивки од продажба на финансиски имот - капитална добивка (220+221+222)	219		1,097,487	779,267
6.1 Финансиски вложувања расположливи за продажба	220		1,097,487	779,267
6.2 Финансиски вложувања за тргуваче (по објективна вредност)	221		-	-
6.3 Останати финансиски вложувања	222		-	-
7. Останати приходи од вложувања	223		-	-
III. ПРИХОДИ ПО ОСНОВ НА ПРОВИЗИИ ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ	223а		8,321,011	7,317,292
IV. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ПРИХОДИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	224	11	5,785,289	5,266,087
V. ОСТАНАТИ ПРИХОДИ	225	12	17,979,974	28,003,763
Б. РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (227+235+245+248+251+261+271+274+275)	226		723,887,509	728,424,641
I. НАСТАНАТИ ШТЕТИ (НЕТО ТРОШОЦИ ЗА ШТЕТИ) (228-229-230-231+232-233-234)	227	9	319,698,197	325,388,269
1. Бруто исплатени штети	228		379,913,138	555,974,805
2. Намалување за приходот од бруто реализирани регресни побарувања	229		4,741,947	8,764,602
3. Бруто исплатени штети – дел за соосигурување	230		-	-
4. Бруто исплатени штети – дел за реосигурување/ретроцесија	231		39,445,911	188,551,016
5. Промени во бруто резервите за штети	232		-50,083,544	-108,563,184
6. Промени во бруто резервите за штети – дел за соосигурување	233		-	-
7. Промени во бруто резервите за штети – дел за реосигурување	234		-34,056,460	-75,292,266
II. ПРОМЕНИ ВО ОСТАНАТИТЕ ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ (236+239+242)	235		-197,083	436,054

1. Промени во математичката резерва, нето од реосигурување (237-238)	236		-	-
1.1 Промени во бруто математичката резерва	237		-	-
1.2 Промени во бруто математичката резерва - дел за соосигурување/реосигурување	238		-	-
2. Промени во еквилизационата резерва, нето од реосигурување (240-241)	239		-	-
2.1. Промени во бруто еквилизационата резерва	240		-	-
2.2 Промени во бруто еквилизационата резерва - дел за соосигурување/реосигурување	241		-	-
3. Промени во останатите технички резерви, нето од реосигурување (243-244)	242		-197,083	436,054
3.1 Промени во останатите бруто технички резерви	243		-197,083	436,054
3.2 Промени во останатите бруто технички резерви – дел за соосигурување и реосигурување	244		-	-
III. ПРОМЕНИ ВО БРУТО МАТЕМАТИЧКАТА РЕЗЕРВА ЗА ОСИГУРУВАЊЕ НА ЖИВОТ КАДЕ ИНВЕСТИЦИОННИОТ РИЗИК Е НА ТОВАР НА ОСИГУРЕНИКОТ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ (246-247)	245		-	-
1. Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестиционниот ризик е на товар на осигуреникот	246		-	-
2. Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестиционниот ризик е на товар на осигуреникот – дел за соосигурување и реосигурување	247		-	-
IV. ТРОШОЦИ ЗА БОНОСИ И ПОПУСТИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ (249+250)	248		27,283,456	25,695,200
1. Трошоци за бонуси (кои зависат од резултатот)	249		2,688,723	2,305,513
2. Трошоци за попусти (кои не зависат од резултатот)	250	16	24,594,733	23,389,687
V. НЕТО ТРОШОЦИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕТО (252+256)	251	13	328,632,179	320,395,677
1. Трошоци за стекнување (253+253а+254+255)	252		186,460,936	180,374,045
1.1 Провизија	253		65,457,772	57,124,379
1.2 Бруто плати за вработените во внатрешна продажна мрежа	253а		96,997,531	92,912,371
1.3 Останати трошоци за стекнување	254		28,446,682	30,302,405
1.4 Промена во одложените трошоци за стекнување (+/-)	255		-4,441,048	34,890
2. Административни трошоци (257+258+259+260)	256		142,171,242	140,021,632
2.1 Амортизација на материјални средства кои служат за вршење на дејноста	257		12,695,533	12,403,866
2.2 Трошоци за вработени (258а+258б+258в+258г+258д)	258		61,754,299	59,093,874
2.2.1 Плати и надоместоци	258а		39,212,320	37,094,608
2.2.2 Трошоци за даноци на плати и надоместоци на плата	258б		3,774,651	3,572,726
2.2.3 Придонеси за задолжително социјално осигурување	258в		12,707,481	11,542,647
2.2.4 Трошоци за дополнително пензиско осигурување на вработени	258г		2,797,301	2,659,598
2.2.5 Останати трошоци за вработени	258д		3,262,546	4,224,295
2.3 Трошоци за услуги на физички лица кои не вршат дејност (договори за работа, авторски договори и други правни односи) заедно со сите давачки	259		993,916	1,871,418
2.4 Останати административни трошоци (260а+260б+260в)	260		66,727,494	66,652,474
2.4.1 Трошоци за услуги	260а		49,651,390	47,252,862
2.4.2 Материјални трошоци	260б		8,665,834	11,883,765
2.4.3 трошоци за резервирање и останати трошоци од работењето	260в		8,410,270	7,515,847
VI. ТРОШОЦИ ОД ВЛОЖУВАЊА (262+263+264+265+266+270)	261	14	703,482	2,168,998
1. Амортизација и вредносно усогласување на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста	262		-	-
2. Трошоци за камати	263		128,228	45,938
3. Негативни курсни разлики	264		575,254	2,123,060
4. Вредносно усогласување (нереализирани загуби, сведување на објективна вредност)	265		-	-

5. Реализирани загуби од продажба на финансиски имот - капитална загуба (267+268+269)	266		-	-
5.1 Финансиски вложувања расположливи за продажба	267		-	-
5.2 Финансиски вложувања за тргување (по објективна вредност)	268		-	-
5.3 Останати финансиски вложувања	269		-	-
6. Останати трошоци од вложувања	270		-	-
VII. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ТРОШОЦИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ (272+273)	271	15	40,534,168	40,170,889
1. Трошоци за превентива	272		-	-
2. Останати осигурително технички трошоци , намалени за реосигурување	273		40,534,168	40,170,889
VIII. ВРЕДНОСНО УСОГЛАСУВАЊЕ НА ПОБАРУВАЊАТА ПО ОСНОВ НА ПРЕМИЈА	274		4,993,532	6,075,865
IX. ОСТАНАТИ РАСХОДИ, ВКУЧУВАЈКИ И ВРЕДНОСНИ УСОГЛАСУВАЊА	275	16	2,239,579	8,093,689
X. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПРЕД ОДДАНОЧУВАЊЕ (200-226)	276		29,456,587	27,420,097
XI. ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПРЕД ОДДАНОЧУВАЊЕ (226-200)	277		-	-
XII. ДАНОК НА ДОБИВКА ОДНОСНО ЗАГУБА	278	18	3,524,575	2,950,075
XIII. ОДЛОЖЕН ДАНОК	279		-	-
XIV. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДДАНОЧУВАЊЕ (276-278-279)	280		25,932,012	24,470,022
XV. ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДДАНОЧУВАЊЕ (277-278-279)	281		-	-

**Консолидиран извештај за промени во капиталот
За годината што завршува на 31 декември 2-18 година**

Позиција	Број на позиција	Акционерски капитал	Премии на емитирани акции	Резерви				Нераспределена добивка (со знак +)/ загуба (со знак -) за тековната година	Вкупно капитал и резерви
				Законски резерви	Стапутарни резерви	Резерви за сопствени акции	Останати резерви		
Состојба на 1 јануари претходната деловна година (реиздадано од друг ревизор)	I	234,072,672	-	16,494,065	-	-	-	16,494,065	-1,324,317
Промена во сметководствените политики	I1	-	-	-	-	-	-	-	-
Исправка на грешки во претходниот период	I2	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 1 јануари претходната деловна година - исправено	II	234,072,672	-	16,494,065	-	-	-	16,494,065	-1,324,317
Добивка или загуба за претходната деловна година	III	-	-	9,678,556	-	-	-	9,678,556	-3,446,149
Добивка или загуба за претходната деловна година	III1	-	-	-	-	-	-	-	-
Несопственички промени во капиталот	III2	-	-	9,678,556	-	-	-	9,678,556	-3,446,149
Нереализирани добивки/загуби од материјални средства	III2,1	-	-	-	-	-	-	-	-
Нереализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположиви за продажба	III2,2	-	-	-	-	-	-	-	4,225,416
Реализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположиви за продажба	III2,3	-	-	-	-	-	-	-779,268	-779,268

САДА осигурување а.д. Скопје
Консолидирани финансиски извештаи

Останати несопственички промени во капиталот	III2,4	-	-	9,678,556	-	-	-	9,678,556	-	-	21,375,299	-31,053,855
Сопственичи промени во капиталот	IV	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Зголемување/намалување на акционерскиот капитал	IV1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати уплати од страна на сопствениците	IV2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исплата на дивиденда	IV3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останата распределба на сопствениците	IV4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември претходната деловна година (ревидирано со друг реизар)	V	234,072,672	-	26,172,621	-	-	-	26,172,621	-	-	2,121,832	54,962,472
Состојба на 1 јануари тековната деловна година	VI	234,072,672	-	26,172,621	-	-	-	26,172,621	-	-	2,121,832	54,962,472
Промена во сметководствените политики	VI1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исправка на грешки во претходниот период	VI2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 1 јануари тековната деловна година - преправено	VII	234,072,672	-	26,172,621	-	-	-	26,172,621	-	-	2,121,832	54,962,472
Добивка или загуба за тековната деловна година	VIII	-	-	7,464,536	-	-	-	7,464,536	-	-	2,743,720	17,005,486
Добивка или загуба за тековната деловна година	VIII1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Несопственички промени во капиталот	VIII2	-	-	7,464,536	-	-	-	7,464,536	-	-	2,743,720	17,005,486
Нереализирани добивки/загуби од материјалини средства	VIII2,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нереализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположиви за продажба	VIII2,2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3,841,207	3,841,207
Реализирани добивки/загуби од	VIII2,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-1,097,487	-1,097,487

финансиски вложувања расположливи за продажба								
Останати несопственички промени во капиталот	VII 2,4	-	7,464,536	-	7,464,536	-	17,005,486	-24,470,022
Сопственички промени во капиталот	IX	-	-	-	-	-	-	-
Зголемување/намалување на акционерскиот капитал	IX1	-	-	-	-	-	-	-
Останати уплати од страница на сопствениците	IX2	-	-	-	-	-	-	-
Исплата на дивиденда	IX3	-	-	-	-	-	-	-
Останата распределба на сопствениците	IX4	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември тековната деловна година	X	234,072,672	33,637,157	-	33,637,157	-	4,865,552	71,967,958
							25,932,012	370,475,351

Консолидиран извештај за паричните текови
За годината што завршува на 31 декември 2018 година

ПОЗИЦИЈА	1	Износ		
		Број на позиција	Тековна деловна година	Претходна деловна година (ревидирано од друг ревизор)
2	3	4		
A. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ				
I. ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ (301+302+303+304+305)	300	1,080,081,289	848,420,141	
1. Премија за осигурување и соосигурување и примени аванси	301	799,827,746	761,780,823	
2. Премија за реосигурување и ретроцесија	302	0	-	
3. Приливи од учество во надомест на штети	303	158,850,504	58,890,763	
4. Примени камати од работи на осигурување	304	0	-	
5. Останати приливи од деловни активности	305	121,403,039	27,748,555	
II. ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ (307+308+309+310+311+312+313+314)	306	999,488,819	892,544,384	
1. Исплатени штети, договорени суми на осигурување, учество во надомест на штети од соосигурување и дадени аванси	307	543,494,155	434,150,692	
2. Исплатени штети и учество во надомест на штети од реосигурување и ретроцесија	308	0	-	
3. Премија за соосигурување, реосигурување и ретроцесија	309	96,303,688	88,859,071	
4. Надоместоци и други лични расходи	310	61,754,299	59,093,874	
5. Останати трошоци за спроведување на осигурување	311	251,557,741	251,119,129	
6. Платени камати	312	0	-	
7. Данок на добивка и останати јавни давачки	313	2,095,013	4,292,715	
8. Останати одливи од редовни активности	314	44,283,923	55,028,903	
III. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ (300-306)	315	80,592,470		-
IV. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ (306-300)	316	0	44,124,243	
B. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ВЛОЖУВАЊА				
I. ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА (318+319+320+321+322+323+324+325)	317	60,049,154	62,777,994	
1. Приливи по основ на нематеријални средства	318	0	-	
2. Приливи по основ на материјални средства	319	0	-	
3. Приливи по основ на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста на друштвото	320	0	-	
4. Приливи по основ на вложувања во друштва во група – подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	321	911,694	650,701	
5. Приливи по основ на вложувања кои се чуваат до достасување	322	39,876,080	35,825,218	
6. Приливи по основ на останати финансиски пласмани	323	1,706,405	2,985,959	
7. Приливи од дивиденди и останати учества во добивка	324	0	-	
8. Приливи од камати	325	17,554,974	23,316,116	
II. ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА (327+328+329+330+331+332+333+334)	326	139,465,875	38,346,084	

1. Одливи по основ на нематеријални средства	327	2,694,017	4,850,907
2. Одливи по основ на материјални средства	328	2,548,776	16,358,214
3. Одливи по основ на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста на друштвото	329	0	-
4. Одливи по основ на вложувања во друштва во група – подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	330	0	-
5. Одливи по основ на вложувања кои се чуваат до достасување	331	0	-
6. Одливи по основ на останати финансиски пласмани	332	134,223,082	17,136,963
7. Одливи од дивиденди и останати учества во добивка	333	0	-
8. Одливи од камати	334	0	-
III. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА (317-326)	335	0	24,431,910
IV. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА (326-317)	336	79,416,721	-
В. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ	337	0	18,488,602
I. ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ (338+339+340)			
1. Приливи по основ на зголемување на акционерскиот капитал	338	0	-
2. Приливи по основ на примени краткорочни и долгорочни кредити и заеми	339	0	18,488,602
3. Приливи по основ на останати долгорочни и краткорочни обврски	340	0	-
II. ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ (342+343+344)	341	169,785	45,938
1. Одливи по основ на отплата на краткорочни и долгорочни кредити и заеми и останати обврски	342	169,785	45,938
2. Одливи по основ на откуп на сопствени акции	343	0	-
3. Одливи по основ на исплата на дивиденда	344	0	-
III. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ (337-341)	345	-169,785	18,442,664
IV. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ (341-337)	346	-	-
Г. ВКУПНО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ (300+317+337)	347	1,140,130,443	929,686,737
Д. ВКУПНО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ (306+326+341)	348	1,139,124,480	930,936,406
Ѓ. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ (347-348)	349	1,005,963	-1,249,669
Е. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ (348-347)	350	-	-
Ж. ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ НА ПОЧЕТОКОТ НА ПРЕСМЕТКОВНИОТ ПЕРИОД	351	27,825,470	29,075,139
З. ЕФЕКТ ОД ПРОМЕНА НА КУРСОТ НА СТРАНСКИ ВАЛУТИ ВРЗ ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	352	-	-
Ѕ. ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ НА КРАЈОТ НА ПРЕСМЕТКОВНИОТ ПЕРИОД (349-350+351+352))	353	28,831,433	27,825,470

1. Општи информации

Сава осигурување а.д. Скопје ("Друштвото" или "Матичното друштво") е акционерско друштво регистрирано и со седиште во Република Македонија.

Адресата на регистрираното седиште на Друштвото е:

Ул. Загребска бр. 28A
1000 Скопје
Република Македонија

Друштвото припаѓа на Групацијата на CABA PE од Словенија и е во доминантна сопственост на Позаваровалница CABA дд од Словенија која поседува 92,57% од вкупниот акционерски капитал на Друштвото. Крајна матична компанија на Друштвото е Позаваровалница CABA дд.

Во ноември 2011 година Друштвото го смени своето име од Сава Табак Осигурување АД Скопје во Сава осигурување а.д. Скопје.

Друштвото е регистрирано за вршење на 17 класи на неживотно осигурување, а најзначајни активности на Друштвото се осигурување од неизгоди, осигурување на моторни возила, осигурување од пожар, туристичко осигурување, осигурување на домаќинства, како и осигурување на имот. На 02 јануари 2015 година, Друштвото вложи 12.300.000 денари како основачки влог во нов субјект, Сава Стејшн ДООЕЛ Скопје ("подружница"). Основната дејност на новата подружница е техничко испитување и анализа на моторни возила.

Бројот на вработени во Групацијата (Друштвото и неговата подружница Сава Стејшн) на 31 декември 2018 е: 215 вработени (2017: 207 вработени)

2. Основа за изготвување

(а) Извештај за усогласеност

Консолидираните финансиските извештаи на Друштвото и неговата подружница Сава Стејшн ("Групацијата") се изготвени во согласност со Законот за трговски друштва (Службен весник бр. 28/04, 84/05, 71/06, 25/07, 87/08, 17/09, 23/09, 42/10, 48/10, 8/11, 21/11, 24/11, 166/12, 70/13, 119/13, 120/13, 187/13, 13/14, 41/14, 138/14 88/15, 192/15, 6/16, 30/16, 61/16, 64/18 и 120/18), Сметководствените стандарди прифатени во Република Македонија објавени во "Правилникот за водење сметководство" во Службен весник број 159/2009, 164/2010 и 107/2011, "Правилникот за методот за вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси" (Службен весник број 169/2010, 141/2013 и 61/2016), и се презентирани во согласност со "Правилникот за формата и содржината на финансиските извештаи и детална содржина на годишниот извештај за работењето на друштвото за осигурување и/или и реосигурување" (Службен весник број 5/2011, 41/2011, 64/2011, 187/2013 и 61/2016).

(б) Основи за консолидација

Консолидираните финансиски извештаи се состојат од финансиските извештаи на Друштвото и неговата подружница Сава Стејшн ДООЕЛ, со сопственост од 100% на Друштвото за годината што завршува на 31 декември 2018 година. Финансиските извештаи на консолидираната подружница се подготвени за истата година на известување како и извештаите на матичната компанија, користејќи конзистентни сметководствени политики. Сите меѓукомпанијски салда, трансакции, приходи и трошоци и добивки и загуби кои произлегуваат од трансакциите во Групацијата, а кои се евидентираат како средства целосно се елиминираат. Подружницата целосно се консолидира од датумот на отворањето, кој всушност е датумот на кој Групацијата ја стекнала контролата, и продолжува да се консолидира се до датумот до кој таквата контрола ќе постои. Консолидираните финансиски извештаи обезбедуваат и компаративни податоци во врска со претходниот период.

(в) Компаративи

Каде што е неопходно, споредливите податоци се променети за да се усогласат со промените во презентацијата на тековната година. Промените во презентацијата не резултираат со значајни промени и содржина на финансиските извештаи. Промените во презентациите во овие консолидирани финансиски извештаи е презентирана во белешките 5,6 и 31.

2. Основа за изготвување (продолжение)

(г) Основи за мерење

Консолидираните финансиски извештаи се изготвени според историската вредност освен за средствата расположливи-за-продажба кои што се мерат по објективна вредност.

(д) Функционална и известувачка валута

Консолидираните финансиски извештаи се прикажани во македонски денари ("МКД" или "денари"), која е функционална и известувачка валута на Групацијата. Освен каде што е наведено, финансиските информации се прикажани во апсолутни износи во македонски денари.

(ѓ) Користење на проценки и расудувања

Изготвувањето на консолидираните финансиски извештаи во согласност со Сметководствените стандарди прифатени во Република Македонија и "Правилникот за методот за вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси" изискува од менаџментот да прави расудувања, проценки и претпоставки кои влијаат на примената на политиките и прикажаните износи на средствата, обврските, приходите и расходите. Реалните состојби може да се разликуваат од овие проценки.

Проценките и основните претпоставки постојано се прегледуваат. Измените на сметководствените проценки се признаваат во периодот во кој е извршена измена на проценката и во идните периоди доколку измената влијае и на идниот период.

Информациите во врска со расудувањата направени од менаџментот во примената на сметководствените стандарди кои имаат значајно влијание на финансиските извештаи се прикажани во белешка 4.

(е) Трансакции во странска валута

Трансакциите во странска валута се искажуваат во денари според курсот важечки на денот на трансакциите. Монетарните средства и обврски искажани во странска валута на денот на известувањето се превреднуваат во денари според средниот курс важечки на денот на известувањето. Немонетарните средства и обврски искажани во странска валута, и кои се мерат по објективна вредност, се превреднуваат во денари според курсот важечки на денот на определувањето на објективната вредност. Курсните разлики кои произлегуваат од превреднувањето на износите во странска валута се признаени во добивката или загубата, освен курсните разлики кои произлегуваат од превреднување на сопственичките хартии од вредност, кои се признаваат директно во капиталот. Немонетарните средства и обврски искажани во странска валута кои се мерат по историска вредност се превреднуваат според курсот важечки на денот на трансакцијата.

Девизните средства со кои што работи Групацијата се претежно евра (ЕУР) и американски долари (УСД). Официјалните курсеви важечки на 31 декември 2018 и 2017 година беа како што следи:

	2018 МКД	2017 МКД
1 EUR	61,4950	61,4907
1 USD	53,6887	51,2722

3. Значајни сметководствени политики

Сметководствените политики наведени подолу се конзистентно применети за сите периоди презентирани во овие консолидирани финансиски извештаи.

(a) Класификација на договорите за осигурување

Договори за осигурување се договори со кои Групацијата прифаќа значителен ризик од осигурување од другата договорна страна (осигуреникот), согласувајќи се да го обештети осигуреникот доколку определен неизвесен иден настан (осигурен настан) неповолно влијае на осигуреникот. Ризикот од осигурување се разликува од финансискиот ризик. Финансискиот ризик е ризик од можни идни промени на една или повеќе од специфицираните каматни стапки, цените на хартиите од вредност, цените на добрата, курсевите на странски валути, индексот на цените или стапките, кредитниот рејтинг или кредитниот индекс или друга променлива компонента, која се менува во случај на нефинансиска променлива која што не се однесува на договорната страна. Осигурителните договори можат да носат и финансиски ризик.

Ризикот од осигурување е значителен ако, и само ако, осигурениот настан може да предизвика, Групацијата да плати значителни дополнителни користи. Доколку еден договор се класифира како договор за осигурување тој останува класифициран како договор за осигурување се додека сите права и обврски од истиот не згаснат или истечат.

(б) Договори за осигурување

(u) Признавање и мерење

Премии

Бруто полисирани премии го рефлектираат работењето во текот на годината и не вклучуваат даноци или обврски по основ на премии.

Заработениот дел од премиите се признава како приход. Премиите се заработка од датумот на настанување на ризикот за времетраење на периодот на обештетување, врз основа на моделот на преземени ризици. Пренесената премија за реосигурителот се признава како трошок во согласност со моделот на добиени услуги од реосигурителот во истиот сметководствен период како и директно поврзаната премија за соодветното осигурување.

Резерва за преносна премија

Резервата за преносна премија се состои од делот од бруто полисирани премии кој се проценува дека ќе се заработка во следната година, пресметан за секој поодделен договор за осигурување, користејќи го дневниот про-рата метод и доколку е потребно, корегиран за да ја одрази промената во настанувањето на ризикот за периодот покриен со договорот.

Штети

Настанати штети ги опфаќаат трошоците за подмирување и решавање на платени и неподмирени штети кои што произлегуваат од настани кои се случиле во тековната финансиска година заедно со корекциите на резервата за штети од претходната година.

Исплатените штети се признаваат во моментот на обработката на штетите и се признаваат во износот кој ќе биде исплатен при подмирувањето на штетата. Износот на исплатената штета во неживотното осигурување се зголемува за трошоците за обработка на штетата.

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(б) Договори за осигурување (продолжение)

(u) Признавање и мерење (продолжение)

Штети (продолжение)

Наплатените штети кои се надоместени од трети лица и штети за кои се очекува дека ќе бидат надоместени и наплатени од трети лица се одземаат од исплатените штети.

Резервите за штети ги опфаќаат резервите на Групацијата за проценетите трошоци за подмирување на сите настанати штети на денот на извештајот за финансиската состојба без оглед дали штетите се пријавени или не, и со нив поврзаните интерни трошоци за решавање на штетите, како и соодветната маржа за внимателност. Резервираните штети се проценуваат преку прегледување на поодделни штети и определување на посебна резерва за настанатите, но непријавени штети, ефектот на интерните и екстерните предвидливи настани, како што е промената на процедурите за разрешување на штетите, инфлацијата, судските трендови, промени во законската регулатива, како и минати искуства и трендови. Резервите за штети не се дисконтираат.

Предвидените надомести од реосигурителот и проценетиот поврат се прикажани поединечно како средства. Надоместите од реосигурителот и останати надомести се проценуваат на ист начин како и пријавените штети.

Додека менаџментот смета дека бруто резервите за штети и поврзаните со нив надомести од реосигурителот се објективно презентирани врз основа на податоците моментално достапни, конечната обврска ќе варира како резултат на последователни информации и настани и може да резултира со значајни корекции на резервираниот износ. Корекциите на резервите за штети направени во претходните години се рефлектираат во финансиските извештаи за периодот во кој корекциите се направени и посебно се обелоденети, доколку се материјални. Применетите методи и направените проценки, се проверуваат редовно.

(uu) Средства од реосигурување

Групацијата цедира премија во реосигурување при своето редовно работење заради намалување на потенцијалните нето загуби преку дисперзирање на ризиците. Средствата, обврските, приходите и расходите кои произлегуваат од договорите за реосигурување се презентираат одвоено од со нив поврзаните средства, обврски, приходи и расходи од договорите за осигурување, поради тоа што договорите за реосигурување не ја ослободуваат Групацијата од неговите директни обврски кон осигурениците.

Само правата од договорите кои предизвикуваат значителен пренос на ризикот од осигурување се сметаат за средства од реосигурување. Правата од договорите со кои не се врши пренос на значителен дел на ризикот од осигурување се сметаат за финансиски инструменти.

Премиите за реосигурување се признаваат како трошок конзистентно со основата за признавање на премиите од со нив поврзаните договори за осигурување. За основниот осигурителен бизнис, премиите од реосигурување се признаваат како расход во текот на периодот покриен со реосигурувањето, во согласност со очекуваното однесување на реосигурениот ризик.

Делот од преотстапената премија за реосигурување што не се признава како расход се вклучува во средствата од реосигурување.

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(б) Договори за осигурување (продолжение)

(iii) Средства од реосигурување (продолжение)

Нето износот платен на реосигурителот на почетокот на договорот може да биде помал од средствата од реосигурување признаени од Групацијата врз основа на правата од договорот за реосигурување. Разликата помеѓу премијата за реосигурителот и признаеното средство од реосигурување се вклучува во извештајот за сеопфатна добивка во периодот кога премијата од реосигурување достасува.

Износот на признаеното средство од реосигурување се мери конзистентно со мерењето на резервата за со нив поврзаните договори за осигурување.

На секој датум на известување се проценува обезвреднувањето на средствата од реосигурување. Средството се смета дека е обезвредното доколку постои објективен доказ дека, како резултат на настан кој се случил по почетното признавање, Групацијата не е во можност да го поврати целиот преостанат износ на средството и дека настанот има влијание на износот кој Групацијата ќе го прими од реосигурителот и кој може соодветно да се измери.

(ivii) Побарувања и обврски од осигурување

Износите кои се должат на, и побаруваат од страна на, осигурениците, агентите и други побарувања претставуваат финансиски инструменти и се вклучуваат во побарувања и обврски од осигурување, а не во резервите по договорите за осигурување.

(в) Приходи

(i) Заработка премии од договори за осигурување

Сметководствените политики за признавање на приходите од договорите за осигурување се прикажани во белешка 3(б).

(ii) Приходи од вложувања

Приходите од вложувања се состојат од приходите од вложувања во финансиски средства. Приходот од вложувања во финансиски средства се состои од приходи од камати и дивиденди, како и остварени добивки од финансиските средства класифицирани како расположливи-за-продажба.

(ivii) Приходи од услуги

Надоместоците од обезбедени услуги се признаваат во периодот во кој услугите се дадени и прифатени од купувачот. Приходите од услуги се однесуваат на услугите од техничко испитување и анализа од страна на подружницата (за повеќе детали види белешка 12).

(ivv) Приходи од провизии и надомести

Приходите од провизии и надомести претставуваат приходи добиени од странски осигурителни компании и Националното Биро по основ на исплатени штети како и приходи добиени од реосигурителите врз основ на договорите за реосигурување.

Приходите од провизии и надомести се признаваат кога ќе се изврши соодветната услуга.

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(г) Расходи

(ii) Трошоци за стекнување на договори

Трошоците за запишани премии се составени од сите директни трошоци кои произлегуваат од склучените договори за осигурување како што се провизиите за агенти и брокери вклучени во продажбата, маркетинг трошоци и трошоци за реклами.

(iii) Расходи од закупнини направени за оперативен наем

Плаќањата по основ на оперативен наем се признаваат како расход во извештајот за сеопфатна добивка според пропорционална метода во времетраење на наемот. Примените попусти се признаваат во извештајот за сеопфатна добивка како составен дел на вкупните трошоци од наемот.

(д) Користи за вработените

(i) Планови за дефинирани придонеси

Групацијата плаќа придонеси во пензиските фондови во согласност со барањата на законската регулатива. Придонесите кои се утврдуваат врз основа на платите на вработените се уплатуваат во пензиските фондови, кои што се одговорни за исплата на пензиите. Групацијата нема дополнителна обврска за плаќање по основ на овие планови. Обврските за уплата на придонеси во плановите за дефинирани придонеси се признаваат како расход во билансот на успех во периодот во кој настапуваат, како дел од трошоците за вработени.

(ii) Краткорочни користи за вработените

Краткорочните користи за вработените се мерат на недисконтирана основа и се признаваат како расход кога ќе се добие соодветната услуга. Групацијата признава обврска и расход за износот кој што се очекува да биде исплатен како бонус или како удел во добивката доколку Групацијата има сегашна правна или изведена обврска да врши такви исплати како резултат на услуги дадени во минатиот период од вработените и доколку обврската може да се процени веродостојно.

(iii) Останати долгорочни користи за вработените

Согласно македонската законска регулатива Групацијата исплаќа на вработените две просечни плати во Република Македонија во моментот на заминување во пензија. Овие користи на вработените се дисконтираат за да се утврди нивната сегашна вредност. Групацијата има направено вреднување на овие обврски со пресметка од страна на независни професионални актуари врз основа на што Групацијата признава и врши корекција на претходно признаеното резервирање. Добивките и загубите од премерувањето на резервирањето се признаваат во извештајот за сеопфатна добивка. Не постои дополнителна обврска по заминувањето во пензија.

(f) Тековни даночни средства /обврски

Тековни даночни средства/обврски се побарувањата или обврските за данок од добивка утврдени со даночниот биланс на Групацијата за тековниот финансиски период.

Согласно измените на Законот за данок од добивка ("Сл. весник" бр.112 од 25.07.2014 година и 23/16 од 18.02.2016) Групацијата пресмета данок на добивка за 2017 и 2018 година на бруто добивката утврдена како разлика помеѓу вкупните приходи и вкупните расходи утврдени согласно прописите за сметководство и сметководствените стандарди зголемена за непризнаените расходи за даночни цели и намалена за износот на извршените вложувања од добивката од претходната година и дивидендите остварени со учество во капитал на друг обврзник под услов да се одданочени (белешка 18).

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(f) Тековни даночни средства / обврски (продолжение)

Тековните даночни обврски се признаваат кога платениот износ на даноци за тековниот и претходните периоди е помал од износот кој што се должи за периодот кога обврската не е подмирена.

Стапката на данокот на добивка изнесува 10%.

Признавање на резервации за данок

Во случај на неизвесни обврски за данок, резервации се признаваат во согласност со Меѓународен сметководствен стандард 37 - Резервирања, неизвесни обврски и неизвесни средства, прифатен во Република Македонија (МСС 37).

(e) Недвижности и опрема

(u) Признавање и мерење

Недвижностите и опремата се мерат според набавната вредност, намалени за акумулираната амортизација и акумулираните загуби поради обезвреднување.

Набавната вредност ги вклучува трошоците кои директно можат да се припишат на набавката на средството. Купениот софтвер кој е интегрален дел од функционалноста на соодветната опрема се капитализира како дел од таа опрема.

Кога делови од ставките на недвижностите и опремата имаат различен корисен век, тие се евидентираат како одделни ставки (главни компоненти) на недвижностите и опремата.

Добивките и загубите од продажбите на недвижностите и опремата се определуваат споредувајќи ги приливите од отуѓување со сегашната вредност на недвижностите и опремата и се признаваат нето во рамките на останати приходи или останати расходи во извештајот за сеопфатна добивка.

(iii) Последователни издатоци

Издатоците направени за замена на дел од средството од недвижностите и опремата се признаваат во сегашната вредност на тоа средство, доколку е веројатно дека Групацијата ќе има идни економски користи од тој дел и доколку неговата вредност може да се измери веродостојно. Сегашната вредност на заменетиот дел се отпишува. Сите останати трошоци за секојдневно одржување на недвижностите и опремата се признаваат во добивката или загубата во моментот на нивното настанување.

(iv) Амортизација

Амортизацијата се пресметува на набавна вредност намалена за резидуалната вредност на средството. Значајните компоненти на индивидуалното средство се оценуваат, и доколку компонентата има корисен век различен од остатокот од средството, таа компонента се амортизира одделно.

Амортизацијата се признава во добивката или загубата по пропорционална метода во текот на проценетиот корисен век на секоја компонента од недвижностите, постројките и опремата.

Годишните стапки на амортизација утврдени врз основа на проценетиот корисен век на траење за тековниот и споредбениот период се како што следи:

Згради	1.3%
Транспортни средства	15.5%
Компјутери	33%
Мебел и опрема	10-20%

Методите на амортизација, проценетиот век на траење како и резидуалната вредност на средствата се преоценуваат на секоја дата на известување.

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(ж) Нематеријални средства

(и) Признавање и мерење

Нематеријалните средства набавени од страна на Групацијата кои имаат определен век на траење се мерат според набавната вредност намалена за акумулираната амортизација и акумулираните загуби поради обезвреднување.

(ii) Последователни издатоци

Последователните издатоци за нематеријалните средства се капитализираат само кога ја зголемуваат идната економска корист од нематеријалните средства. Сите останати издатоци се признаваат во извештајот за сеопфатна добивка како трошоци во моментот на настанување.

(iii) Амортизација

Амортизацијата се пресметува на набавната вредност на средството, намалена за резидуалната вредност на средството.

Амортизацијата се признава во добивката или загубата по пропорционална метода во текот на проценетиот корисен век на нематеријалните средства, од денот кога тие се расположливи за употреба.

Годишните стапки на амортизација утврдени врз основа на проценетиот корисен век за тековниот и споредбениот период се како што следи:

Софтвер и лиценци	20%
-------------------	-----

Методите на амортизација, корисниот век на траење и резидуалната вредност на средствата се преоценуваат на секоја дата на известување.

(3) Средства земени под наем - наемател

Наемите на средства во услови кога Групацијата ги презема суштински сите ризици и награди својествени за сопственоста се класифицирани како финансиски наем. При почетното признавање средството земено под наем се мери според пониската од неговата објективна вредност и сегашната вредност на минималните плаќања за наемот. Последователно на почетното признавање, средотвото се евидентира во согласност со сметководствената политика применлива на тоа средство.

Сите останати наеми се класифицираат како оперативни наеми, а средствата под наем не се признаваат во извештајот на финансиска состојба на Групацијата.

(s) Финансиски инструменти

(и) Недеривативни финансиски средства

Групацијата почетно ги признава заемите и побарувањата и депозитите на денот кога тие се настанати. Сите останати финансиски средства (вклучувајќи ги средствата определени според објективна вредност преку добивката или загубата) почетно се признаваат на датумот на тргуваче на кој што Групацијата станува страна на договорните одредби на инструментот.

Групацијата ги депризнава финансиските средства кога ги губи правата од договорот за паричните текови од средството, или кога ги пренесува правата на паричните текови од финансиското средство со трансакција во која се пренесени суштински сите ризици и награди од сопственоста на финансиското средство на друг. Секој остаток од пренесените финансиски средства кој е креиран или задржан од страна на Групацијата се признава како посебно средство или обврска.

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(s) Финансиски инструменти (продолжение)

Финансиските средства и обврски се нетираат и нето износот се прикажува во извештајот за финансиска состојба кога, и само кога, Групацијата има законско право да ги нетира признаените износи и има намера или да ги порамни трансакциите на нето основа или да го реализира средствот и да ја порамни обврската истовремено.

Недеривативните финансиски инструменти на Групацијата се класифицираат во следните категории: заеми и побарувања и финансиски средства расположливи-за-продажба.

Заеми и побарувања

Заемите и побарувањата се финансиски средства со фиксни или предвидливи плаќања кои не котираат на активен пазар. Ваквите средства почетно се признаени по објективната вредност плус трансакциските трошоци кои директно се припишуваат на стекнувањето на финансиското средство. Последователно на почетното признавање, заемите и побарувањата се мерат по амортизирана набавна вредност со примена на методата на ефективна камата, намалена за загубите поради обезвреднување.

Заемите и побарувањата се содржат од депозити и побарувања од купувачи и другите побарувања.

Финансиски средства расположливи-за-продажба

Финансиски средства расположливи-за-продажба се недеривативни средства кои се определени како финансиски средства расположливи-за-продажба или не се квалификувани во некоја друга категорија на финансиски средства. Последователно на почетното признавање, тие се мерат по објективна вредност и промените кои произлегуваат, освен загубите поради обезвреднување, се признаваат директно во резервата за објективна вредност во капиталот. Кога вложувањето се депризнава, добивката или загубата акумулирана во капиталот се рекласификува во добивката или загубата.

Финансиските средства расположливи за продажба се состојат од сопственички и должнички хартии од вредност и удели во инвестициски фондови.

(ii) Недеривативни финансиски обврски

Групацијата почетно ги признава издадените должнички хартии од вредност и субординираните обврски на датумот на кој тие настануваат. Сите други финансиските обврски (вклучувајќи ги обврските кои се по објективна вредност преку добивката или загубата) почетно се признаваат на датумот на тргување на кој што Групацијата станува страна на договорните одредби на инструментот.

Групацијата ги депризнава финансиските обврски кога обврските определени во договорите се подмирени, откажани или истечени.

Не-деривативните финансиски обврски вклучуваат останати обврски.

Таквите финансиски обврски почетно се признаваат по објективна вредност плус било какви директно поврзани трансакциски трошоци. Последователно на почетното признавање, овие финансиски обврски се мерат според амортизирана набавна вредност користејќи го методот на ефективна камата.

(и) Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и паричните еквиваленти се состојат од парични средства на жиро сметка, благајна и краткорочни депозити во банки со оригинален рок на достасаност од три или помалку месеци.

(j) Акционерски капитал

Обични акции

Обичните акции се класификуваат како капитал. Дополнителните трошоци кои се директно поврзани со емисијата на обични акции, се признаваат како намалување од капиталот.

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(j) Акционерски капитал (продолжение)

Дивиденди

Дивидендите се признаваат како обврски во периодот кога се објавени.

(k) Заработка по акција

Групацијата презентира основна и разводната заработка по акција за своите обични акции. Основната заработка по акција е пресметана со поделба на добивката расположлива на сопствениците на обични акции на Групацијата со пондерираниот просечен број на обични акции во периодот. Разводната заработка по акција е утврдена со корекција на добивката или загубата расположлива на сопствениците на обични акции и пондериралиот просечен број на обични акции за ефектите од сите разводнувачки потенцијални обични акции.

(l) Обезвреднување на средствата

(u) Недеривативни финансиски средства

На секој датум на известување финансиското средство кое не е по објективна вредност преку добивката и загубата се проценува за да се утврди дали постои некој објективен доказ дека е обезвреднето. Финансиското средство се смета обезвреднето доколку постои објективен доказ дека се има случаено настан на загуба после почетното признавање на средството, и дека настанот има негативен ефект на проценетите идни парични текови од тоа средство кои што можат да се проценат веродостојно.

Како објективен доказ дека финансиските средства (вклучувајќи ги и сопственичките хартии од вредност) се обезвреднети може да биде неисполнување на обврските или доцнење со плаќањата од страна на должникот, реструктуирање на износ од страна на Групацијата според услови кои Групацијата инаку не ги одобрува, индикации дека должникот банкротирал, негативни промени во платежната состојба на должниците или издавачите на Групацијата, економски услови кои кореспондираат со неисполнување на обврските или исчезнување на активниот пазар за хартии од вредност. Дополнително, за вложувања во сопственички инструменти, значителното или продолженото намалување на објективната вредност под неговата набавна вредност претставува објективен доказ дека средството е обезвреднето.

Заеми и побарувања

Групацијата издавува загуби поради оштетување согласно Правилникот за методот за вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси кој стапи на сила од 1 јануари 2011 година (Службен весник број 169/2010, 141/2013 и 61/2016). Согласно овој правилник, Групацијата ги класификува сите поединечни побарувања по основ на премија за осигурување и побарувања по основ на регрес во категории во зависност од времето на доцнење на исполнување на обврските од страна на должникот, сметано од денот на доспевање на побарувањето. Групацијата утврдува загуба поради обезвреднување со примена на проценти кои во зависност од деновите на доцнење во интервали се пропишани во правилникот. Барањата на овој правилник се применуваат проспективно од денот на стапување во сила на истиот.

Загуба поради обезвреднување на финансиските средства мерени по амортизирана набавна вредност (останатите побарувања на Групацијата) се пресметува како разлика помеѓу сметководствената вредност и сегашната вредност на очекуваните идни парични текови, дисконтирани со оригиналната ефективна каматна стапка на средството. Загубите поради обезвреднувањето се признаваат во добивката или загубата и се рефлектирани во сметката за исправка на вредноста на заеми и побарувањата. Каматата на обезвреднетите средства продолжува да се признава. Кога последователен настан (на пример плаќање на долгот од страна на должникот) предизвика намалување на износот на загубата поради обезвреднување, намалувањето на загубата поради обезвреднување се анулира преку добивката или загубата.

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(л) Обезвреднување на средствата (продолжение)

Финансиски средства расположливи за продажба

Загубите поради обезвреднување на финансиските средства расположливи за продажба се признаваат со рекласификација на загубите акумулирани во резервата за објективна вредност во капиталот. Кумулативната загуба која е рекласификувана од главнината во добивката или загубата е разликата помеѓу набавната вредност при стекнувањето нето од сите плаќања во однос на главницата и амортизацијата, и тековната објективна вредност, намалена за сите загуби поради обезвреднување претходно признаени во добивката или загубата. Промените во исправка на вредноста како резултат на временската вредност на парите се признаваат како компонента на приходи од камати.

Доколку во последователен период, загубата поради обезвреднување на расположливите-за-продажба должнички инструменти се намали, загубата се анулира низ добивката или загубата.

Сепак, секое последователно зголемување на објективната вредност на обезвреднети расположливи-за-продажба сопственички хартии од вредност се прикажува во резервата за објективна вредност во капиталот.

(ии) Нефинансиски средства

Сметководствената вредност на нефинансиските средства на Групацијата, се проценува на секој датум на известување за да се утврди дали постои било каква индикација според која некое средство може да биде обезвреднето. Доколку таква индикација постои, тогаш се проценува надоместувачкиот износ на средството. Загуба поради обезвреднување се признава кога сметководствената вредност на средството или неговата единица која генерира пари го надминува неговиот надоместлив износ.

Надоместувачкиот износ на средството или единицата која генерира пари е поголемата од неговата употребна вредност и неговата објективна вредност намалена за трошоците за продажба на средството. При проценката на употребната вредност, проценетите идни парични текови се дисконтираат до сегашната вредност со употреба на дисконтна стапка пред оданочување која ги одразува тековните пазарни проценки на временската вредност на парите и ризиците специфични за средството или единицата која генерира пари.

За целите на тестирање на загубите поради обезвреднување, средствата кои не можат да се тестираат индивидуално се групирани заедно во најмалата група на средства којашто генерира парични приливи од континуирана употреба коишто во голем степен се независни од паричните приливи од други средства или единица која генерира пари.

Загубите поради обезвреднување се признаваат во извештајот за сеопфатна добивка. Загубата поради обезвреднување се анулира доколку постои промена во проценките користени за утврдување на надоместувачкиот износ.

(м) Резервирања

Резервирање се признава доколку, како резултат на минат настан, Групацијата има сегашна законска или изведена обврска која може веродостојно да се измери, и за кој веројатно е дека ќе постои одлив на ресурси кои содржат економски користи за подмирување на обврската. Резервирањата се одредени со дисконтирање на очекуваните идни парични текови користејќи дисконтна стапка пред оданочување кои ги одразуваат тековните пазарни проценки на временската вредност на парите и оние ризици, специфични за обврската. Зголемувањето на дисконтираната вредност се признава како финансиски трошок.

Резервирање за неповолен договор се признава кога очекуваните користи кои што се очекува да се примат од страна на Групацијата од истиот договор се помали од неизбежните трошоци за исполнување на обврските утврдени со договорот. Резервирањето се мери според сегашната вредност на пониските од очекуваните трошоци за раскинување на договорот и очекуваните нето трошоци за продолжување на договорот. Пред резервирањето да биде воспоставено, Групацијата признава секаква загуба за обезвреднување на средствата кои се поврзани со договорот.

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(н) Известување по сегменти

Оперативен сегмент е компонента на Групацијата вклучена во деловни активности од кои може да заработка приходи и да прави расходи, вклучувајќи приходи и расходи поврзани со трансакции со било кои компоненти на Групацијата. Оперативните резултати на оперативните сегменти на Групацијата редовно се прегледуваат од страна на Одбор на Директори на Групацијата со цел за донесување на одлуки во врска со алокација на ресурсите на сегментот и оценување на нивната успешност, и за кои се расположливи дискрециони финансиски информации. Групацијата има само еден известувачки сегмент.

4. Сметководствени проценки и расудувања

Групацијата прави проценки и претпоставки кои влијаат на износите на средствата и обврските во наредната финансиска година. Проценките и со нив поврзаните претпоставки постојано се предмет на преоценување и се темелат на минато искуство и други фактори, вклучувајќи ги очекувањата за идните настани за кои се верува дека се извесни во соодветните околности.

(и) Клучни извори на несигурност во проценките

Подолу се презентирани проценките и претпоставките во врска со обврските по основ на осигурување. Во белешката 5 се обелоденети факторите на ризик кои произлегуваат од овие договори.

Резерви по договори за осигурување

Претпоставките кои влијаат на прикажаните износи на средства и обврски од осигурување се користат за да се утврди резервата по договори за осигурување, која е доволна за да се покријат обврските кои можат да произлезат од договорите за осигурување, доколку тие можат да се предвидат.

Сепак, земајќи ја во предвид неизвесноста при утврдувањето на резервацијата на неподмирени штети, возможно е крајниот резултат да се разликува од претходната обврска.

Општи договори за осигурување

На датумот на извештајот за финансиската состојба се одредуваат резерви за очекуваните трошоци за подмирување на сите штети кои настанале се до тој датум, без оглед дали се пријавени или не, вклучувајќи ги и трошоците за разрешување на штетите, намалени за износите кои се веќе исплатени.

Резервите за штети не се дисконтираат за временската вредност на парите.

Изворите на податоци употребени како влезни информации за градење на претпоставките се типични и интерни за Групацијата, притоа применувајќи детални анализи кои се прават најмалку еднаш годишно. Претпоставките се проверуваат со цел да се утврди дали се конзистентни со информациите од пазарот или други објавени информации.

Групацијата обрнува посебно внимание на тековните трендови.

Процenkата на настанатите, но сеуште непријавени штети ("IBNR") генерално е предмет на повисок степен на несигурност во однос на проценките на пријавените штети, за кои што Групацијата располага со повеќе информации. IBNR штетите многу често може да станат видливи за Групацијата дури по неколку години по случувањето на настанот кој ја предизвикал таа штета.

Секоја пријавена штета се проценува поодделно, земајќи ги во предвид условите во кои настанала штетата, информациите достапни од проценителите на штети и минатите искуства за големината на слични штети. Проценките по поодделните предмети редовно се прегледуваат и се ажурираат со нови информации.

Потешкотите при проценувањето на резервите се разликуваат кај различните класи на осигурување од повеќе причини, вклучувајќи ги следниве:

4. Сметководствени проценки и расудувања (продолжение)

Резерви по договори за осигурување (продолжение)

- Разлики во условите на договорите за осигурување;
- Различна сложеност на штетите;
- Разлики во тежината на секоја штета;
- Разлики во периодот помеѓу настанувањето и пријавувањето на штетите.

Кaj одредени класи на осигурување може да постојат значајни одолговлекувања од моментот на пријавување на штетата до моментот на разрешување на истата, така да не може со сигурност да се знаат конечните трошоци на датумот на извештајот за финансиската состојба.

Вредноста на резервите за настанати а сеуште непријавени штети се проценуваат со примена на статистички методи. Овие методи го екстраполираат развојот на платените и настанати штети, просечниот трошок по штета и конечниот број на штети за секоја година во која се случуваат несреќите, врз основа на набљудувањата на развојот во претходните години и очекуваните коефициенти на штети.

Клучниот статистички метод кој се применува е методот на верижно скалило - (Chain ladder method) кој користи историски податоци за проценување на очекуваниот исход на платените и настанати штети.

Примената на историски податоци подразбира дека начинот на развој на штетите ќе се повторува и во иднина. Поради тоа што ова не е секогаш така, методите на проценка се менуваат во зависност од условите. Причините може да бидат:

- Економски, правни, политички и социјални трендови (кои резултираат со, на пример разлики во очекуваното ниво на инфлација);
- Промена во портфолиото на договорите за осигурување;
- Влијанието на големите загуби.

Штетите од општите договори за осигурување се плаќаат по настанување на штетата. Договорите се склучуваат на кратки рокови, најчесто за период од една година, при што Групацијата има обврски по сите настанати осигурени настани за времетраењето на договорот.

Пократкиот рок на разрешување на овие штети му овозможува на Групацијата да има поголема сигурност при проценката на трошоците за штети и да пресметува помало ниво на резерви за настанатите, но сеуште непријавени штети.

Претпоставки

Клучна претпоставка при проценките на Групацијата е искуството со развојот на штетите во минатото. Ова вклучува претпоставки за просечните трошоци за штети, трошоците за решавање на штетите, факторот на инфлацијата и бројот на штети во секоја година. При утврдувањето до која мера влијаат надворешните фактори, како што се судските одлуки и законската регулатива врз проценките се користи расудување.

Клучни сметководствени расудувања во примената на сметководствените политики на Групацијата

Одредени клучни сметководствени расудување во примената на сметководствените политики на Групацијата се презентирани подолу.

4. Сметководствени проценки и расудувања (продолжение)

Класификација на договорите за осигурување

Договори за осигурување се договори со кои Групацијата прифаќа значителен ризик од осигурување од другата договорна страна (осигуреникот).

Класификација на финансиските средства и обврски

Сметководствените политики на Групацијата овозможуваат финансиските средства и обврски да бидат класифицирани во одредени категории, во зависност од условите.

(ii) Анализа на сензитивност

Групацијата го има проценето влијанието на промената на одредени клучни варијабли врз добивката или загубата за годината, капиталот и коефициентот на покриеност.

Споредбено со тековната позиција на капиталот, добивката или загубата за годината, коефициентот на покриеност и соловентност со сопствениот капитал на 31 декември 2018 година и 31 декември 2017 година се презентирани во табелата подолу.

Анализа на сензитивност

За годината завршена на 31 декември 2018

	Добивка за годината	Капитал и резерви	Потребно ниво на маргина на соловентност	Коефициент на покриеност	Промена на коефициент на покриеност
Тековна позиција на капиталот	25,932,012	370,475,351	126,159,501	294%	
Принос од вложувања (+200 п.п.)	26,312,639	370,855,978	126,159,501	295%	1%
Принос од вложувања (-200 п.п.)	25,551,384	370,094,724	126,159,501	293%	0%
5% зголемување на настанати штети	9,956,956	354,500,295	126,159,501	281%	-13%
5% намалување на настанати штети	41,907,068	386,450,407	126,159,501	306%	13%
2% зголемување на вкупните трошоци	18,389,953	362,933,292	126,159,501	289%	-5%
2% намалување на вкупните трошоци	33,474,071	378,017,410	126,159,501	300%	6%

За годината завршена на 31 декември 2017

	Добивка за годината	Капитал и резерви	Потребно ниво на маргина на соловентност	Коефициент на покриеност	Промена на коефициент на покриеност
Тековна позиција на капиталот	24,470,022	341,799,620	90,953,000	376%	
Принос од вложувања (+200 п.п.)	24,935,727	342,265,325	90,953,000	377%	2%
Принос од вложувања (-200 п.п.)	24,004,317	341,333,915	90,953,000	375%	-1%
5% зголемување на настанати штети	8,178,806	325,508,403	90,953,000	358%	-18%
5% намалување на настанати штети	40,761,239	358,090,836	90,953,000	394%	18%
2% зголемување на вкупните трошоци	16,931,920	334,261,517	90,953,000	369%	-7%
2% намалување на вкупните трошоци	32,008,125	349,337,722	90,953,000	384%	8%

4. Сметководствени проценки и расудувања (продолжение)

(ii) Анализа на сензитивност (продолжение)

Најзначајно влијание врз (загубата)/добивката за годината, капиталот и коефициентот на покриеност има потенцијалната промена на настанатите штети и вкупните трошоци.

При извршувањето на овие анализи претпоставка е дека останатите фактори се константни, а се менува само една варијабла. Треба да се нагласи дека информациите презентирани во табелата погоре се подгответи со примена на детерминистички пристап, така да не постои корелација помеѓу клучните варијабли и анализата не може да се пренесе на нив.

Каде што се смета дёка варијаблите се нематеријални, не е проценето влијанието на незначајните промени на овие варијабли. Одредени варијабли може да не бидат материјални во моментот, но доколку се промени нивото на материјалност на одредена варијабла, треба да се направи проценка на влијанието на таа варијабла во иднина.

5. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик

Цели на управување со ризикот и политики за намалување на ризикот од осигурување

Управувањето на Групацијата со ризикот од осигурување и финансискиот ризик се критични за работењето на Групацијата. За опшите договори за осигурување целта е да се одберат средства чиј рок и износ при достасување ќе биде усогласен со очекуваните парични одливи по основ на настанатите штети по тие договори.

Главната осигурителна активност на Групацијата претпоставува ризик од загуба од лица или организации кои што се директно изложени на ризикот. Овие ризици може да се однесуваат на имот, обврска, здравје, незгода или останати ризици што може да произлезат од осигурени настани. Групацијата е изложено на неизвесноста поврзана со времето на настанување, зачестеноста и тежината на штетите што произлегуваат од тие договори. Групацијата исто така е изложено и на пазарен ризик преку осигурителните и инвестиционите активности.

Групацијата управува со ризиците од осигурување преку поставување на лимити за осигурување, процедури за одобрување на трансакции со нови производи или со кои се надминуваат поставените лимити, ценовни тарифи, централизирано управување со реосигурувањето и следење на вонредни настани.

Стратегија за запишување на полиси за осигурување

Стратегијата на Групацијата за запишување на полиси за осигурување е да се постигне дисперзија со што би се обезбедило избалансирано портфолио и кое се базира на големо портфолио со слични ризици во текот на повеќе години, со што се намалува променливоста на резултатот.

Стратегија за запишување на полиси за осигурување

Стратегијата на Групацијата за запишување на полиси за осигурување е презентирана во годишниот деловен план во кој се утврдени класите за осигурување, територијата на дејствување, како и индустриските сектори во кои Групацијата е подгответено да осигурува. Сите општи договори за осигурување се по природа годишни и осигурителот има право да одбие обновување или продолжување на истите, како и промена на условите на договорот при неговото продолжување.

Стратегија за реосигурување

Групацијата реосигурува дел од ризиците за осигурување за да ја контролира својата изложеност кон загуби и за да ги заштити изворите на капитал. Групацијата склучува комбинација од пропорционални и непропорционални договори за реосигурување за да ја намали нето изложеноста, и тоа од типовите вишок на штети, квотно реосигурување и вишок на ризик. Исто така Групацијата купува и факултативно реосигурување во одредени специфични случаи.

Факултативните договори мора претходно да бидат посебно одобрени и трошоците по нив редовно се следат.

5. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

Договорите за реосигурување содржат кредитен ризик и таквите средства повратени од реосигурителите, се исказуваат по утврдување на загуба за обезвреднување како резултат на настанато признаено средство. Групацијата редовно ја следи финансиската состојба на реосигурителите и периодично ги проверува договорите со реосигурителите. Раководството на Групацијата ги определува минималните безбедносни критериуми за прифатливо реосигурување и следи дали при склучувањето на договорите за реосигурување истите се запазени. Исто така раководството на Групацијата редовно ја следи успешноста на програмата за реосигурување. Кредитниот ризик на реосигурувањето е подетално објаснет подолу во оваа белешка.

Усогласеност на средствата и обврските

Законот за супервизија на осигурувањето пропишува одредени лимити во однос на политиката за усогласување на средствата и обврските на Групацијата.

Групацијата активно управува со својата финансиска позиција користејќи пристап со кој се балансира квалитетот, дисперзија, ликвидноста и повратот на вложувањата, земајќи ги во предвид лимитите одредени во Законот за супервизија на осигурувањето. Главна цел е да се усогласат паричните текови на средствата и обврските.

Во табелата е презентирано усогласувањето на средствата со обврските согласно законските барања, во врска со средствата што ги покриваат техничките резерви:

Усогласеност на средствата и обврските

	2018	2017
Средства		
Депозити во банки кои имаат дозвола од НБРМ	184,252,799	183,126,463
Парични средства и средства на банкарски сметки	28,831,433	27,825,470
Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	153,999,864	160,665,709
Сопственички хартии од вредност		
Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	334,082,926	367,293,161
Акции и удели во инвестициски фондови	149,669,351	32,851,185
	850,836,373	771,761,987
Обврски (технички резерви)		
Резерви по договори за осигурување нето од делот на реосигурителот	369,390,983	385,615,150
Преносна премија нето од делот на реосигурителот	355,929,659	334,361,988
	725,320,643	719,977,138
Усогласеност на средствата и обврските	125,515,730	51,784,848

Согласно барањата на Законот за супервизија на осигурувањето, Групацијата е усогласена во поглед на вложувањата на средствата кои ги покриваат техничките резерви.

Одговорност кон трети лица

Карактеристики

Групацијата склучува договори за осигурување од одговорност кон трети лица. Согласно овие договори надомест се исплатува за претрпени повреди од физички лица, вклучувајќи вработени или трети лица. Главно оваа класа на осигурување се однесува на претрпени телесни повреди.

5. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

Одговорност кон трети лица (продолжение)

Времетраењето на процесот на исплата на штетата од датумот на пријавување на штета до датумот на разрешување на истата зависи од повеќе фактори како што се природата на покритието, условите на полисата како и тоа кој суд е надлежен според договорот.

Најголем дел од договорите за осигурување од одговорност кон трети лица не се предмет на значајна комплексност така да и крајниот исход е помалку неизвесен. Генерално овие договори резултираат со помала неизвесност во проценките.

Управување со ризикот

Управувањето со ризикот од договори за осигурување од одговорност кон трети лица се прави главно преку цената, дизајнот на производот, изборот на ризик, соодветна стратегија за инвестирање, проценка и реосигурување. Групацијата ги следи и реагира на промените на општите економски и комерцијални услови во опкружувањето во кое работи за да се осигура дека само оние ризици кои се во согласност со критериумите на Групацијата се предмет на осигурување.

Главен ризик во договорите за осигурување од одговорност кои резултираат со претрпени телесни повреди е трендот судовите да одредуваат високо ниво на надомест.

При утврдувањето на премијата Групацијата претпоставува дека трошоците ќе се зголемат пропорционално со крајно расположливите информации.

Клучните ризици поврзани со овие договори се поврзани со осигурувањето, конкуренцијата, искуството со штети и евентуалноста осигурениците да преувеличат или измислат штета.

Имот

Карактеристики

Групацијата склучува договори за осигурување на имот што се наоѓа на територијата на Република Македонија. Договорите за осигурување на имот до одредени лимити го заштитуваат осигуреникот од загуба или штета на нивниот имот.

Повратот на акционерите по основ на овие договори произлегува од вкупните наплатени премии од осигурениците намалени за износот на платени штети и трошоците на Групацијата.

Цел на Групацијата е да заработка приход од вложувања заради временската разлика помеѓу наплатата на премии и плаќањето на штети по основ на овој вид на осигурување.

Настанот што предизвикува штета на градежни објекти или друг имот најчесто се случува ненадејно (како што е пожар или кражба) при што причината за штета лесно се определува. Во овој случај штетата ќе биде брзо пријавена и може да биде разрешена без одлагање. Соодветно имотното осигурување се класификува како краткорочно, што значи дека зголемувањето на трошоците и повратот на вложувањето се од помало значење.

Управување со ризикот

Главните ризици поврзани со овие договори е ризикот од осигурување, ризикот од дејствувањата на конкуренцијата и искуството со штети (вклучувајќи го и променливото настанување на природни непогоди). Групацијата исто така е изложено и на ризик од осигурениците да ја преувеличат или измислат штетата. Ова во голема мерка објаснува зошто економските услови се во корекција со профитабилноста на портфолиото на договори за осигурување на имот.

Ризикот од овие осигурувања е ризикот Групацијата да наплати несоодветна премија за различните имоти што ги осигурува. Ризикот од секоја поодделна полиса ќе варира во зависност од повеќе фактори како што се локацијата, воспоставените сигурносни мерки и староста на имотот. За осигурувањето на домашен имот, се очекува голем број од имотите да бидат изложени на слични ризици. Меѓутоа, ова не важи за деловните објекти.

5. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

Управување со ризикот (продолжение)

Голем број од деловните објекти претставуваат специфична комбинација на локација, вид на работење и воспоставени сигурносни мерки. Пресметката на премијата е пропорционална со ризикот овие полиси да бидат субјективни и со тоа и по ризични.

Групацијата го реосигурува ризикот пропорционално со задржување на ризикот до определен лимит кој е различен во зависност од типот на производот и територијата.

Осигурување на возила

Карактеристики

Групацијата склучува договори за осигурување на возила на територијата на Република Македонија. Ова осигурување вклучува осигурување и на имот и одговорност кон трети лица и е краткорочно. Брзото плаќање го заштитува осигуреникот од загубата на вредноста на физичка штета на возилото и на имотот во моментот на случајување на штетниот настан, предмет на одредени лимити или надминувања.

За разрешување на штетите во кои се претрпени телесни повреди е потребно повеќе време и се покомплексни за да се проценат. Овие видови на осигурување на моторни возила исто така покриваат и штети од одговорност кон трети лица и смртен случај или повреда.

Управување со ризикот

Генерално гледано овие штети се помалку комплексни и е потребно пократок период за да се разрешат, така што тие носат умерен ризик. Групацијата редовно ги следи трендовите и соодветно реагира на промените на надоместот за овој вид на повреди, судските парници и зачестеноста на пријавување на штети.

Зачестеноста на овие штети зависи од неповолните временски услови и бројот на пријавени штети е поголем во зимските месеци. Исто така тие зависат и од цената на горивото и економските активности, кои што влијаат на сообраќајните активности.

Групацијата го реосигурува ризикот пропорционално со задржување на ризикот до определен лимит кој е различен во зависност од типот на производот и територијата.

Здравствено осигурување

Карактеристики

Групацијата исто така склучува и договори за здравствено осигурување во Република Македонија.

Според овие договори се исплаќаат средства за покривање на медицински услуги и болнички трошоци во фиксен износ за секој ден поминат во болница од страна на осигуреникот.

Вообичаено осигуреникот е покриен само за дел од медицинските трошоци или му се исплаќа фиксен износ без оглед на реалните трошоци.

Управување со ризикот

Здравственото осигурување е примарно изложено на ризик од потребата за болнички третман. Групацијата управува со ризикот преку медицинско следење со цел да се осигури дека тековните премии се во согласност со здравствената состојба на осигуреникот и неговата фамилијарна медицинска историја.

Развој на штети

Групацијата нема презентирано информации за развојот на штети т.е споредба меѓу исплатените штети и резервата, првенствено поради тоа што тие типично се разрешуваат во рок од една година.

5. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

Концентрација на ризикот од осигурување

Главен аспект на ризикот од осигурување со кој се соочува Групацијата е концентрацијата на ризик која може да постои доколку се случи одреден штетен настан кој би можел значително да влијае врз обврските на Групацијата. Ова може да произлезе од еден договор за осигурување или повеќе помали, но поврзани договори кои би можеле да предизвикаат значителни обврски за Групацијата. Важен аспект на концентрација на ризикот од осигурување е дека може да настане со кумулирање на ризиците од повеќе поодделни класи на осигурување.

Концентрација може да настане и кај многу сериозни, ретки настани, како што се природни катастрофи, како и кај настани кои се поврзани со одредени групи или територии.

(i) Географска и секторска концентрација

Ризиците на кои е изложено Групацијата се лоцирани во Република Македонија.

Раководството верува дека Групацијата не е изложена на значително концентрација кон ниедна група на осигуреници од социјален, професионален, старосен или друг аспект.

(ii) Концентрација од многу сериозни, ретки настани

Според нивната природа и настанување овие настани ретко се случуваат. Тие претставуваат сериозен ризик за Групацијата бидејќи случувањето на ваков настан, би имал значително негативно влијание врз паричните текови на Групацијата.

Групацијата управува со овие ризици на следните начини:

Првенствено ризикот се управува преку склучување на соодветни договори за осигурување. Агентите за осигурување не смеат да склучат договор доколку очекуваните добивки не се пропорционални на ризикот.

Како второ, овој ризик се управува и преку склучување на договори за реосигурување. Групацијата склучува договори за реосигурување, како што се - вишок на штети, квотно реосигурување и вишок на ризик, како и целосно реосигурување кое обезбедува заштита од вкупниот ризик. Групацијата редовно ја следи програмата за реосигурување, како и трошоците и користите од истата.

Финансиски ризик

Групацијата е изложено на финансиски ризик преку финансиските средства, финансиските обврски, средствата од реосигурување, обврските за осигурување и реосигурување. Поконкретно, главен финансиски ризик е дека приливите по основ на финансиски средства нема да бидат доволни за да се подмират обврските кои произлегуваат од договорите за осигурување. Финансискиот ризик ги опфаќа ризикот од каматни стапки, валутниот ризик, ликвидносниот ризик и кредитниот ризик.

Цел на Групацијата е да ги усогласи обврските по основ на договорите за осигурување со средства со ист или спличен ризик. Ова му обезбедува на Групацијата сите достасани обврски редовно да ги исплаќа.

5. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

(u) Каматен ризик

Изложеноста на Групацијата на каматен ризик првенствено произлегува од портфолиото на вложувања.

Според раководството на Групацијата најголем дел од осигурителните договори се краткорочни и каматниот ризик се намалува преку вложување во краткорочни депозити во банки.

Краткорочните обврски за осигурување и реосигурување не се директно осетливи на пазарните каматни стапки бидејќи се недисконтирани и се некаматоносни.

Заеднички обврски

Групацијата има обврски кон Националното Биро за Осигурување во сооднос со учеството на Групацијата во штетите кои произлегуваат од осигурување на моторни возила, причинети од непознати сторители или неосигурани возила. Дополнително, Групацијата како и останатите друштва кои се вклучени на пазарот и вршат осигурување на моторни возила, е обврзано да учествува со дел во неисплатените штети кои произлегуваат од осигурувањето на моторни возила, во случај на ликвидирање на било кое осигурително друштво на пазарот, во согласност со Законот за супервизија на осигурувањето.

САВА осигурување а.д. Скопје
 Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2018 година

5. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

Финансиски ризик (продолжение)

Каматен ризик (продолжение)

Каматен ризик
 За годината завршена на 31. декември 2018

Инструменти со фиксна каматна стапка

	Вкупно	Инструменти со променлива каматна стапка	До 1 месец	1 до 3 месеци	3 месеци до 1 година	1 до 5 години	Повеќе од 5 години	Некаматносочни
Средства	1,170,293,014	262,719,927	17,750,501	-	211,657,668	152,549,010	222,084,947	303,530,960
Финансиски вложувања во други тела во група - подружници, пријателски тела и заемници контролирани јнитети	16,700,157	16,700,157	-	-	-	-	-	-
Финансиски вложувања на подружници за продажба	637,752,141	149,669,351	-	-	153,999,865	111,997,980	222,084,947	(1)
Депозити, заеми и останати пласмани	184,252,799	68,293,464	17,750,501	-	57,657,804	40,551,030	-	-
Дел за соосигурување и реосигурување во брутото техничките резерви	51,177,629	-	-	-	-	-	-	51,177,629
Побарувања од непосредни работи на осигурување	172,924,806	-	-	-	-	-	-	172,924,806
Побарувања од работи на соосигурување и реосигурување	29,358,872	-	-	-	-	-	-	29,358,872
Останати побарувања	19,326,065	-	-	-	-	-	-	19,326,065
Парични средства и парични еквиваленти	28,831,433	-	-	-	-	-	-	774,478
ABP	29,969,111	-	-	-	-	-	-	29,969,111
Обврски	952,106,556	776,498,272	-	-	-	-	-	952,106,556
Брутотехнички резерви	20,545,779	-	-	-	-	-	-	776,498,272
Обврски од непосредни работи на осигурување	-	-	-	-	-	-	-	20,545,779
Обврски од работи на соосигурување и реосигурување	23,792,292	-	-	-	-	-	-	23,792,292
Останати обврски	131,270,214	-	-	-	-	-	-	131,270,214
Неусогласеност на средствата и обврските	218,186,457	262,719,927	17,750,501	-	211,657,668	152,549,010	222,084,947	(648,575,596)

5. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

Каматен ризик

За годината завршена на 31 декември 2017

	Вкупно	Инструменти со променлива каматна стапка	Инструменти со фиксна каматна стапка			Повеќе од 5 години	Некаматносни
			До 1 месец	1 до 3 месеци	3 месеци до 1 година		
Средства	1,228,630,476	205,192,937			23,728,374	290,115,167	129,832,943
Финансиски вложувања во друштва во група - подружници, пријатели и заеднички контролирани јединици	17,611,851	17,611,851					
Финансиски вложувања расположиви за продажба	560,810,054	32,851,185			21,123,245	237,460,218	129,832,943
Депозити, завами и остатати плаќани	127,866,385				2,605,129	52,654,949	
Дел за сопствени вложувања и реосигурување во друго техничките резерви	83,152,048						(0)
Побарувања од непосредни работи на осигурување	169,789,916						83,152,048
Побарувања од работи на соосигурување и реосигурување	144,021,518						169,789,916
Останати побарувања	17,215,137						144,021,518
Парични средства и парични еквиваленти	27,825,470	26,863,516					17,215,137
ABP	25,078,020						96,1954
Обврски	1,050,449,546						25,078,020
Бруто технички резерви	803,129,186						1,050,449,546
Обврски од непосредни работи на осигурување	156,843,340						803,129,186
Обврски од работи на соосигурување и реосигурување	40,927,468						156,843,340
Останати обврски	49,549,552						40,927,468
Неусогласеност на средствата и обврските	178,180,931	205,192,937			23,728,374	290,115,167	129,832,943
							(470,688,490)

5. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

Финансиски ризик (продолжение)

(iii) Кредитен ризик

Кредитниот ризик претставува сметководствена загуба што би била признаена доколку договорната странка не ги исполнi договорените обврски. За да ја контролира изложеноста кон кредитниот ризик, Групацијата редовно врши кредитна проценка на финансиската состојба на овие странки.

Побарувања по основ на осигурување

Групацијата е изложено на кредитен ризик во случај кога осигурениците нема да ги исполнат своите финансиски обврски што произлегуваат од договорите за осигурување. Изложеноста на Групацијата изнесува максимално до износот на сметководствената вредност на побарувањата по основ на премија и останатите побарувања. Побарувањата по основ на премии се од голем број на клиенти и се на нормална комерцијална основа, така да концентрацијата на кредитен ризик е минимална. Групацијата редовно ги следи побарувањата по основ на премии, со што изложеноста кон лоши побарувања е контролирана.

Средства од реосигурување

Групацијата е изложена на кредитен ризик и преку средствата од реосигурување. Групацијата склучува договори за реосигурување со првокласни реосигурители и концентрацијата на ризик се избегнува преку следењето на политиката на Групацијата преку поставените лимити кои се ревидираат секоја година. Раководството на Групацијата редовно прави оценка на кредитоспособноста на реосигурителите за да може да ја ажурира стратегијата за реосигурување.

Финансиски инструменти

Управувањето со кредитен ризик на Групацијата во најголема мера е законски регулирано со видовите на дозволени вложувања и ограничување на истите. Групацијата управува со кредитниот ризик така што вложува само во законски дозволени инструменти.

Сепак земајќи во предвид дека Групацијата вложува во орочени депозити во домашни банки, не се очекува некоја од договорените страни да не ги исполнi обврските.

Групацијата редовно ја анализира наплатливоста на вложувањата расположливи-за- продажба и дадените заеми и доколку е потребно, одредува соодветна исправка на вредноста.

5. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

Финансиски ризик (продолжение) Кредитен ризик (продолжение)

Анализа на максимална изложеност на кредитен ризик

(iii)	Побарувања по основа на осигурување	Други побарувања		Финансиски вложувања расположиви за продажба		Орочени депозити и дадени заеми		Побарувања по основа на реосигурување	
		2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Сметководствена вредност на побарувања за кои другчлвото име издвоено исправка на вредноста									
(153,862,116)	(164,978,775)	(159,836,087)	(160,034,888)	(2,159,452)	(2,159,452)	650,000	650,000	-	-
Исправка на вредност на побарувањата									
Сметководствена вредност на побарувањата намалени за исправка на вредноста	46,199,328	49,530,194	4,871,259	5,182,810	-	-	-	-	-
Старосна структура на достасани побарувања за кои нема издвоено исправка на вредноста									
до 3 месеци	18,973,370	22,076,983	1,726,916	1,725,493	-	-	-	-	421
од 3 месеци до 12 месеци			22,761	311,028	-	-	-	-	61
над 12 месеци			224,279	296,641	-	-	-	-	219,318
Сметководствена вредност на достасани побарувања за кои Друштвото нема издвоено исправка на вредност	18,973,370	22,076,983	1,973,956	2,333,162	-	-	-	-	219,739
Недостасани побарувања за кои нема издвоено исправка на вредноста	107,752,107	98,182,739	12,480,850	9,699,165	637,752,141	560,810,054	184,252,799	183,126,463	29,139,133
Вкупна сметководствена вредност на побарувања со кредитен ризик пред исправката на вредноста	326,786,922	334,768,690	179,162,152	177,250,024	639,911,593	562,969,506	184,902,799	183,776,463	29,358,872
Вкупна исправка на вредност	(153,862,116)	(164,978,775)	(159,836,087)	(160,034,888)	(2,159,452)	(2,159,452)	(650,000)	(650,000)	144,021,518
Вкупна сметководствена вредност на побарувања со кредитен ризик намалени за исправката на вредноста	172,924,806	169,789,916	19,326,065	17,215,137	637,752,141	560,810,054	184,252,799	183,126,463	29,358,872
									144,021,518

5. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

Финансиски ризик (продолжение)

(иии) Валутен ризик

Групацијата е изложено на валутен ризик преку трансакциите во странска валута и преку средствата и обврските во странска валута.

За да го избегне ризикот од негативното влијание на промената на девизните курсеви, Групацијата претежно има средства и обврски во евра. Денарот е врзан за еврото и монетарната проекција е дека девизниот курс на денарот во однос на еврото ќе биде стабилен.

Во табелите подолу е прикажана изложеноста на Групацијата на валутен ризик. Во табелите е презентирана сметководствената вредност на средствата и обврските, по валути.

Валутен ризик

За годината завршена на 31 декември 2018

	МКД	ЕУР	УСД	Вкупно
Финансиски вложувања во друштва во група - подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	16,700,157	-	-	16,700,157
Финансиски вложувања расположливи за продажба	374,258,042	263,494,099	-	637,752,141
Депозити, заеми и останати пласмани	184,252,799	-	-	184,252,799
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	-	51,177,629	-	51,177,629
Побарувања од непосредни работи на осигурување	172,924,806	-	-	172,924,806
Побарувања од работи на соосигурување и реосигурување	-	29,358,872	-	29,358,872
Останати побарувања	17,314,515	2,011,550	-	19,326,065
Парични средства и парични еквиваленти	28,719,389	112,044	-	28,831,433
АВР	29,969,111	-	-	29,969,111
Вкупно средства	824,138,819	346,154,195	-	1,170,293,014
Бруто технички резерви	776,498,272	-	-	776,498,272
Обврски од непосредни работи на осигурување	20,545,778.90	-	-	20,545,779
Обврски од работи на соосигурување и реосигурување	-	23,792,292	-	23,792,292
Останати обврски	130,922,763.48	347,450	-	131,270,214
Вкупно обврски	927,966,814	24,139,742	-	952,106,556
Нето вредност	(103,827,996)	322,014,453	-	218,186,457

5. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

Валутен ризик

За годината завршена на 31 декември 2017

	МКД	ЕУР	УСД	Вкупно
Финансиски вложувања во друштва во група - подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	17,611,851	-	-	17,611,851
Финансиски вложувања расположливи за продажба	397,041,897	163,768,157	-	560,810,054
Депозити, заеми и останати пласмани	183,126,463	-	-	183,126,463
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	-	83,152,048	-	83,152,048
Побарувања од непосредни работи на осигурување	169,789,916	-	-	169,789,916
Побарувања од работи на соосигурување и реосигурување	-	144,021,518	-	144,021,518
Останати побарувања	15,481,129	1,734,008	-	17,215,137
Парични средства и парични еквиваленти	26,649,607	1,168,133	7,730	27,825,470
АВР	25,078,020	-	-	25,078,020
Вкупно средства	834,778,882	393,843,864	7,730	1,228,630,476
Бруто технички резерви	803,129,186	-	-	803,129,186
Обврски од непосредни работи на осигурување	156,779,076	64,264	-	156,843,340
Обврски од работи на соосигурување и реосигурување	-	40,621,942	305,526	40,927,468
Останати обврски	48,807,414	742,139	-	49,549,552
Вкупно обврски	1,008,715,675	41,428,345	305,526	1,050,449,546
Нето вредност	(173,936,793)	352,415,520	(297,796)	178,180,931

5. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

Финансиски ризик (продолжение)

(и8)

Ризик на ликвидност

Ризикот на ликвидност претставува ризик дека Групацијата ќе се соочи со тешкотии при обезбедувањето на средства за да ги подмири обврските што произлегуваат од финансиските инструменти. Ризикот на ликвидност може да произлезе или од неможноста да се продадат финансиски средства во најкус можен рок по нивната објективна вредност; или неспособност на подмирување на обврските кои произлегуваат од договорите; или пак обврските за осигурување доспеале порано за исплата од очекуваното; или пак неспособност да генерира парични средства според предвидувањата.

Најголемиот ризик од ликвидност со кој се соочува Групацијата се дневните барања за расположливите парични средства во однос на појавата на штети од договорите за осигурување.

Групацијата управува со ликвидноста преку политиката за ризик на ликвидност која определува што го сочинува ризикот на ликвидност за Групацијата; ги утврдува минималните фондови за да излезе во пресрет на итните барања; определува резервен план за финансирање на можните обврски; ги утврдува изворите на финансирање и настаните кои би го активирале планот; концентрацијата на извори на финансирање; известување за изложеноста на ризик од ликвидност и прегледување на политиката за ризик на ликвидност во однос на нејзината адекватност и во однос на околностите кои се менуваат.

Групацијата е должна да ја одржува својата ликвидност согласно Законот за супервизија на осигурувањето, врз основ на кој капиталот на осигурителното друштво кое се занимава со неживотно осигурување и/или пак реосигурување треба во секој момент да биде барем еднаков на бараната граница на солвентност, пресметана со користење на методот на премија или методот на штета, во зависност од тоа кој метод дава највисок износ.

Групацијата исто така има готовина во банки и други високо ликвидни средства во секој момент, за да се заштити од непотребна концентрација на ризикот и за да биде во можност да ги превземе обврските за плаќање како и потенцијалните обврски за плаќање како што достасуваат.

Анализа според достасаността на финансиските средства и обврски

Анализата на финансиските средства и обврски на Групацијата во соодветни групи на достасување, според нивниот преостанат период до денот на нивната договорена достасаност е како што следи:

5. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

Финансиски ризик (продолжение)

(и8) Ризик на ликвидност(продолжение)

Ризик на ликвидност

За годината завршена на 31 декември 2018 е како што следи:

	До 1 месец	1-3 месеци	3-12 месеци	1-5 години	Над 5 години	Вкупно
Средства						
Финансиски вложувања во друштва во група - подружници, придржани друштва и заеднички контролирани ентитети	-	-	-	-	16,700,157	16,700,157
Финансиски вложувања расположливи за продажба	195,968,468	-	153,999,865	111,997,980	175,785,829	637,752,141
Депозити, заеми и останати пласмани Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	17,750,501	-	84,189,548	82,312,750	-	184,252,799
Побарувања од непосредни работи на осигурување	51,177,629	-	-	-	-	51,177,629
Побарувања од работи на соосигурување и реосигурување	107,752,107	40,018,816	24,988,135	165,747	-	172,924,806
Останати побарувања	29,139,133	-	421	-	219,318	29,358,872
Парични средства и парични еквиваленти	13,023,462.40	1,630,193	2,021,941	2,650,469	-	19,326,065
АВР	28,831,432.89	-	-	-	-	28,831,433
	473,611,845	41,649,430	265,199,489	197,346,264	192,485,986	1,170,293,014
Обврски						
Бруто технички резерви	5,861,126	770,637,146	-	-	-	776,498,272
Обврски од непосредни работи на осигурување	20,545,779	-	-	-	-	20,545,779
Обврски од работи на соосигурување и реосигурување	1	-	23,638,911	153,380	-	23,792,292
Останати обврски	130,439,794.92	-	-	830,419	-	131,270,214
	156,846,700	770,637,146	23,638,911	983,799	-	952,106,556
Рочна неусогласеност	316,765,145	(728,987,716)	241,560,577	196,362,465	192,485,986	218,186,457

5. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

Финансиски ризик (продолжение)

(и8) *Ризик на ликвидност (продолжение)*

Ризик на ликвидност

За годината завршена на 31 декември 2017 е како што следи:

	До 1 месец	1-3 месеци	3-12 месеци	1-5 години	Над 5 години	Вкупно
Средства						
Финансиски вложувања во друштва во група - подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	-	-	-	-	17,611,851	17,611,851
Финансиски вложувања расположливи за продажба	172,393,648	-	21,123,245	237,460,218	129,832,943	560,810,054
Депозити, заеми и останати пласмани	0	-	103,937,265	79,189,198	-	183,126,463
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	83,152,048	-	-	-	-	83,152,048
Побарувања од непосредни работи на осигурување	98,182,739	42,904,871	28,524,290	178,015	-	169,789,916
Побарувања од работи на соосигурување и реосигурување	5,310,463	138,491,753	-	219,241	-	144,021,518
Останати побарувања	11,657,029	2,420,991	305,321	2,831,797	-	17,215,137
Парични средства и парични еквиваленти	27,825,470	-	-	-	-	27,825,470
АВР	25,078,020	-	-	-	-	25,078,020
	423,599,417	183,817,614	153,890,182	319,878,469	147,444,794	1,228,630,476
Обврски						
Бруто технички резерви	3,645,295	799,483,891	-	-	-	803,129,186
Обврски од непосредни работи на осигурување	156,843,340	-	-	-	-	156,843,340
Обврски од работи на соосигурување и реосигурување	1	-	40,819,956	107,511	-	40,927,468
Останати обврски	49,455,363	-	-	94,189	-	49,549,552
	209,943,998	799,483,891	40,819,956	201,700	-	1,050,449,546
Рочна неусогласеност	213,655,418	(615,666,277)	113,070,226	319,676,769	147,444,794	178,180,931

5. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

(e) Управување со капиталот

Групацијата е должно во секое време да располага со соодветен капитал во однос на обемот на работата и класите во рамките на неживотното осигурување и/или реосигурување, во било кое време најмалку во висина на нивото на маргината на солвентност.

Капиталот на Групацијата согласно законските барања е составен од основен и дополнителен капитал и е пресметан на следниот начин:

При пресметка на основниот капитал на Групацијата се земаат во предвид следните ставки:

- уплатен акционерски капитал со исклучок на уплатениот акционерски капитал од кумулативни приоритетни акции;
- резерви на Групацијата (законски и статутарни) кои не произлегуваат од договорите за осигурување;
- пренесена нераспределена добивка;
- нераспределена добивка од тековната година (по одбивање на даночите и останати придонеси, како и дивидендата предвидена за исплата), доколку износот на добивка е потврден од овластен ревизор.

При пресметка на основниот капитал на Групацијата за осигурување следните ставки ќе се сметаат за одбитни

- сопствени акции кои ги поседува Групацијата за осигурување;
- долгорочни нематеријални средства;
- пренесена непокриена загуба и загуба од тековната година.

Согласно Законот за супервизија на осигурување, законски утврдениот капитал на Групацијата треба да биде барем еднаков на потребното ниво на маргина на солвентност и на гарантниот фонд од ЕУР 3.000.000.

Групацијата за осигурување е должно во резервите на сигурност да издвои најмалку една третина од остварената добивка искажана во годишната сметка, ако добивката не се користи за покривање на загубите од претходните години, се додека резервите на сигурност на Групацијата не достигнат најмалку 50% од остварената просечна премија на осигурување во последните две години, при што премиите од претходните години се зголемуваат за индексот на порастот на цените на мало, сметајќи ја и годината за која се распоредува остварената добивка.

6. ОБЈЕКТИВНА ВРЕДНОСТ
 Табелата ја прикажува класификацијата на секоја класа на финансиски средства и обврски на Друштвото и нивната објективна вредност:

	Кредити и побарувања	Чувани до достапност	Расположиви за продажба	Останата амортизирана набавка вредност	Вкупна сметководствена вредност	Објективна вредност
Средства						
Финансиски вложувања расположиви за продажба			637,752,141		637,752,141	637,752,141
Депозити, заеми и останати пласмани	184,252,799	-	-	184,252,799	184,252,799	184,252,799
Дел за соисигурување и реисигурување во бруто техничките резерви	51,177,629	-	-	51,177,629	51,177,629	51,177,629
Побарувања од непосредни работи на соисигурување	172,924,806	-	-	172,924,806	172,924,806	172,924,806
Побарувања од работи на соисигурување и реисигурување	29,358,872	-	-	29,358,872	29,358,872	29,358,872
Останати побарувања	19,326,065	-	-	19,326,065	19,326,065	19,326,065
Парични средства и останати парични еквиваленти	28,831,433	-	-	28,831,433	28,831,433	28,831,433
485,871,604	-	637,752,141	-	1,123,623,745	1,123,623,745	1,123,623,745
Средства						
Останати обврски			131,270,214	131,270,214	131,270,214	131,270,214
Обврски од непосредни работи на осигурување			20,545,779	20,545,779	20,545,779	20,545,779
Обврски	-	-	151,815,993	151,815,993	151,815,993	151,815,993
Средства						
Финансиски вложувања расположиви за продажба			560,810,054		560,810,054	560,810,054
Депозити, заеми и останати пласмани	183,126,463	-	-	183,126,463	183,126,463	183,126,463
Дел за соисигурување и реисигурување во бруто техничките резерви	83,152,048	-	-	83,152,048	83,152,048	83,152,048
Побарувања од непосредни работи на соисигурување	169,789,916	-	-	169,789,916	169,789,916	169,789,916
Побарувања од работи на соисигурување и реисигурување	144,021,518	-	-	144,021,518	144,021,518	144,021,518
Останати побарувања	17,215,137	-	-	17,215,137	17,215,137	17,215,137
Парични средства и останати парични еквиваленти	27,825,470	-	-	27,825,470	27,825,470	27,825,470
625,130,551	-	560,810,054	-	1,185,940,606	1,185,940,606	1,185,940,606
Средства						
Финансиски вложувања расположиви за продажба				49,549,552	49,549,552	49,549,552
Депозити, заеми и останати пласмани				156,843,340	156,843,340	156,843,340
Дел за соисигурување и реисигурување во бруто техничките резерви						
Побарувања од непосредни работи на соисигурување						
Побарувања од работи на соисигурување и реисигурување						
Останати побарувања						
Парични средства и останати парични еквиваленти						
Обврски	-	-	-	206,392,892	206,392,892	206,392,892

7.

Оперативни сегменти

Продукти, услуги и главни потрошувачи

Основна дејност на Групацијата е неживотно осигурување, а најзначајни активности на Групацијата се осигурување од неизгоди, осигурување на моторни возила, осигурување од пожар, туристичко осигурување, осигурување на домаќинства, како и осигурување на имот. Во овие области на компанијата нуди широк асортиман на производи, за покривање на зголемената побарувачка на пазарот на осигурување во Република Македонија.

Приходот на Групацијата е составен од приходи од премија за осигурување, приходи од вложувања и приходи од реосигурители.

Фирмата нуди услуги за осигурување на некои од најголемите локални компании во областа на производство и дистрибуција на енергија, производство, транспорт и логистика, како и финансиски услуги.

Географски области

При презентирање на информациите врз основа на географските области, приходот се прикажува врз основа на географската локација на потрошувачите, а средствата се прикажуваат врз основа на географската локација на средствата.

Приход од сегменти

Приходот од сегменти се состои од бруто приход од премија за осигурување, приходи од провизии и надомести и финансиски приход.

	Република Македонија	Остаток од Европа	Вкупно
2018			
Приходи од бруто премија од осигурување	802,962,636	-	802,962,636
Финансиски приход	19,031,369	-	19,031,369
Приходи од надоместоци од реосигурители	-	8,321,011	8,321,011
Нетековни средства	166,772,474	-	166,772,474
2017			
Приходи од бруто премија од осигурување	783,292,960	-	783,292,960
Финансиски приход	23,285,252	-	23,285,252
Приходи од надоместоци од реосигурители	-	7,317,292	7,317,292
Нетековни средства	174,783,368	-	174,783,368

* Ги вклучува и недвижностите и опремата и нематеријалните средства

8. ЗАРАБОТЕНА ПРЕМИЈА (НЕТО ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА)

Анализа на остварени премии со состојба 31 декември 2018:

	Бруто полисирана премија	Пренесена премија во реосигурување и соосигурување(-)	Промена во брuto резерви за преносна премија (+/-)	Промена во резерви за преносна премија за делот на реосигурување и соосигурување (+/-)	Нето приходи од премија за осигурување
1	Осигурување од незгода	75,565,051	(568,803)	(916,900)	-
2	Здравствено осигурување	5,460,122	-	(1,697,621)	-
3	Моторни возила(каско)	126,721,234	(1,318,843)	(6,584,687)	(10,233)
4	Шински возила(каско)	-	-	-	-
5	Воздухопловни	-	-	-	-
6	Пловни објекти	66,817	-	81,263	-
7	Стока во превоз	4,057,183	(796,614)	(132,077)	163,602
8	Имот од пожар	57,365,325	(23,309,256)	(2,483,158)	1,837,466
9	Други осигурувања на имот	90,827,614	(33,069,514)	(3,703,407)	101,430
10	Одговорност-моторни возила	395,132,233	(15,493,436)	(4,615,798)	-
11	Одговорност- воздухопловни	-	-	-	-
12	Одговорност-пловни објекти	839,787	-	(2,752)	-
13	Општа одговорност	8,834,150	(3,137,609)	(173,513)	6,003
14	Осигурување на кредити	-	-	-	-
15	Осигурување на гаранции	4,735,666	(583,256)	(4,605,307)	28,382
16	Финансиски загуби	2,860,843	(584,902)	(55,665)	(44,606)
17	Правна заштита	-	-	-	-
18	Туристичка помош	30,496,612	(306,279)	1,239,911	-
	Вкупно премии	802,962,636	(79,168,512)	(23,649,713)	2,082,042
					702,226,453

8. ЗАРАБОТЕНА ПРЕМИЈА (НЕТО ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА) (продолжение)

8. Анализа на остварени премии со состојба 31 декември 2017:

	Бруто полисирана премија	Пренесена премија во реосигурување и соосигурување(-)	Промена во брuto резерви за преносна премија (+/-)	Промена во резерви за преносна премија за делот на реосигурување и соосигурување (+/-)	Нето приходи од премија за осигурување
1 Осигурување од незгода	74,562,680	-	(2,401,721)	305,555	72,466,513
2 Здравствено осигурување	1,363,443	-	1,626	-	1,365,069
3 Моторни возила(каско)	120,785,775	(692,551)	(9,304,623)	10,233	110,798,835
4 Шински возила(каско)	-	-	-	-	-
5 Воздухоплови	-	-	-	-	-
6 Пловни објекти	186,432	-	(1,727)	-	184,705
7 Стока во превоз	2,789,905	(304,710)	(81,316)	64,688	2,468,567
8 Имот од пожар	56,562,843	(20,096,342)	2,023,841	81,791	38,572,134
9 Други осигурувања на имот	84,931,833	(33,830,227)	(4,389,033)	4,299,873	51,012,447
10 Одговорност-моторни возила	390,948,504	(16,201,018)	(674,379)	(900,304)	373,172,805
11 Одговорност-воздухоплови	-	-	-	-	-
12 Одговорност-пловни објекти	831,791	-	(44,653)	-	787,138
13 Општа одговорност	13,504,993	(5,921,983)	(821,066)	208,800	6,970,745
14 Осигурување на кредити	-	-	-	-	-
15 Осигурување на гаранции	3,513,526	(2,617,619)	(187,138)	-	708,769
16 Финансиски загуби	3,313,971	(580,852)	(679,899)	(32,957)	2,020,263
17 Правна заштита	-	-	-	-	-
18 Туристичка помош	29,997,264	-	1,767,340	(320,249)	31,444,355
Вкупно премии	783,292,960	(80,245,300)	(14,792,747)	3,717,432	691,972,344

9. НАСТАНАТИ ШТЕТИ (НЕТО ТРОШОЦИ ЗА ШТЕТИ)

Анализа на настанати штети со состојба 31

декември 2018:

	Вкупно ликвидирани штети	Приходи од рgresни побарувања (-)	Учество на реосигурителите во ликвидираните штети (-)	Промени на бруто резервираните штети (+/-)	Промена во резервираните штети за делот на реосигурувањето (+/-)	Нето
1 Осигурување од незгода	20,854,406	(18,750)	-	896,919	-	21,732,575
2 Здравствено осигурување	1,120,290	-	-	494,651	-	1,614,941
3 Моторни возила(каско)	89,038,216	(1,824,691)	(815,701)	(5,469,879)	1,860,000	82,787,945
4 Шински возила(каско)	-	-	-	-	-	-
5 Воздухопловни	-	-	-	-	-	-
6 Пловни објекти	972,929	-	-	(614,007)	-	358,922
7 Стока во превоз	942,590	-	-	(918,067)	-	24,523
8 Имот од пожар	31,871,355	-	(13,582,467)	(1,368,285)	(688,329)	16,232,274
9 Други осигурувања на имот	48,921,936	-	(20,049,961)	(12,483,458)	5,054,060	21,442,578
10 Одговорност- моторни возила	168,166,734	(2,898,506)	-	(2,242,615)	(1,957,762)	161,067,851
11 Одговорност- воздушопловни	-	-	-	-	-	-
12 Одговорност- пловни објекти	-	-	-	-	-	-
13 Општа одговорност	5,286,086	-	(4,997,781)	(30,526,072)	29,788,491	(449,276)
14 Осигурување на кредити	-	-	-	-	-	-
15 Осигурување на гаранции	-	-	-	-	-	-
16 Финансиски загуби	1,087,354	-	-	(460,213)	-	627,141
17 Правна заштита	-	-	-	-	-	-
18 Туристичка помош	11,651,241	-	-	2,607,482	-	14,258,723
Вкупно	379,913,138	(4,741,947)	(39,445,911)	(50,083,544)	34,056,460	319,698,197

Анализа на настанати штети со состојба 31 декември 2017:

	Вкупно ликвидирани штети	Приходи од регресни побарувања (-)	Учество на реосигурителите во ликвидираните штети (-)	Промени на бруто резервираните штети (+/-)	Промена во резервираните штети за делот на реосигурувањето (+/-)	Нето
1 Осигурување од неизгода	26,660,791	-	-	(2,562,914)	-	24,097,877
2 Здравствено осигурување	451,091	-	-	147,448	-	598,539
3 Моторни возила(каско)	94,433,836	(1,892,635)	(995,104)	12,051,253	(1,860,000)	101,737,350
4 Шински возила(каско)	-	-	-	-	-	-
5 Воздухоплови	-	-	-	-	-	-
6 Пловни објекти	817,277	-	-	(195,538)	-	621,739
7 Стока во превоз	1,436,442	(150,000)	-	614,581	-	1,901,024
8 Имот од пожар Други осигурувања на имот	9,431,701	-	(727,088)	1,440,588	(531,874)	9,613,327
9 Одговорност-моторни возила	182,441,295	-	(148,936,327)	800,416	(4,181,912)	30,123,473
10 Одговорност-воздухоплови	175,086,103	(6,721,967)	-	(18,230,846)	-	150,133,290
11 Одговорност-пловни објекти	-	-	-	-	-	-
12 Општа одговорност	54,321,277	-	(37,892,498)	(100,119,158)	81,866,052	(1,824,327)
14 Осигурување на кредити	-	-	-	-	-	-
15 Осигурување на гаранции	-	-	-	-	-	-
16 Финансиски загуби	-	-	-	460,213	-	460,213
17 Правна заштита	-	-	-	-	-	-
18 Туристичка помош	10,894,992	-	-	(2,969,226)	-	7,925,765
Вкупно	555,974,805	(8,764,602)	(188,551,016)	(108,563,184)	75,292,266	325,388,269

9. НАСТАНАТИ ШТЕТИ (НЕТО ТРОШОЦИ ЗА ШТЕТИ) (продолжение)
Основни кофициенти на работењето

		брuto меродавен кофициент		брuto трошковен кофициент		Бруто комбиниран кофициент (збир од меродавен и трошковен кофициент)		Бруто штетен кофициент
		2017	2018	2017	2018	2017	2018	
1	Осигурување од неизгода	33.4%	29.1%	40.3%	42.6%	73.7%	71.7%	35.8%
2	Здравствено осигурување	43.8%	42.9%	32.9%	39.8%	76.7%	82.7%	33.1%
3	Моторни возила(каско)	93.8%	68.0%	39.4%	39.0%	133.2%	107.0%	76.6%
4	Шински возила(каско)	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%
5	Воздухоплови	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%
6	Пловни објекти	336.6%	242.4%	63.0%	55.0%	399.6%	297.4%	438.4%
7	Стока во превоз	70.2%	0.6%	46.7%	44.1%	116.9%	44.8%	46.1%
8	Имот од пожар	18.6%	55.6%	42.1%	42.8%	60.7%	98.4%	16.7%
9	Други осигурувања на имот	227.5%	41.8%	45.7%	38.4%	273.2%	80.2%	214.8%
10	Одговорност-моторни возила	38.5%	41.7%	39.6%	41.7%	78.1%	83.4%	43.1%
11	Одговорност-воздухоплови	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%
12	Одговорност-тлновни објекти	0.0%	0.0%	35.1%	36.3%	35.1%	36.3%	0.0%
13	Општа одговорност	-360.5%	-290.7%	38.1%	35.7%	-322.4%	-255.0%	401.6%
14	Осигурување на кредити	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%
15	Осигурување на гаранции	0.0%	0.0%	28.4%	57.1%	28.4%	57.1%	0.0%
16	Финансиски загуби	17.5%	22.4%	45.2%	40.1%	62.7%	62.4%	0.0%
17	Правна заштита	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%
18	Туристичка помош	25.0%	44.9%	47.1%	47.3%	72.0%	92.3%	36.3%
	Некивотно осигурување	57.1%	41.7%	40.7%	41.3%	97.8%	83.0%	69.9%
								46.7%

10. ПРИХОДИ ОД ВЛОЖУВАЊА

	2018	2017
Приходи од камати од депозити во банки	3,648,236	3,830,552
Приходи од камати од Гарантен фонд	432,633	495,989
Приходи од камати по обврзници	13,242,979	15,971,897
Капитална добивка од продажба на акции и удели	1,097,487	779,267
Позитивни курсни разлики	608,918	2,206,692
Останати приходи од камати	1,116	854
Вкупно	19,031,369	23,285,252

11. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ПРИХОДИ

	2018	2017
Приходи од Гарантен фонд по регресни побарувања	4,256,398	3,936,605
Приходи за услужни штети	1,106,175	795,457
Останати осигурително технички приходи	422,716	534,025
Вкупно	5,785,289	5,266,087

12. ОСТАНАТИ ПРИХОДИ

	2018	2017
Отпис на останати обврски	714,532	7,631,046
Приходи од камати по задоцнети плаќања	4,777,698	6,818,578
Приходи од технички прегледи и други услуги	9,238,480	9,490,081
Останати приходи	3,249,264	4,064,058
Вкупно	17,979,974	28,003,763

13. НЕТО ТРОШОЦИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕТО

	2018	2017
Трошоци за стекнување	186,460,936	180,374,045
Трошоци за провизија	65,457,772	57,124,379
Останати трошоци за стекнување	125,444,213	123,214,776
Трошоци за вработени во продажна мрежа	96,997,531.00	92,912,371
Трошоци за маркетинг	17,796,812	19,887,468
Трошоци за репрезентација	8,273,466	7,907,527
Трошоци за печатење обрасци	2,376,404	2,507,410
Промена во одложени трошоци за стекнување	(4,441,048)	34,890
Административни трошоци	142,171,242	140,021,632
Амортизација на материјални средства кои служат за вршење на дејноста	12,695,533	12,403,866
Трошоци за вработените	61,754,299.00	59,093,874
Трошоци за услуги на физички лица кои не вршат дејност	993,916	1,871,418
Останати административни трошоци	66,727,494	66,652,474
Закупнина	18,681,386	17,239,711
Трошоци за телекомуникации	6,518,914	7,953,757
Професионални и интелектуални услуги	13,479,292	11,058,603
Трошоци за енергија	3,161,695	3,553,262
Банкарски услуги, платен промет	2,901,190	2,485,310
Трошоци за услуги за одржување	4,128,959	5,185,620
Трошоци за обезбедување	1,456,253	1,352,568
Административни такси	894,413	843,959
Трошоци за канцелариски и потрошени материјал	1,749,789	2,150,289
Отпис на сите инвентар	598,294	3,301,778
Трошоци за потрошено гориво и топлотна енергија	1,723,794	1,359,458
Трошоци за надомест на службени патувања	2,864,501	2,979,585
Трошоци за стручно усвршување	734,242	562,641
Останати трошоци	7,834,772.96	6,625,933
Вкупно	328,632,179	320,395,677

Трошоците за вработените се искажани на позициите трошоци за вработени во продажна мрежа и трошоци за вработени. Ги опфаќаат платите на вработените, регрес, отпремнина и други лични примања.

CABA осигурување а.д. Скопје

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2018 година

14. ТРОШОЦИ ОД ВЛОЖУВАЊА

	2018	2017
Трошоци за камати по кредити	128,228	45,938
Негативни курсни разлики	575,254	2,123,060
Вкупно	703,482	2,168,998

15. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ТРОШОЦИ

	2018	2017
Противпожарен придонес и придонес за безбедност во сообраќајот	15,174,072	14,757,187
Трошоци за неосигурани возила	12,571,117	12,740,547
Останати трошоци за осигурување	12,788,979	12,673,155
Вкупно	40,534,168	40,170,889

16. ДРУГИ РАСХОДИ

	2018	2017
Попусти при плаќање во готово	24,594,733	23,389,687
Расходи за камата за задочното плаќање	5,315	6,476,069
Останати финансиски и други расходи	2,255,197	1,371,421
Загуба/Ослободување на загуба од обезвреднување на останати побарувања освен премија на осигурување	(190,468)	(184,316)
Останати расходи	169,535	430,514
Вкупно	26,834,312	31,483,375

17. ЗАРАБОТУВАЧКА ПО АКЦИЈА

Пресметката на основната/разводната заработка по акција на 31 декември 2018 година е направена врз основа на добивката за годината која им припаѓа на имателите на обични акции во износ од МКД 25.932.012(нето добивка за 2017: МКД 24.470.022) и пондериралиот просечен број на обични акции во текот на годината завршена на 31 декември 2018 година од 18.326.

Добивка расположива за имателите на обичните акции

	2018	2017
Нето добивка која им припаѓа на имателите на обични акции	<u>25,932,012</u>	<u>24,470,022</u>
Пондериран просечен број на обични акции		
<i>Број на акции</i>		
Издадени обични акции на 1 јануари	<u>18,326</u>	<u>18,326</u>
Издадени во текот на годината	<u>-</u>	<u>-</u>
Пондериран просечен број на обични акции на 31 декември	<u>18,326</u>	<u>18,326</u>
Основна/разводната добивка по акција (денари)	1,415	1,335

18. ДАНОК НА ДОБИВКА

	2018	2017
Данок на добивка	3,524,575	2,950,075
Вкупно	3,524,575	2,950,075
 Бруто добивка	 29,456,587	 27,420,097
Пресметан данок по стапка од 10%	2,945,659	2,742,010
Зголемување за непризнати расходи за даночни цели	989,183	1,026,642
Намалени за даночен кредит	-410,267	-818,578
 Данок од добивка по ефективна каматна стапка од 11.97% (2017: 10.76%)	 3,524,575	 2,950,075

19. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА

Промени во нематеријалните средства во текот на 2018 и 2017 година:

	Софтвер и лиценци	Инвестиции во тек и аванси	Вкупно
Набавна вредност			
На 1 јануари 2017	128,060,174	117,574	128,177,748
Набавки	4,968,481	-	4,968,481
Активирање	-	(117,574)	(117,574)
На 31 декември 2017	133,028,655	-	133,028,655
На 1 јануари 2018	133,028,655	-	133,028,655
Набавки	2,696,553	-	2,696,553
Отпис/отуѓување	(2,537)	-	(2,537)
На 31 декември 2018	135,722,671	-	135,722,671
Амортизација			
На 1 јануари 2017	119,381,516	-	119,381,516
Амортизација за годината	4,905,146	-	4,905,146
Отпис/отуѓување	-	-	-
На 31 декември 2017	124,286,662	-	124,286,662
На 1 јануари 2018	124,286,662	-	124,286,662
Амортизација за годината	5,353,391	-	5,353,391
На 31 декември 2018	129,640,053	-	129,640,053
Неотпишана вредност			
На 1 јануари 2017	8,678,658	117,574	8,796,232
На 31 декември 2017	8,741,993	-	8,741,993
На 1 јануари 2018	8,741,993	-	8,741,993
На 31 декември 2018	6,082,618	-	6,082,618

20. ЗЕМЈИШТЕ, НЕДВИЖНОСТИ И ОПРЕМА

Промени во недвижностите и опремата во текот на 2018 и 2017 година:

	Објекти за дејност	Објекти кои не се наменети за основна дејност	Инвестиции во тек и аванси	Опрема	Вкупно
Набавна вредност					
На 1 јануари 2017	259,275,959	1,762,352	-	55,888,684	316,926,995
Набавки	7,887,248	-	-	9,027,382	16,914,630
Отпис/отуѓување	-	-	-	(3,624,034)	(3,624,034)
На 31 декември 2017	267,163,207	1,762,352	-	61,292,032	330,217,591
На 1 јануари 2018	267,163,207	1,762,352	-	61,292,032	330,217,591
Набавки	681,849	-	-	1,401,034.00	2,082,883.00
Отпис/отуѓување	-	-	-	(5,479,739)	(5,479,739)
На 31 декември 2018	267,845,056	1,762,352	-	57,213,327	326,820,735
Исправка					
На 1 јануари 2017	119,901,442	1,762,352	-	38,081,321	159,745,115
Амортизација за годината	2,016,744	-	-	5,481,976	7,498,720
Отпис/отуѓување	-	-	-	(3,067,618)	(3,067,618)
На 31 декември 2017	121,918,187	1,762,352	-	40,495,678	164,176,217
На 1 јануари 2018	121,918,187	1,762,352	-	40,495,678	164,176,217
Амортизација за годината	2,123,903	-	-	5,218,240	7,342,142
Отпис/отуѓување	-	-	-	(5,387,479)	(5,387,479)
На 31 декември 2018	124,042,089	1,762,352	-	40,326,439	166,130,880
Неотпишана вредност					
На 1 јануари 2017	139,374,516	-	-	17,807,364	157,181,880
На 31 декември 2017	145,245,020	-	-	20,796,354	166,041,374
На 1 јануари 2018	145,245,020	-	-	20,796,354	166,041,374
На 31 декември 2018	143,802,966	-	-	16,886,889	160,689,855

**21. ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА ВО ДРУШТВА ВО ГРУПА - ПОДРУЖНИЦИ, ПРИДРУЖЕНИ
ДРУШТВА И ЗАЕДНИЧКИ КОНТРОЛИРАНИ ЕНТИТЕТИ**

	2018	2017
Вложувања во заеднички контролирани ентитети		
Вложувања во Гарантен фонд	16,700,157	17,611,851
Вкупно финансиски пласмани	16,700,157	17,611,851

Вложување во Гарантниот фонд претставува депозит за членување во согласност со барањата на Законот за супервизија на осигурувањето на Република Македонија. Националното биро за Осигурување е непрофитна организација основана од страна на сите домашни осигурителни компании чија цел е да го заштити интересот на нејзините членови при меѓународното осигурување на моторни возила и да ги претставува членовите пред меѓународните осигурителни компании. Депозитите на членовите се чуваат на посебна сметка во банка и Бирото е обврзано да не ги вложува и да го врати депозитот на секој член при престанување на нивното работење со осигурување на моторни возила.

22. ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА РАСПОЛОЖЛИВИ ЗА ПРОДАЖБА

	2018	2017
A. Вложувања во должнички хартии од вредност		
Државни хартии од вредност со рок на доспевање до 1 год.	153,999,864	160,665,709
Државни хартии од вредност со рок на доспевање над 1 год.	334,082,926	367,293,161
Акции и удели во инвестициски фондови	149,669,351	32,851,185
Вкупно	637,752,141	560,810,054
B. Вложувања во акции кои немаат активен пазар		
Табак АД Охрид	под 5%	2,159,452
Градинар АД	под 5%	-
Вкупно	2,159,452	2,754,676
Оштетување на вложувања во акции кои не котираат на официјален пазар	(2,159,452)	(2,754,676)
Вкупно	-	-
Вкупно вложувања расположливи за продажба	637,752,141	560,810,054

Вложувањата во обврзници се усогласени според последната пазарна цена на овие обврзници добиена од извештајот на Македонска берза која важела на датумот на билансот на состојба, при што разликата до објективната вредност е признаена во билансот на состојба како ревалоризационна резерва.

23. ДЕПОЗИТИ, ЗАЕМИ И ОСТАНАТИ ПЛАСМАНИ

	2018	2017
Орочени депозити во домашни банки	184,252,799	183,126,463
Дадени заеми	650,000	650,000
	184,902,799	183,776,463
Исправка на вредноста на дадените заеми	(650,000)	(650,000)
Вкупно	184,252,799	183,126,463

24. ПОБАРУВАЊА ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ

	2018	2017
Побарувања произлезени од договори за осигурување	318,062,760	323,085,378
Побарувања од посредници	8,724,162	11,683,312
Вкупно побарувања	326,786,922	334,768,690
Исправка на вредноста на побарувањата	(149,353,209)	(157,076,763)
Исправка на вредноста на побарувањата од застапници во осигурувањето	(4,508,906)	(7,902,012)
Вкупно исправка на вредност на побарувањата	(153,862,116)	(164,978,775)
Вкупно	172,924,806	169,789,916

Движењето на посебната резерва за побарувањата и исправката на вредноста на побарувањата произлезени од договори за осигурување во текот на годината се како што следи:

	2018	2017
На 1 јануари	164,978,774	158,902,910
Дополнителна исправка на вредност во добивката или загубата	14,226,472	11,371,848
Намалување на исправка поради траен отпис на побарувања	(25,343,131)	221,113
Ослободување на исправка на вредност	(5,517,096)	
На 31 декември	153,862,115	164,978,774

25. ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА

	2018	2017
Побарувања за аванси, депозити и кауции	4,326,753	1,854,231
Побарувања по основ на камати	11,704,637	11,934,647
Други побарувања од вработени	279,463	952,412
Побарувања по основ на регрес	8,958,156	9,849,023
Останати побарувања од непосредни работи на осигурување	8,878,639	7,893,158
Останати побарувања	145,014,504	144,766,554
Вкупно бруто останати побарувања	179,162,152	177,250,024
Исправка на вредност на побарувања по основ на камати	(10,060,607)	(10,060,607)
Исправка на вредност на побарувања по основ на регрес	(7,924,194)	(8,122,995)
Исправка на вредност на останати побарувања	(141,851,286)	(141,851,286)
Вкупно исправка на вредност на останати побарувања	(159,836,087)	(160,034,888)
Вкупно нето вредност на останати побарувања	19,326,065	17,215,137

Движењето на исправката на вредност е како што следи:

	2018	2017
На 1 јануари	160,034,887	160,219,203
Дополнителна исправка на вредност на останати побарувања	-	-
Дополнителна исправка на вредност на регресни побарувања	332,158	205,526
Ослободување на исправката на вредност	(530,959)	(389,842)
Отпис	-	-
На 31 декември	159,836,086	160,034,887

26. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ОСТАНАТИ ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

	2018	2017
Денарски сметки во комерцијални банки	27,973,795	25,659,423
Благадјна	787,534	958,754
Девизни сметки и други сметки	70,104	1,207,293
Вкупно	28,831,433	27,825,470

27. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ

Акционерски капитал

	Обични акции	
	2018	2017
Во број на акции		
На 1 јануари - целосно платени	18,326	18,326
Зголемување	-	-
На 31 декември - целосно платени	18,326	18,326

На 31 декември 2018 година одобрениот акционерски капитал се состои од 18,326 (2017: 18,326) обични акции. Имателите на обични акции имаат право на дивиденда кога ќе биде објавена и имаат право на глас на Собрание на Групацијата за еквивалент од една обична акција. Сите акции носат право на сразмерно учество во поделбата на остатокот на стечајната, односно ликвидационата маса.

Акционерската структура на Друштвото е:

	Број на акции	% на учество
Позаваровалница САВА дд Словенија	16,964	92.57%
Премиум инвест ДООЕЛ Скопје	596	3.25%
Останати помали акционери (под 5%)	766	4.18%
	18,326	100.00%

Резерви на сигурност

Според Законот за супервизија во осигурувањето, Групацијата треба да пресметува и издвојува една третина од нето добивката за годината за резерви на сигурност (доколку добивката не се користи за покривање на загуби од претходни години), се додека нивото на резервите не достигне износ кој е најмалку еднаков на 50% од остварената просечна премија на осигурување во последните две години, при што премиите од претходните години се зголемуваат за индексот на порастот на цените на мало, сметајќи ја и годината за која се распоредува остварената добивка.

Резервите на сигурност се наменети за покривање на обврските од договорите за осигурување во подолг временски период.

Ревалоризациона резерва

Ревалоризационата резерва за финансиски средства расположливи за продажба го вклучува кумулативниот нето ефект од промените во објективната вредност на вложувањата расположливи за продажба се до моментот на нивното депризнање или оштетување.

CABA осигурување а.д. Скопје
 Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2018 година

28. ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ

	2018		2017	
	Бруто	Реосигурување	Бруто	Реосигурување
	Нето	Нето	Нето	Нето
Пријавени штети	248,371,313	22,436,201	225,935,112	58,283,499
Настанати, но непријавени штети	132,395,948	3,615,990	128,779,958	1,825,153
Други технички резерви	14,675,914	-	14,675,914	12,649,160
Преносна премија	381,055,097	25,125,438	355,929,659	334,361,988
	776,498,272	51,177,629	725,320,643	803,129,186
				83,152,048
				719,977,138

Движење во преносната премија и резервите за штети во 2018 година:

	Преносна премија				Резерви за штети и др. технички разредби				Технички резерви			
	Бруто	Реосигурување	Нето	Бруто	Реосигурување	Нето	Бруто	Реосигурување	Нето	Бруто	Реосигурување	Нето
1 Осигурување од неатода	21,735,671	-	21,735,671	18,017,623	-	18,017,623	39,753,294	-	39,753,294	-	-	-
2 Здравствено осигурување	1,807,502	-	1,807,502	681,184	-	681,184	2,488,686	-	2,488,686	-	-	-
3 Моторни возила(каско)	70,984,748	-	70,984,748	22,839,635	-	22,839,635	93,824,383	-	93,824,383	-	-	-
4 Шински возила(каско)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5 Воздухопловни	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6 Пловни објекти	26,872	-	26,872	-	-	-	26,872	-	26,872	-	-	-
7 Стока во превоз	912,695	228,290	684,405	-	-	-	912,695	228,290	684,405	-	-	-
8 Имот од покар	28,930,054	8,271,323	20,658,731	10,899,937	1,455,566	9,444,371	39,829,991	9,726,889	30,103,102	-	-	-
9 Други осигурувања на имот	43,788,556	16,204,888	27,583,668	7,250,743	493,250	6,757,493	51,039,299	16,698,138	34,341,161	-	-	-
10 Одговорност-моторни возила	195,753,685	-	195,753,685	304,449,984	1,957,762	302,492,222	500,203,669	1,957,762	498,245,907	-	-	-
11 Одговорност-воздухопловни	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12 Одговорност-тлновни објекти	435,804	-	435,804	-	-	-	435,804	-	435,804	-	-	-
13 Општа одговорност	5,980,219	392,555	5,587,664	27,418,350	22,145,614	5,272,736	33,398,569	22,538,169	22,538,169	-	-	-
14 Осигурување на кредити	4,822,300	28,382	4,793,918	-	-	-	4,822,300	-	4,822,300	-	-	-
15 Осигурување на гаранции	1,524,676	-	1,524,676	-	-	-	1,524,676	1,524,676	1,524,676	-	-	-
16 Финансиски затуби	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
17 Правна заштита	4,352,315	-	4,352,315	3,885,719	-	3,885,719	8,238,034	-	8,238,034	-	-	-
18 Туристичка помош	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно	381,055,097	25,125,438	355,929,659	395,443,175	26,052,192	369,390,983	776,498,272	51,177,629	725,320,643	-	-	-

28. ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ (продолжение)
Движење во преносната премија и резервите за штети во 2017 година:

	Преносна премија			Резерви за штети и др. технички резерви			Технички резерви		
	Бруто	Дел во реосигурување	Нето	Бруто	Дел во реосигурување	Нето	Бруто	Дел во реосигурување	Нето
1 Осигурување од неизгода	20,818,952	-	20,818,952	17,317,746	-	17,317,746	38,136,698	-	38,136,698
2 Здравствено осигурување	109,481	-	109,481	18,688	-	18,688	296,169	-	296,169
3 Моторни возила(аско)	64,400,217	10,233	64,389,984	28,305,617	1,860,000	26,449,617	92,709,834	1,870,233	90,839,601
4 Шински возила(аско)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5 Воздухопловни	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6 Пловни објекти	108,180	-	108,180	613,800	-	613,800	721,980	-	721,980
7 Столни во превоз	780,821	64,688	716,133	918,222	-	918,222	1,699,043	-	1,694,355
8 Имот од пожар	26,447,048	6,478,463	19,968,585	12,267,914	674,337	11,593,577	38,714,962	7,152,800	31,532,162
9 Други осигурувања на имот	40,085,130	16,103,459	23,981,671	19,734,380	5,640,210	14,094,170	59,819,510	21,743,669	38,075,841
Одговорност-моторни возила	191,137,578	-	191,137,578	306,692,841	-	306,692,841	497,830,419	-	497,830,419
11 Одговорност-воздухопловни	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12 Одговорност-пловни објекти	433,016	-	433,016	-	-	-	433,016	-	433,016
13 Општа одговорност	5,806,839	386,552	5,420,287	57,944,052	51,934,105	6,009,948	63,750,891	52,320,657	11,430,235
14 Осигурување на кредити	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15 Осигурување на гаранции	216,755	-	216,755	-	-	-	216,755	-	216,755
финансиски запади	1,468,962	-	1,468,962	460,350	-	460,350	1,929,312	-	1,929,312
17 Правна заштита	-	-	-	-	-	-	-	-	-
18 Туристичка помош	5,592,405	-	5,592,405	1,278,192	-	1,278,192	6,870,597	-	6,870,597
Вкупно	357,405,384	23,043,396	334,361,988	445,722,802	60,108,652	385,615,151	803,129,186	83,152,048	719,977,139

29. ОСТАНАТИ РЕЗЕРВИ

	2018	2017
Долгорочни резервирања по основ на отпремини за пензионирање и јубилејни награди	12,205,757	11,133,134
Вкупно	12,205,757	11,133,134

**ОБВРСКИ ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА
30. ОСИГУРУВАЊЕ**

	2018	2017
Обврски по штети	20,545,778	155,230,926
Останати обврски од непосредни работи на осигурување	1	1,612,414
Вкупно	20,545,779	156,843,340

31. ОСТАНАТИ ОБВРСКИ

	2018	2017
Останати непосредни работи на осигурување	10,677,275	8,387,885
Обврски за примени аванси по основ премија за осигурување и надомест на штети	100,660,100	3,750,871
Обврски кон добавувачи	5,527,127	6,365,077
Останати тековни обврски	14,405,712.00	12,557,117
Обврски по основ на финансиски вложувања	18,488,602	
Вкупно	131,270,214	49,549,552

32. ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНИ ЛИЦА

Групацијата е во доминантна сопственост на Позаваровалница САВА дд од Словенија која поседува 92,57% од вкупниот акционерски капитал на Друштвото, поради што истото припаѓа на Групацијата на САВА РЕ од Словенија. Побарувањата од, обврските кон како и соодветните приходи и расходи со матичното друштво, останатите друштва во Групацијата на САВА РЕ и придружените друштва во 2018 и 2017 година се како што следува:

Трансакции со САВА РЕ (Крајно матично друштво)

	2018	2017
Побарувања од реосигурувачите за удели во штети	29,128,246	5,264,528
Побарувања од реосигурувачите по основ на провизија	1,465,360	1,359,023
Обврски кон реосигурувачите	11,863,546	29,278,160
Расход по основ на пренесена премија во реосигурување	60,450,606	50,420,201
Приход од удел на реосигурувачот во штети	33,479,101	11,898,339
Приход од провизија од реосигурување	6,846,230	6,635,983
Промена во резерви за преносна премија за делот на реосигурување	1,521,417	(3,044,736)
Промени во резервирани штети за делот на реосигурување	(4,219,246)	5,991,629
Обврски по основ на земени заеми и кредити	-	18,488,602

Трансакции со ентитети под заедничка контрола

	2018	2017
Побарувања по основ на премија	301,466	-
Обврски кон реосигурувачите	-	-
Останати обврски	-	64,264
Расход по основ на пренесена премија во реосигурување	3,299,999	3,119,157
Приход од удел на реосигурувачот во штети	1,169,999	734,400
Приход од провизија од реосигурување	231,007	218,386
Приходи од др. за осигурување по над. за обработка на услужни штети	76,199	66,367
Бруто исплатени штети	(324,089)	(627,891)
Останати трошоци	-	-

Трансакции со клучниот менаџерски персонал

	2018	2017
Вработени со индивидуални договори-исплати по договори	16,060,493	18,032,801

33. ПОТЕНЦИЈАЛНИ И ПРЕЗЕМЕНИ ОБВРСКИ

Судски спорови

Групацијата дејствува во областа на осигурувањето и е предмет на судски постапки кои произлегуваат од неговото редовно работење. Тие се предмет на детална анализа од страна на Групацијата и врз основа на очекуваниот исход се вклучени во резервите за пријавени штети (види белешка 28). Во дополнение Групацијата е предмет на судски постапки кои не произлегуваат од договори за осигурување. Раководството не верува дека крајниот исход од овие постапки ќе има негативно материјално влијание на резултатите на Групацијата.

Неизвесни даночни обврски

Консолидираните финансиските извештаи и сметководствената евиденција на Групацијата подлежат на даночна контрола од страна на даночните власти во период од 5 години од поднесување на даночната пријава за финансиската година и можат да предизвикаат дополнителни даночни обврски коишто во оваа фаза не може да бидат утврдени со разумна точност. Сепак, раководството на Групацијата смета дека не постојат било какви дополнителни услови од кои можат да произлезат материјално значајни обврски по овој основ.

34. УСОГЛАСЕНОСТ СО ЗАКОНСКА РЕГУЛАТИВА

На 31 декември 2018 година Друштвото е усогласено со барањата на Законот за супервизија на осигурување во врска со покривање на маргина на солвентност, пропишани лимити за вложувања во недвижности, пропишаните лимити за вложувањата на капиталот утврден во согласност со Законот за супервизија на осигурување како и средствата кои ги покриваат техничките резерви.

35. ПОСЛЕДОВАТЕЛНИ НАСТАНИ

По денот на изготвување на Билансот на состојба не се случиле настани од материјално значење, а кои имаат влијание на консолидираните финансиските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2018.

ЕМБС: 04778529

Целосно име: САВА осигурување а.д. Скопје

Вид на работа: 600

Тип на годишна сметка: Консолидирана годишна сметка

Тип на документ: Консолидирана годишна сметка

Година : 2018

Листа на прикачени документи:
 Објаснувачки белешки
 Финансиски извештаи

Биланс на состојба

Ознака за АОП	Опис	Претходна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Нето за тековна година
1	- - АКТИВА: А. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (002+003)	8.741.993,00			6.082.618,00
3	- - Останати нематеријални средства	8.741.993,00			6.082.618,00
4	- - Б. МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (005+008+009+010+011+012)	166.041.373,00			160.689.855,00
5	- - Недвижности (006+007)	145.245.018,00			143.802.966,00
7	- - Градежни објекти	145.245.018,00			143.802.966,00
8	- - Постројки и опрема	20.485.033,00			16.642.783,00
12	- - Останати материјални средства	311.322,00			244.106,00
13	- - ВЛОЖУВАЊА (014+015+021+040)	761.548.369,00			838.705.098,00
15	- - II.ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА ВО ДРУШТВА ВО ГРУПА (016+017+018+019+020)	17.611.851,00			16.700.158,00
17	- - Вложувања во акции, удели и сопственички хартии од вредност во придружени друштва и заеднички контролирани друштва	17.611.851,00			16.700.158,00
21	- - III.ОСТАНАТИ ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА (022+034+035)	743.936.518,00			822.004.940,00
22	- - Вложувања во хартии од вредност (023+026+030)	560.810.055,00			637.752.141,00
26	- - Вложувања во хартии од вредност расположиви за продажба (027+028+029)	560.810.055,00			637.752.141,00
27	- - Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	160.665.709,00			153.999.861,00
28	- - Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	367.293.161,00			334.082.926,00
29	- - Акции, удели и останати сопственички инструменти	32.851.185,00			149.669.351,00
35	- - Депозити, заеми и останати пласмани (036+037+038+039)	183.126.163,00			181.252.799,00
36	- - Депозити	183.126.163,00			181.252.799,00
42	- - Д. ДЕЛ ЗА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ ВО БРУТО ТЕХНИЧКИТЕ РЕЗЕРВИ (043+044+045+046+047+048+049)	83.152.048,00			51.177.630,00
43	- - Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за преносни премии	23.013.396,00			25.125.438,00
46	- - Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за штети	60.108.652,00			26.052.192,00
51	- - Е.ПОБАРУВАЊА (052+056+057)	332.117.535,00			221.649.394,00
52	- - I.ПОБАРУВАЊА ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ (053+054+055)	169.789.916,00			172.924.806,00
53	- - Побарувања од осигуреници	166.008.615,00			168.709.550,00
54	- - Побарувања од застапници и од посредници	3.781.301,00			4.215.256,00
56	- - II.ПОБАРУВАЊА ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ	144.021.518,00			29.358.872,00
57	- - III.ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА (058+059+060+061)	18.306.101,00			19.365.716,00
58	- - Останати побарувања од непосредни работи на осигурување	9.619.185,00			9.912.600,00
59	- - Побарувања по основ на вложувања	1.874.040,00			1.644.030,00
60	- - Тековни даночни средства	1.090.964,00			39.651,00
61	- - Останати побарувања	5.721.912,00			7.769.435,00
62	- - Ж.ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	27.825.470,00			28.831.433,00

63	- - 3. ЗАЛИХИ	33.797,00	18.751,00
65	- - И. ПЛАТЕНИ ТРОШОЦИ ЗА ИДНИТЕ ПЕРИОДИ И ПРЕСМЕТАНИ ПРИХОДИ(АВР)	25.078.020,00	29.969.111,00
66	- - ВКУПНА АКТИВА: СРЕДСТВА (001+004+013+041+042+050+051+062+063+064+065)	1.404.538.605,00	1.337.123.890,00
67	- - J. ВОНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА – АКТИВА	39.259.685,00	44.910.307,00
68	- - ПАСИВА: А. ГЛАВНИНА И РЕЗЕРВИ (069+070-071-072+073+074+079-080+081-082)	341.799.619,00	370.475.352,00
69	- - I. ОСНОВНА ГЛАВНИНА	234.072.672,00	234.072.672,00
73	- - V. РЕВАЛОРИЗАЦИОНА РЕЗЕРВА	2.121.832,00	4.865.552,00
74	- - VI. РЕЗЕРВИ (075+076+077+078)	26.172.621,00	33.637.157,00
75	- - Законски резерви	26.172.621,00	33.637.157,00
79	- - VII. АКУМУЛИРАНА ДОБИВКА	54.962.472,00	71.967.959,00
81	- - IX. ДОБИВКА ЗА ТЕКОВНИОТ ПРЕСМЕТКОВЕН ПЕРИОД	24.470.022,00	25.932.012,00
86	- - В. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ (087+088+089+090+091+092)	803.129.186,00	776.498.272,00
87	- - Бруто резерви за преносни премии	357.405.384,00	381.055.097,00
89	- - Бруто резерви за штети	443.035.357,00	392.951.813,00
90	- - Бруто резерви за бонуси и попусти	2.688.415,00	2.491.362,00
94	- - Д. РЕЗЕРВИРАЊА ЗА РИЗИЦИ И НЕИЗВЕСНОСТИ (095+096)	11.133.131,00	12.205.757,00
95	- - Резервирања за пензиски планови, отпремнини и слични обврски кон вработените	11.133.134,00	12.205.757,00
99	- - Ж. ОБВРСКИ (100+104+105)	248.401.846,00	177.051.202,00
100	- - I. ОБВРСКИ ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ (101+102+103)	156.843.340,00	20.545.779,00
101	- - Обврски спрема осигуруеници	155.230.926,00	20.545.778,00
103	- - Останати обврски од непосредни работи на осигурување	1.612.414,00	1,00
104	- - II. ОБВРСКИ ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ	40.927.468,00	23.792.292,00
105	- - III. ОСТАНАТИ ОБВРСКИ (106+107+108+109+110)	50.631.038,00	132.713.131,00
106	- - Обврски по основ на финансиски вложувања	18.488.602,00	
107	- - Останати обврски од непосредни работи на осигурување	12.138.756,00	111.337.374,00
108	- - Обврски кон вработените	11.707.535,00	13.715.475,00
109	- - Тековни даночни обврски	1.081.254,00	1.447.998,00
110	- - Останати обврски	7.211.891,00	6.212.284,00
112	- - S. ОДЛОЖЕНО ПЛАЌАЊЕ НА ТРОШОЦИ И ПРИХОДИ НА ИДНИТЕ ПЕРИОДИ (ПВР)	74.820,00	893.307,00
113	- - ВКУПНА ПАСИВА: ГЛАВНИНА И РЕЗЕРВИ И ОБВРСКИ (068+085+086+093+094+097+098+099+111+112)	1.404.538.605,00	1.337.123.890,00
114	- - И.ВОНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА ПАСИВА	39.259.685,00	44.910.307,00

Биланс на успех

Ознака за АОП	Опис	Претходна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Нето за тековна година
201	- - A. ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (202+211+234+235)	755.844.737,00			753.344.096,00
202	- - I.ЗАРАБОТЕНА ПРЕМИЈА (НЕТО ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА) (203+204+205-206-207-208+209+210)	691.972.343,00			702.226.453,00
203	- - Бруто полисирана премија за осигурување	783.292.959,00			802.962.636,00
207	- - Бруто полисирана премија пренесена во реосигурување/ретроцесија	80.245.300,00			79.168.512,00
208	- - Промена во резервата за преносна премија	14.792.747,00			23.649.713,00
210	- - Промена во бруто резервата за преносна премија-дел за реосигурување	3.717.431,00			2.082.042,00
211	- - II. ПРИХОДИ ОД ВЛОЖУВАЊА (212+219+228)	23.285.252,00			19.031.369,00
219	- - Приходи од останати вложувања (220+221+222+223+224)	23.285.252,00			19.031.369,00
220	- - Приходи од камати	20.299.293,00			17.321.964,00
221	- - Приходи по основ на курсни разлики	2.206.692,00			608.918,00

224	-- Реализирани добивки (капитална добивка) од продажба на вложувања (225+226+227)	779.267,00	1.097.487,00
225	-- Финансиски вложувања расположливи за продажба	779.267,00	1.097.487,00
234	-- III. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО-ТЕХНИЧКИ ПРИХОДИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	12.583.379,00	14.106.300,00
235	-- IV. ОСТАНАТИ ФИНАНСИСКИ И ДРУГИ ПРИХОДИ	28.003.763,00	17.979.974,00
236	-- Б. РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (237+245+255+258+261+280+298+301)	728.424.640,00	723.887.509,00
237	-- I. НАСТАНАТИ ШТЕТИ (НЕТО ТРОШОЦИ ЗА ШТЕТИ) (238-239-240-241+242-243-244)	325.388.269,00	319.698.196,00
238	-- Бруто исплатени штети	555.974.805,00	379.913.138,00
239	-- Наималување за приходот од бруто реализирани регресни побарувања	8.764.602,00	4.741.947,00
241	-- Бруто исплатени штети-дел за реосигурување/ретроцесија	188.551.016,00	39.445.911,00
242	-- Промени во бруто резервите за штети	-108.563.184,00	-50.083.544,00
244	-- Промени во бруто резервите за штети-дел за реосигурување	-75.292.266,00	-34.056.460,00
245	-- II. ПРОМЕНИ ВО ОСТАНАТИ ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ (НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ) (246+249+252)	436.054,00	-197.083,00
252	-- Промени во останати технички резерви, нето од реосигурување (253-254)	436.054,00	-197.083,00
253	-- Промени во останати бруто технички резерви	436.054,00	-197.083,00
258	-- IV. ТРОШОЦИ ЗА БОНУСИ И ПОПУСТИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ (259+260)	25.695.200,00	27.283.456,00
259	-- Трошоци за бонуси (кои зависат од резултатот)	2.305.513,00	2.688.723,00
260	-- Трошоци за попусти (кои не зависат од резултатот)	23.389.687,00	24.594.733,00
261	-- V. НЕТО ТРОШОЦИ ЗА СПРОВЕДЕУВАЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕТО (262+267)	320.395.677,00	328.632.179,00
262	-- Трошоци за стекнување на осигурувањето (263+264+265+266)	177.751.478,00	184.085.415,00
263	-- Провизија	57.124.379,00	65.457.772,00
264	-- Останати трошоци	30.302.405,00	28.446.682,00
265	-- Промена во одложените трошоци за стекнување	34.890,00	-4.441.048,00
266	-- Бруто плати за вработените во внатрешната продажба мрежа	90.289.804,00	94.622.009,00
267	-- Административни трошоци (268+269+275+276)	142.644.199,00	144.516.764,00
268	-- Амортизација и вредносно усогласување (обезвреднување) на материјалните и нематеријалните средства кои служат за вршење на дејноста	12.403.866,00	12.695.533,00
269	-- Трошоци за вработените (270+271+272+273+274)	61.667.501,00	64.075.861,00
270	-- Плати и надоместоци	38.868.520,00	40.821.362,00
271	-- Трошоци за даноци на плати и надоместоци на плата	3.713.285,00	3.899.732,00
272	-- Придонеси од задолжително социјално осигурување	12.250.743,00	13.348.880,00
273	-- Трошоци за дополнително пензиско осигурување за вработени	2.659.598,00	2.797.301,00
274	-- Останати трошоци за вработените	1.175.355,00	3.208.586,00
275	-- Трошоци за услуги на физички лица кои не вршат дејност со сите давачки	1.535.212,00	642.916,00
276	-- Останати административни трошоци (277+278+279)	67.037.620,00	67.132.454,00
277	-- Трошоци за услуги	-46.821.280,00	49.099.688,00
278	-- Материјални трошоци	11.255.169,00	7.792.398,00
279	-- Трошоци за резервирања и останати трошоци од работењето	8.960.871,00	10.240.368,00
280		2.173.287,00	707.141,00

-- VI. ТРОШОЦИ ОД ВЛОЖУВАЊА (281+287)

287	-- Расходи од останати вложувања (288+289+290+291+294+295)	2.173.287,00	707.144,00
288	- - Расходи за камати	45.938,00	128.228,00
289	- - Расходи за курсни разлики	2.123.060,00	575.254,00
295	- - Останати расходи од вложувања (296+297)	4.289,00	3.662,00
297	- - Загуби од обезвреднување на вложувањата и останати расходи од вложувања	4.289,00	3.662,00
298	-- VII. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО-ТЕХНИЧКИ ТРОШОЦИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ (299+300)	40.170.889,00	40.534.168,00
300	- - Останати осигурително технички трошоци, намалени за реосигуршување	40.170.889,00	40.534.168,00
301	-- VIII. ОСТАНАТИ РАСХОДИ (302+303)	14.165.261,00	7.229.449,00
302	- - Загуби поради обезвреднување на побарувања по основ на премија за осигурување	6.075.865,00	4.993.532,00
303	- - Останати финансиски и други расходи	8.089.399,00	2.235.917,00
306	- - Добивка за деловната година (201+304) – (236+305)	27.420.097,00	29.456.587,00
310	- - Добивка пред оданочување (306+308) или (306-309)	27.420.097,00	29.456.587,00
312	- - Данок на добивка	2.950.075,00	3.524.575,00
315	-- ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДАНОЧУВАЊЕ (310-312+313-314)	24.470.022,00	25.932.012,00
317	- - Просечен број на вработени врз основа на часови на работа во пресметковниот период (во апсолутен износ)	219,00	219,00
318	- - Број на месеци на работење (во апсолутен износ)	12,00	12,00
329	- - Добивка за годината	24.470.022,00	25.932.012,00
348	-- Вкупна сеопфатна добивка за годината (329+346) или (346-330)	24.470.022,00	25.932.012,00

Државна евиденција

Ознака за АОП	Опис	Претходна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Нето за тековна година
609	-- Набавна вредност на софтвер со лиценца	484.258,00			484.258,00
611	-- Акумулирана амортизација на софтвер со лиценца	193.103,00			289.955,00
612	-- Сегашна вредност на софтвер со лиценца (< или = АОП 003 од БС)	291.155,00			194.303,00
613	-- Набавна вредност на компјутерскиот софтвер развиен за сопствена употреба	132.544.397,00			135.238.413,00
615	-- Акумулирана амортизација на компјутерскиот софтвер развиен за сопствена употреба	124.093.558,00			129.350.098,00
616	-- Сегашна вредност на компјутерскиот софтвер развиен за сопствена употреба(< или = АОП 003 од БС)	8.450.838,00			5.688.315,00
625	-- Набавна вредност на градежни објекти	267.163.206,00			267.845.055,00
626	-- Вредносно усогласување (обезвреднување) на градежни објекти	104.527.137,00			104.527.137,00
627	-- Акумулирана амортизација на градежни објекти	17.391.049,00			19.514.952,00
628	-- Сегашна вредност на градежни објекти(< = АОП 007 од БС)	145.245.018,00			143.802.966,00
629	-- Набавна вредност на постројки и опрема	35.652.858,00			30.137.426,00
630	-- Акумулирана амортизација на постројки и опрема	21.177.357,00			19.024.686,00
632	-- Сегашна вредност на постројки и опрема(< = АОП 008 од БС)	14.175.500,00			11.412.740,00
633	-- Набавна вредност на информациска и телекомуникациска опрема	2.053.190,00			2.053.190,00
635	-- Акумулирана амортизација на информациска и телекомуникациска опрема	1.572.123,00			1.744.061,00
636	-- Сегашна вредност на информациска и	481.067,00			309.129,00

	телекомуникациска опрема(< = АОП 008 од БС)		
637	- - Набавна вредност на компјутерска опрема	17.727.525,00	18.864.1252,00
639	- - Акумулирана амортизација на компјутерска опрема	15.911.486,00	17.038.724,00
640	- - Сегашна вредност на компјутерска опрема(< = АОП 008 од БС)	1.816.039,00	1.825.527,00
656	- - Краткорочни депозити(< или = АОП 036 од БС)	103.937.265,00	101.910.049,00
657	- - Долгорочни депозити(< или = АОП 036 од БС)	79.189.198,00	82.312.750,00
670	- - Побарувача од купувачи(< или = АОП 061 од БС)	969.235,00	1.291.895,00
671	- - Парични средства во банка и во благајна(< или = АОП 062 од БС)	27.825.470,00	28.831.433,00
682	- - Обврски спрема добавувачи(< или = АОП 110 од БС)	6.281.858,00	5.504.607,00
683	- - Приходи по основ на провизија од реосигурување и учество во добивка(< или = АОП 234 од БУ)	7.317.292,00	8.321.011,00
684	- - Трошоци од услуги на физички лица кои не вршат дејност(< = АОП 275 од БУ)	1.535.212,00	642.916,00
685	- - Трошоци за наемници(< или = АОП 277 од БУ)	17.239.711,00	18.681.386,00
686	- - Трошоци за банкарски услуги(< или = АОП 277 од БУ)	2.485.310,00	2.901.190,00
687	- - Трошоци за премии за осигурување(< или = АОП 277 од БУ)	598.401,00	509.119,00
688	- - Трошоци телекомуникациски и транспортни услуги(< или = АОП 277 од БУ)	7.953.757,00	6.518.914,00
689	- - Трошоци за услуги за одржување(< или = АОП 277 од БУ)	5.185.620,00	4.126.959,00
690	- - Трошоци за маркетинг, репрезентација, спонзорства и даноци(< или = АОП 277 од БУ)	29.239.695,00	28.864.660,00
691	- - Трошоци за останати услуги(< или = АОП 277 од БУ)	12.640.727,00	14.507.501,00
693	- - Трошоци за канцелариски и потрошени материјал (< или = АОП 278 од БУ)	2.199.229,00	1.605.989,00
694	- - Трошоци за комунални услуги (струја, вода и сл.) (< или = АОП 278 од БУ)	3.559.874,00	3.188.395,00
695	- - Трошоци за печатење обрасци (< или = АОП 264 од БУ)	2.526.162,00	2.376.404,00
697	- - Трошоци за весници и списанија (< или = АОП 278 од БУ)	276.826,00	191.701,00
698	- - Огпис на ситен инвентар (< или = АОП 278 од БУ)	3.301.778,00	598.294,00
699	- - Трошоци за потрошено гориво (< или = АОП 278 од БУ)	1.359.458,00	1.723.794,00
700	- - Останати материјални трошоци (< или = АОП 278 од БУ)	564.916,00	510.925,00
701	- - Трошоци за резервирања(< или = АОП 279 од БУ)	780.886,00	1.096.388,00
702	- - Трошоци за придонеси и членарина (< или = АОП 279 од БУ)	120.499,00	186.294,00
703	- - Трошоци по основ на надоместоци за службени патувања и патни трошоци(< или = АОП 279 од БУ)	2.979.585,00	2.864.501,00
704	- - Трошоци по основ на надоместоци на членови на органи на управување(< или = АОП 279 од БУ)	473.102,00	837.396,00
705	- - Трошоци за стручно усвошување(< или = АОП 279 од БУ)	562.641,00	734.242,00
707	- - Трошоци за ревизија(< или = АОП 279 од БУ)	1.124.638,00	1.175.602,00
708	- - Трошоци за стипендии и награди на ученици и студенти(< или = АОП 279 од БУ)	59.196,00	
709	- - Трошоци за даноци и придонеси(< или = АОП 279 од БУ)	232.210,00	
710	- - Останати трошоци од работењето(< или =	1.855.301,00	2.324.801,00

АОП 279 од БУ)

712

- - Просечен број на вработени врз основа на
состојбата на крајот на месецот

219,00

219,00

Структура на приходи по дејности

Ознака за АОП	Опис	Нето за тековна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Претходна година
2478	- 64.99 - Други финансиско-услужни дејности, освен осигурување и пензиски фондови, неспомнати на друго место	27.743.525,00			
2480	- 65.12 - Неживотно осигурување	716.332.753,00			
2501	- 71.20 - Техничко испитување и анализа	9.267.818,00			

Потпишано од:

Sasho Drakulovski
 saso.drakulovski@sava.mk
 CN=KibsTrust Qualified Certificate Services, OU=Class 2
 Managed PKI Individual Subscriber CA, OU=Symantec
 Trust Network, O=KIBS AD Skopje, C=MK
 KibsTrust Qualified Certificate Services

Изјавувам, под морална, материјална и кривична одговорност, дека податоците во годишната сметка се точни и вистинити.

Податоците од годишната сметка се во постапка на доставување, која ќе заврши со одлука (одобрување/одбивање) од страна на Централниот Регистар.